

RAPOR

Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Yüksek Standartlı Elektrikli Demiryolu Projesi

Paydaş Katılım Planı

Sunulan:

KC Kars Demiryolu İnşaatı Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi

Sunan:

WSP Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti.

Hollanda Cad. 691. Sok. Vadi Sitesi No:4, Yıldız 06550 Ankara, Türkiye

+90 312 4410031

24675557

Temmuz 2025

Dağıtım Listesi

1 kopya - Kredi Veren Kurumlar

1 kopya - KC Kars Demiryolu İnşaatı Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi

1 kopya - WSP Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti.

Versiyon kaydı

Şirket	Müşteri İrtibat Kişisi	Versiyon	Sunum Tarihi	Teslim Metodu

Varsayımlar ve Sınırlamalar

Bu rapor, İşveren tarafından WSP Türkiye'ye sağlanan belgelere dayanılarak hazırlanmıştır. WSP Türkiye, bu kapsam belirleme süreci sırasında üçüncü taraflarca sağlanan bilgilerin doğruluğunu teyit edemez.

ÖNEMLİ: Bu bölüm, burada belirtilen görüş, tavsiye, öneri veya sonuçlardan herhangi birine güvenilmeden önce okunmalıdır.

- a) Bu Paydaş Katılım Planı'nın amacı, WSP Türkiye'nin danışman olarak atanmasına istinaden hazırlanmıştır.
- b) KC Kars Demiryolu İnşaatı Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi ("KC İnşaat" veya "Müşteri") hariç olmak üzere, üçüncü bir tarafın bu raporu kullanması veya bu rapora güvenmesi veya bu rapora dayanarak karar vermesi üçüncü tarafların sorumluluğundadır. Başka tarafların bu rapora güvenmek istemesi durumunda, WSP Türkiye'den yazılı izin alınması gerekecektir. WSP Türkiye, işlemler veya mülk değerleri üzerindeki dolaylı finansal etkilerden veya takip eylemleri ve maliyetleri için gerekliliklerden sorumlu değildir. Burada belirtilen görüşler, tavsiyeler, öneriler veya sonuçlarla ilgili olarak herhangi bir tarafa hiçbir görev üstlenilmemekte, garanti veya beyanda bulunulmamaktadır.
- c) Rapor, Müşteri tarafından WSP Türkiye'ye sağlanan veri ve bilgiler ile raporun yayınlandığı tarihe kadar toplanan veri ve bilgilere dayanmaktadır. Rapor, yalnızca Müşteri tarafından bu raporda açıklandığı şekilde elde edilen bilgi ve verilerin incelenmesine ve burada bildirildiği şekilde Müşteri temsilcileri ile yapılan görüşmelere dayanmaktadır. Aksi talep edilmedikçe, WSP Türkiye, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Kapsam Belirleme raporunun hazırlandığı tarihten sonra meydana gelen olaylar veya WSP Türkiye'ye ulaşan bilgilerle ilgili olarak bu raporu güncelleme yükümlülüğünü reddeder.
- d) Kapsam belirleme raporunun yazıldığı tarihte tüm geçici ve ilişkili tesislerin kesin olmadığı unutulmamalıdır. Mevcut ilişkili veya geçici tesislerdeki herhangi bir değişiklik, değişim yönetimine tabi olacaktır.
- e) WSP Türkiye, Proje'yi değerlendirirken, bu raporda belirtilen diğer kişiler tarafından sağlanan bilgilere iyi niyetle güvenmiştir. WSP Türkiye, sağlanan bilgilerin gerçekçi ve doğru olduğunu varsaymıştır. Ayrıca, bu rapordaki bulgular büyük ölçüde İşveren tarafından sağlanan bilgilere dayanmaktadır. WSP Türkiye, görüşülen veya iletişim kurulan kişilerin ihmalleri, yanlış yorumları veya hileli davranışları sonucunda bu raporda yer alan herhangi bir eksiklik, yanlış beyan veya yanlışlık için sorumluluk kabul etmez.
- f) WSP Türkiye, bulgularının yasal önemi veya herhangi bir mülkün mülkiyeti veya herhangi bir yasanın burada belirtilen gerçeklere uygulanması dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere bu raporda değinilen diğer yasal konularla ilgili olanlar da dahil olmak üzere başka hiçbir beyanda bulunmamaktadır. Mevzuata uygunluk konularıyla ilgili olarak, düzenleyici tüzükler yoruma tabidir. Bu yorumlar zaman içinde değişebilir; dolayısıyla, Müşteri bu konuları uygun bir hukuk müşaviri ile gözden geçirmelidir.
- g) Bu Rapor Danışman tarafından KC İnşaat yararına hazırlanmıştır. Bu Raporun KC İnşaat dışında herhangi bir tarafa sunulması kesinlikle güvene dayalı değildir ve Danışman ile güvene dayalı olmayan alıcı arasında bir özen yükümlülüğü veya herhangi bir sözleşme ilişkisi kurulduğu şeklinde yorumlanamaz. Kalyon & Cengiz dışında bu Raporu alan herhangi bir taraf, bağımsız olarak ve bu Rapora veya Danışmana güvenmeksizin, bu Raporun konusuyla ilgili olarak kendi analizini yapmalı ve kararını vermelidir.

İçindekiler

1.0	GİRİŞ	1
2.0	PROJE TANIMI	1
2.1	Proje Geçmişi	1
2.2	Proje Tarafları	2
2.3	Projeye Genel Bakış	3
2.4	Proje Konumu	6
2.5	Proje Takvimi	9
3.0	YASAL GEREKLİLİKLER	11
3.1	Paydaş Katılımı ve Halkla İstişare için Türkiye Gereklilikleri	11
3.1.1	Türkiye Cumhuriyeti Anayasası	11
3.1.2	Diğer Temel Ulusal Kanunlar/ Yönetmelikler	11
3.2	Uluslararası Standartlar	13
3.2.1	IFC Performans Standartları	13
3.2.2	Ekvator Prensipleri	14
4.0	PAYDAŞ TANIMLAMA.....	15
4.1	Proje Paydaşları	15
4.2	Hassas Gruplar	24
5.0	PAYDAŞ KATILIM ARAÇLARI	27
6.0	ÖNCEKİ PAYDAŞ KATILIM FAALİYETLERİ	29
7.0	MEVCUT VE GELECEK PAYDAŞ KATILIMI FAALİYETLERİ	30
7.1	ÇSED için Paydaş Katılım Faaliyetleri	30
7.2	ÇSED Bilgilendirme Paketi ve İstişare için Halkın Katılımı Toplantıları	30
7.3	Arazi Edinimi Aşaması için Paydaş Katılım Faaliyetleri	45
7.4	Toplum Sağlığı ve Güvenliği için Paydaş Katılım Faaliyetleri	46
7.5	İnşaat Öncesi İstişare	46
8.0	PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI	47
8.1	Bilgi Paylaşımı için Önerilen Strateji	48
8.2	İstişare için Önerilen Strateji	48
8.3	Proje Aşamaları için Önerilen Program	49

8.4	Arazi Edinimi ve YYEP Uygulaması.....	54
8.5	Sınır Ötesi İletişim	55
8.6	Medya İletişimi	56
9.0	ŞİKAYET MEKANİZMASI.....	57
9.1	Devlet Şikayet Mekanizması – Tüm Paydaşlar	58
9.2	İç Şikayet Mekanizması – Çalışanlar için.....	58
9.3	Dış Şikayet Mekanizması – Topluluklar için.....	59
9.4	Şikayet Yönetimi	61
10.0	İZLEME.....	63
10.1	YYEP İzleme	65
11.0	RAPORLAMA	66
11.1	Paydaş Gruplarına Geri Raporlama.....	67
12.0	ROLLER VE SORUMLULUKLAR.....	67
13.0	YÜKÜMLÜLÜKLER.....	69
14.0	REFERANSLAR	69

TABLolar

Tablo 1: Proje Tarafları	2
Tablo 2: Proje Takvimi	10
Tablo 3: Paydaş Sınıflandırması	17
Tablo 4: Potansiyel Proje Etkileri ve Özelleştirilmiş Katılım Açısından Projenin ÇSED’inde Tanımlanan Hassas Gruplar.....	24
Tablo 5: Paydaş Katılım Araçları	28
Tablo 6: Halkın Katılımı Toplantısı Takvimi.....	29
Tablo 7: Halkın Katılımı Toplantılarından Fotoğraflar.....	35
Tablo 8: Toplantılarda Dile Getirilen Sorular, Yorumlar ve Talepler.....	37
Tablo 9: Çevresel ve Sosyal Yönetim Kurulu Üyelerinin Rol ve Sorumlulukları.....	61
Tablo 10: Temel Performans Göstergeleri (TPG)	63
Tablo 11: Raporlama Zaman Çerçevesi.....	66
Tablo 12: Roller ve Sorumluluklar	67

ŞEKİLLER

Şekil 1: Genel Proje Yerleşimi	5
--------------------------------------	---

Şekil 2: Proje Konum Haritası.....	7
Şekil 3: En Yakın Yerleşim Yerleri.....	8
Şekil 4: HKT Duyurusu ve Gazete İlanı	32
Şekil 5: Proje Web Sitesinde HKT ve ÇSED Açıklamasına İlişkin Duyuru.....	32
Şekil 6: HKT için Servis Bilgileri.....	33
Şekil 7: Muhtarlarla ÇSED Bilgilendirme Katılımına İlişkin Örnek Duyuru	34
Şekil 8: Birincil İletişim Kanalları Çalışma Şeması	56

EKLER

- 0: ÇSED Geri Bildirim Formu
- 0: Paydaş Danışma Toplantısı Formu
- 0: Paydaş Toplantı Veritabanı
- 0: Personel Talep ve Şikayet Formu
- 0: Personel Talep ve Şikayet Veritabanı
- 0: Paydaş Talep ve Şikayet Formu
- 0: Paydaş Talep ve Şikayet Veritabanı

TANIMLAR¹

Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi: Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) süreci, potansiyel Ç&S etkilerin türünü ve ölçeğini ve herhangi bir ticari faaliyet veya projeyle ilişkili korumadan yararlanma fırsatlarını tanımlamanın, tahmin etmenin ve değerlendirmenin bir yoludur.

Şikayet Mekanizması: IFC İyi Uygulama Notu: Projeden Etkilenen Toplulukların Şikayetlerinin Ele Alınması (Eylül 2009) belgesinde şikayet, Şirket faaliyetlerinden etkilenen topluluklar içindeki bir birey veya grup tarafından dile getirilen endişe veya şikayet olarak tanımlanır. Hem endişeler hem de şikayetler, bir Şirketin faaliyetlerinin gerçek veya algılanan etkilerinden kaynaklanabilir ve aynı şekilde iletilir ve aynı prosedürle ele alınabilir. Bir endişeye veya şikayete verilen yanıtlar arasındaki fark, belirli yaklaşımlarda ve bunu çözmek için gereken sürede olabilir.

Projeden Etkilenen Kişiler: Projeden etkilenen kişiler, Projenin sebep olduğu çevresel ve sosyal etkilere maruz kalması muhtemel bireyler ve toplulukları ifade eder.

Paydaş: Paydaşlar, bir Projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen kişi veya grupların yanı sıra bir Projede çıkarları olabilecek ve proje sonucunu olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilecek kişiler veya gruplardır. Paydaşlar; yerel olarak etkilenen topluluklar veya bireyler ve bunların resmi ve gayri resmi temsilcileri, ulusal veya yerel hükümet yetkilileri, politikacılar, dini liderler, sivil toplum kuruluşları ve özel çıkarları olan gruplar, akademik topluluk veya diğer işletmeleri içerebilir.

Halkla istişare: IFC İyi Uygulama Notu: Projeden Etkilenen Toplulukların Şikayetlerinin Ele Alınması (Eylül 2009) belgesinde belirtildiği üzere, halkın katılımı, Proje sponsoru ile halk arasındaki iki yönlü iletişimi yönetmeye yönelik bir araçtır. Amacı, Projede pay sahibi olan bireyleri, grupları ve kuruluşları aktif olarak dahil ederek karar verme sürecini geliştirmek ve anlayış oluşturmaktır. Bu katılım, bir Projenin uzun vadeli uygulanabilirliğini artıracak ve yerel olarak etkilenen insanlara ve diğer paydaşlara fayda sağlayacaktır.

Paydaş Katılım Planı: Paydaş Katılım Planı (PKP), ana ÇSED çalışmaları ve proje analizi ve tasarımının diğer yönleri sırasında paydaş istişareleri ve iletişimleri için bir rehberdir. PKP, etki azaltma önlemlerinin etkililiğinin izlenmesine katılım için bir yol haritası sağlamak üzere ÇSED çalışmalarının sonuna doğru güncellenmesi gereken yaşayan bir belgedir.

Hassas Kişiler: Hassasiyet durumu, bir bireyin veya grubun ırkı, rengi, cinsiyeti, dili, dini, siyasi veya diğer görüşleri, ulusal veya sosyal kökeni, mülkiyeti, doğumu veya statüsünden kaynaklanabilir. Müşteri ayrıca cinsiyet, yaş, etnik köken, kültür, okuryazarlık, hastalık, fiziksel veya zihinsel engel, yoksulluk veya ekonomik dezavantaj ve benzersiz doğal kaynaklara bağımlılığı da dikkate almalıdır.

¹ Burada sunulan tanımlar doğrudan IFC'nin Performans Standartları ve Kılavuz Notlarından alınmıştır.

Kısaltmalar

“Proje” veya “KIAD Projesi”	Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Yüksek Standartlı Elektrikli Demiryolu Projesi
“Müşteri” veya “KC İnşaat”	KC Kars Demiryolu İnşaatı Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi
WSP Türkiye	WSP Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti.
Kalyon	Kalyon İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Cengiz	Cengiz İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
BDYP	Biyoçeşitlilik Dengeleme Yönetim Planı
BES	Biyoçeşitlilik Eylem Stratejisi
BİK	Bilgilendirilmiş İstişare ve Katılım
BYP	Biyoçeşitlilik Yönetim Planı
ÇSR	Çevresel ve Sosyal Rapor
Ç&S	Çevre ve Sosyal
EA	Etki Alanı
ESG	Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetişim
PEA	Proje Etki Alanı
AYGM	Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
KGM	Kafkasya Genel Müdür Yardımcılığı
DSİ	Devlet Su İşleri
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
EPC-F	Mühendislik, Tedarik, İnşaat ve Finansman
EPFI	Ekvator Prensipleri Finansal Kuruluşlar
EP’ler	Ekvator Prensipleri
EKÜTYP	Erozyon Kontrolü ve Üst Toprak Yönetim Planı
Ç&S	Çevresel ve Sosyal
ÇSY	Çevresel, Sosyal Yönetişim
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇSYS	Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi
AER	Arazi Edinimi Rehberi
HİG	Hükümet İrtibat Görevlisi
İHED	İnsan Hakları Etki Değerlendirmesi
İKT	İnsan Kaynakları Temsilcisi

IFC	Uluslararası Finans Kurumu
KMYP	Kültürel Miras Yönetim Planı
OME	Olay Müdahale Ekibi
GKGKP	Geçim Kaynaklarının Geri Kazandırılması Planı
UAB	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
PEK	Projeden Etkilenen Kişi
PUB	Proje Uygulama Birimi
PS	Performans Standardı
YYEP	Yeniden Yerleşim Eylem Planı
PKP	Paydaş Katılım Planı
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TİS	Topluluk İletişim Sorumlusu
TPG'ler	Temel Performans Göstergeleri
SÖİP	Sınır Ötesi İletişim Prosedürü
TOÖ	Teknik Olmayan Özet
TMMOB	Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TSGP	Toplum Sağlığı ve Güvenliği Planı

1.0 GİRİŞ

Bu Paydaş Katılım Planı ("PKP"), Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Yüksek Standartlı Elektrikli Demiryolu Projesi (bundan sonra "Proje" olarak anılacaktır) için Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesinin ("ÇSED") bir parçası olarak WSP Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti. (bundan sonra "WSP Türkiye" olarak anılacaktır) tarafından Kalyon İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Cengiz İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin geliştirdiği bir ortak girişim olan KC Kars Demiryolu İnşaatı Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi adına imzalanmıştır.

Bu PKP'nin amacı, Projeden Etkilenen Kişiler (PEK'ler) ve diğer ilgili paydaşlar da dahil olmak üzere Proje paydaşlarının Proje hakkında zamanında, tutarlı, kapsamlı, ilgili, erişilebilir ve şeffaf bilgi almalarını sağlamaktır. PKP, katılımcı bir yaklaşımın benimsenmesini güvence altına almakta ve Proje ile olası etkilerine ilişkin görüşlerin, beklentilerin ve endişelerin belirlenmesini amaçlamaktadır.

Bu belgenin ana hedefleri şunlardır:

- Proje paydaşlarını belirlemek,
- Paydaşların Proje hakkında bilgilendirilmesine yönelik süreçleri tanımlamak,
- Mevcut paydaş katılımı faaliyetlerini yürütmek ve gelecekte planlanan paydaş katılımı faaliyetlerini açıklamak,
- Paydaşlar için, görüş ve endişelerin ele alınmasına yönelik bir süreç de dahil olmak üzere bir şikayet mekanizması oluşturmak,
- Katılım faaliyetlerine ilişkin rol ve sorumlulukları tanımlamak ve
- Katılım faaliyetlerinin izlenmesinin nasıl yapılacağını tanımlamak.

KC İnşaat, Proje ile ilgili tüm faaliyetlerde personeller, topluluklar, hükümet ve sivil toplum kuruluşları ile açık ve aktif iletişim kurmayı taahhüt etmektedir. Bu PKP, yürürlükteki ulusal mevzuat, Uluslararası Finans Kurumu'nun ("IFC") Performans Standartları ("PS'ler") ve Ekvator Prensipleri ("EP'ler") doğrultusunda KC İnşaat'ın kurumsal politika ve standartlarına uyacak şekilde tasarlanmıştır.

PKP ayrıca KC İnşaat'a, Proje'nin uygulanması süresince paydaşlarla istişarede bulunmak ve etkili etkileşim kurmak için yapılandırılmış bir yaklaşım benimseme konusunda rehberlik edecektir. PKP, Proje kapsamında yürütülen tüm faaliyetler için geçerlidir. Ayrıca bu PKP, Proje'nin farklı aşamalarında güncellenecek yaşayan bir doküman niteliğindedir. İnşaat aşamasının tamamlanmasının ardından, PKP işletme aşamasını da kapsayacak şekilde revize edilecektir.

2.0 PROJE TANIMI

2.1 Proje Geçmişi

Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Demiryolu Projesi Türkiye'nin iki ilini kapsamaktadır: Kars İli (87 km) ve Iğdır İli (136,9 km).

Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Demiryolu Projesi, dönemin Demiryolları, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü tarafından planlanmış ve dönemin Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 27 Nisan 2011 tarihinde "Çevresel Etki Değerlendirmesi ("ÇED") Olumlu Kararı" verilmiştir. Kararın ardından söz konusu proje için yatırım 7 yıl gecikmiştir ve Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Demiryolu Projesi için verilen "ÇED Olumlu Kararı" yürürlükten kaldırılan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği uyarınca geçersiz sayılmıştır. Bunun üzerine Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Yüksek Standartlı Elektrikli Demiryolu Projesi için 2019 yılında yeniden ÇED süreci başlatılmış ve 14 Eylül 2020 tarihinde Proje için "ÇED Olumlu Kararı" alınmıştır.

2.2 Proje Tarafları

Proje sahibi Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'dır. Proje için 22.01.2024 tarihinde T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü ("AYGM") ile KC İnşaat arasında Mühendislik, Tedarik, İnşaat ve Finansman ("EPC-F") Sözleşmesi imzalanmıştır. Projenin inşaat işlerinin tamamlanmasının ardından Proje, AYGM'den TCDD'ye devri ile birlikte EPC-F Sözleşmesi'nde yer alan tüm yapılar ve diğer unsurlar da dahil olmak üzere işletmeye alınacaktır. Proje'nin işletmesi TCDD tarafından yürütülecektir. KC İnşaat, Proje'nin işletme aşamasında yer almayacaktır.

AYGM tarafından sağlanan yatırım maliyetleri öz kaynak ve dış finansman ile karşılanacaktır.

KC İnşaat tarafından sağlanan bilgilere dayanarak, Proje taraflarının rolleri ve temel sorumlulukları aşağıdaki Tablo 1'de özetlenmiştir.

Tablo 1: Proje Tarafları

Taraflar	Sorumlu Taraf	Temel Rol ve Sorumluluklar
Proje Sahibi	Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ("UAB")	Proje Sahibi.
İşveren - İnşaat Sorumlusu	Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü ("AYGM")	- Devlet tarafından yapılacak demiryolları, lojistik köyler, merkezler veya üsler, limanlar, üsler, barınaklar, kıyı yapıları havalimanlarının plan ve projelerini hazırlar veya hazırlatır ve onaylar, ulaştırma altyapılarını inşa eder ve/veya yaptırır, tamamlanan projeleri ilgili kurumlara devreder. - Ulaşım altyapılarının inşasını sağlamak, gerçek ve tüzel kişilerle müzakere etmek, katkı paylarını belirlemek, taahhüt vermek ve almak, kiralamak, işletmek, teminat alıp vermek, özel sektörün katılımını sağlamak ve ortaklık kurmak amacıyla EPC-F modelini geliştirir. - Kamulaştırma dosyalarını hazırlar ve kamulaştırma işlemlerini yürütür.
Demiryolu İşletmecisi	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ("TCDD")	Demiryolunun işletilmesini yürütür.
EPC-F Yüklenicisi	KC Kars Demiryolu İnşaatı Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi	- Proje tasarımının geliştirilmesini üstlenir. - Projenin inşaatını gerçekleştirir.
ÇSED Danışmanı	WSP Türkiye (Bağımsız ulusal ve uluslararası çevresel ve sosyal danışmanlık firması)	- ÇSED Kapsam Belirleme Raporu - ÇSED Raporu - PKP - Teknik Olmayan Özet ("TOÖ")

Taraflar	Sorumlu Taraf	Temel Rol ve Sorumluluklar
		- Yeniden Yerleşim Eylem Planı ("YYEP") [Geçim Kaynaklarının Geri Kazandırılması Planı ("GKGKP") dahil] - Biyoçeşitlilik Yönetim Planı ("BYP") - Biyoçeşitlilik Eylem Stratejisi ("BES") - Offset Stratejisi de dahil olmak üzere Biyoçeşitlilik Eylem Planı ("BEP") - Biyoçeşitlilik Dengeleme Yönetim Planı ("BDYP") - Rastlantısal Bulgu Prosedürü de dahil olmak üzere Kültürel Miras Yönetim Planı ("KMYP")

2.3 Projeye Genel Bakış

Proje güzergahı 223,9 km uzunluğunda bir hattı kapsamaktadır. Proje'nin 000+000 km ile 223+900 km arasında geçeceği il ve ilçeler aşağıda detaylı olarak verilmiştir:

- Kars İli, Merkez İlçesi (000+000 - 038+500),
- Kars İli, Digor İlçesi (038+500 - 087+000),
- Iğdır İli, Tuzluca İlçesi (087+000 - 109+500),
- Iğdır İli, Merkez İlçesi (109+500 - 156+000),
- Iğdır İli, Karakoyunlu İlçesi (156+000 - 167+500) ve
- Iğdır İli, Aralık İlçesi (167+500 - 223+900).

Planlanan Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Yüksek Standartlı Elektrikli Demiryolu Projesi ile Kars-Iğdır aksında hem yük hem de yolcu taşımacılığı yapılabilecektir. Kars İli idari sınırları içerisinde mevcut Kars - Tiflis - Bakü Demiryoluna bağlanacak olan 223,9 km'lik demiryolu güzergahı, Kars İli Merkez ve Digor İlçeleri, Iğdır İli Tuzluca, Merkez ve Karakoyunlu İlçelerinden geçerek Iğdır İli Aralık İlçesinde Azerbaycan sınırında son bulacaktır. Ulaşım geliş ve gidiş olmak üzere iki ayrı hat ile sağlanacaktır. Genel Proje Yerleşimi Şekil 1'de verilmiştir.

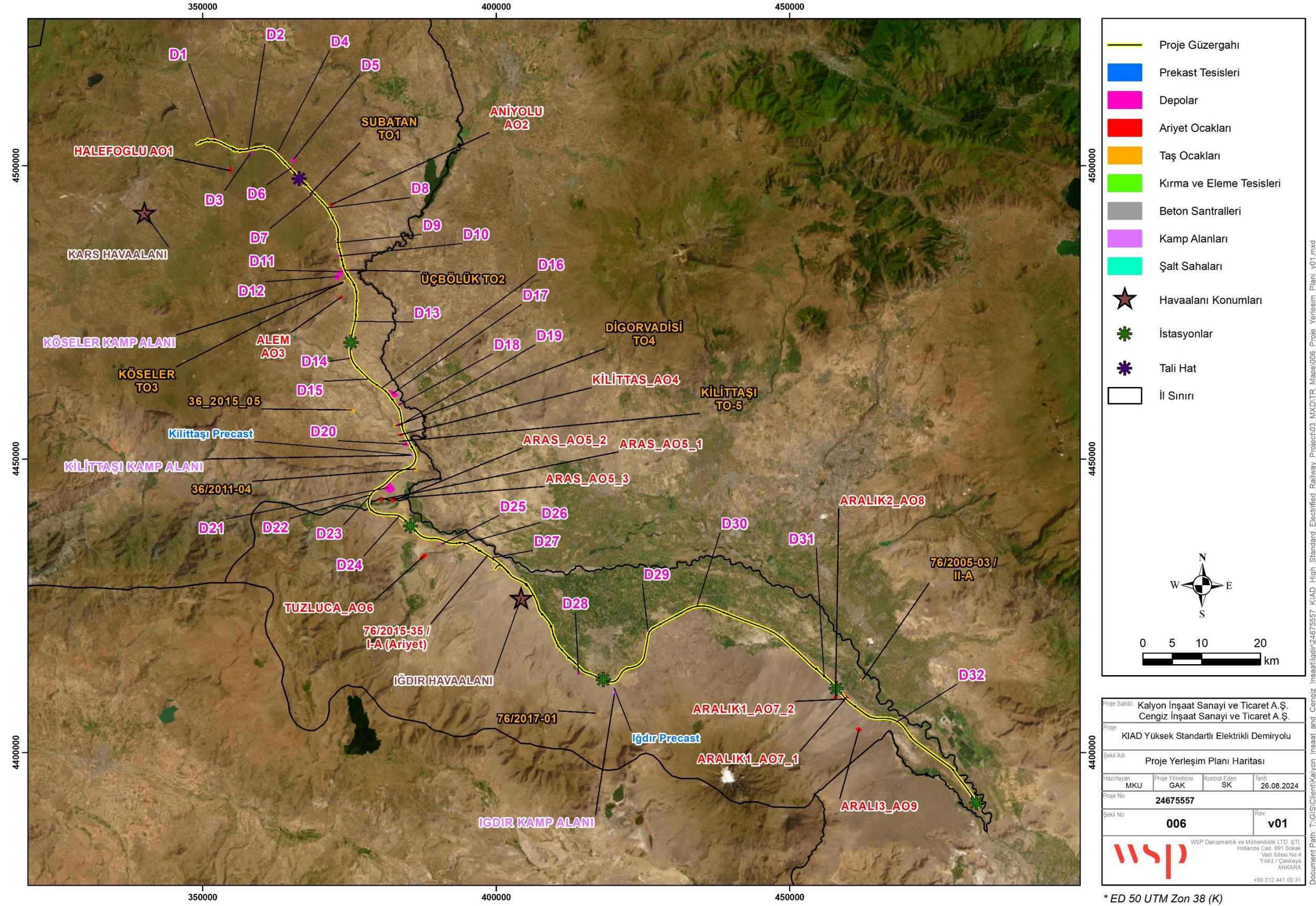
Proje, Kars ve Iğdır İlleri sınırları içerisinde yer alan kuru tarım, sulu tarım, mera, çayır, orman alanları ve yerleşim yerlerinden geçecektir.

Proje kapsamında menfez, alt geçit, üst geçit, köprü, viyadük ve tünel gibi yapıların inşası planlanmaktadır. Proje kapsamında ayrıca beş istasyon ve bir yan hat planlanmaktadır.

KC İnşaat'ın iş kapsamı, inşaat faaliyetlerine tasarım çalışmaları ve ÇED süreçleri tamamlanan güzergahtan başlamaktır. Güzergah boyunca inşaat faaliyetleri, ilgili güzergahların tasarım ve izin çalışmalarının tamamlanmasını takiben başlayacaktır.

İnşaat işlerinin tamamlanmasının ardından Proje, AYGM'den TCDD'ye devri ile birlikte EPC-F sözleşmesinde yer alan tüm yapılar ve diğer unsurlar da dahil olmak üzere işletmeye alınacaktır.

Proje'nin inşaat ve işletme aşamaları sırasıyla 4 yıl ve 30 yıl olarak planlanmıştır. İnşaat ve işletme aşamalarında sırasıyla toplam 2.580 ve 150 işçinin istihdam edilmesi beklenmektedir.

Şekil 1: Genel Proje Yerleşimi

2.4 Proje Konumu

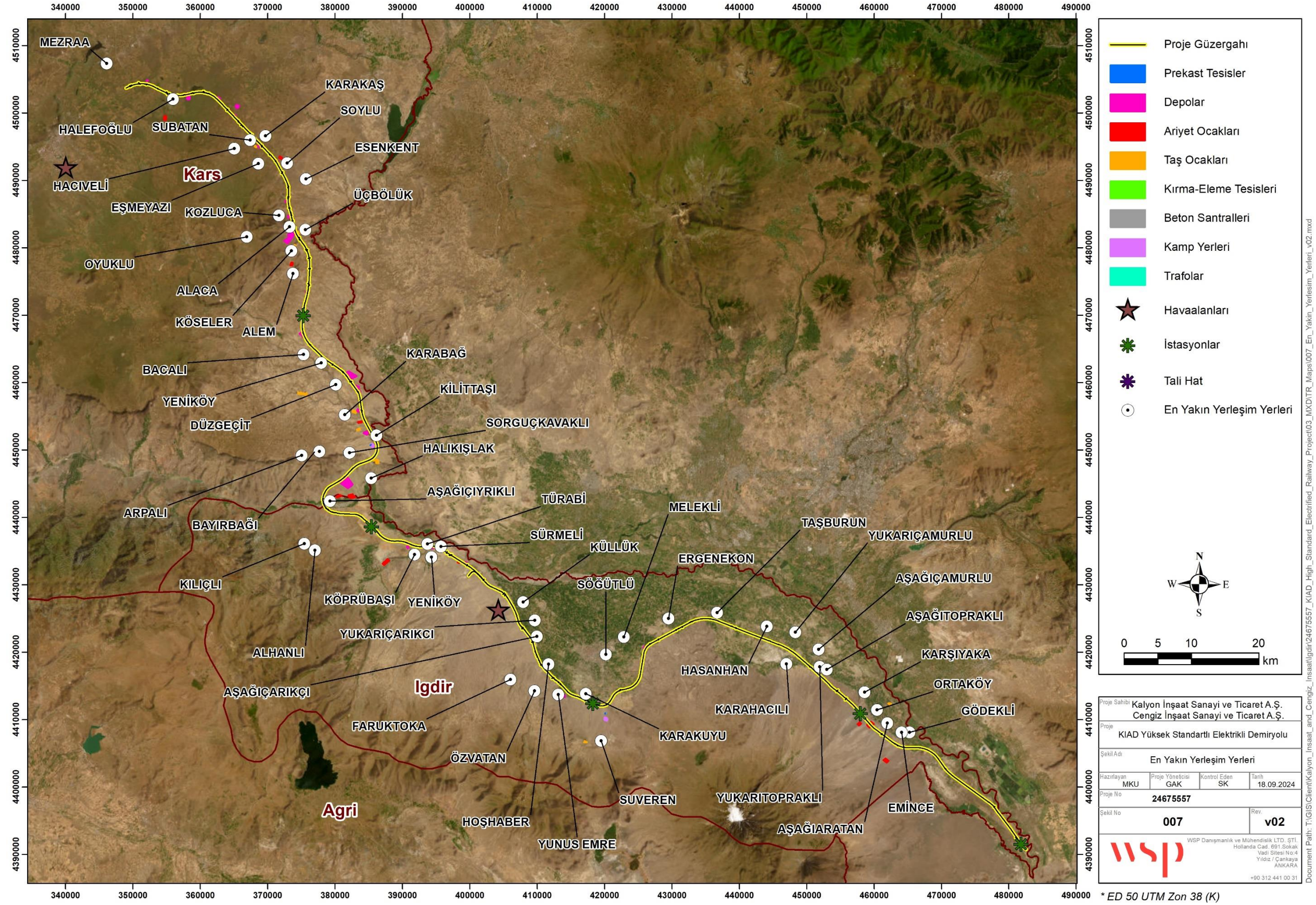
223,9 km uzunluğundaki Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu güzergahı, Kars ili idari sınırları içerisinde mevcut Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu'na bağlanacak ve Kars ili Merkez ve Digor ilçeleri ile Iğdır ili Tuzluca, Merkez ve Karakoyunlu ilçelerinden geçerek Iğdır ili Aralık ilçesinde Azerbaycan sınırında son bulacaktır. Demiryolu güzergahının 87,0 km'lik kısmı Kars il sınırları içerisinde (Merkez ve Digor İlçeleri), 136,9 km'lik kısmı ise Iğdır il sınırları içerisinde (Tuzluca, Merkez, Karakoyunlu ve Aralık İlçeleri) yer alacaktır.

Proje'nin inşaat aşaması boyunca kurulacak ve işletilecek/kullanılacak geçici ve ilişkili tesisler de dahil olmak üzere tüm Proje bileşenleri, Proje ayak izine en yakın yerleşim yerlerinin belirlenmesi için dikkate alınmıştır.

Proje'nin konum haritası Şekil 2'de ve Proje güzergahına en yakın yerleşim yerleri Şekil 3'te sunulmuştur.

Şekil 2: Proje Konum Haritası

Şekil 3: En Yakın Yerleşim Yerleri

2.5 Proje Takvimi

Proje kapsamında altyapı inşaatı, üstyapı inşaatı, elektrifikasyon işlemleri, sinyalizasyon ve telekomünikasyon işlemleri gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda Proje'nin inşaat aşaması 4 yıl, işletme aşaması ise 30 yıl olarak planlanmıştır. Proje takvimi ve temel Proje faaliyetlerinin tanımlanması Tablo 2'de sunulmaktadır.

Tablo 2: Proje Takvimi

Temel Ölçütler	2020	2024				2025				2026				2027				2028				2029
		Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1
1. Planlama Aşaması																						
1.1 ÇED Çalışmaları																						
1.2. Çevresel ve Sosyal Veri Tabanı Çalışmaları																						
1.3. Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesinin Değerlendirme Süresi (Öngörülen)																						
1.4. Temel Tasarım ve Mühendislik Çalışmaları																						
1.5. Detaylı Tasarım ve Mühendislik Çalışmaları																						
1.6. Kamp Alanlarının Mobilizasyonu																						
2. Arazi Hazırlama ve İnşaat Aşaması																						
2.1. Ekipman ve Malzeme Satın Alma ve Sevkiyatı																						
2.2. Zemin Etüdü ve Zemin İyileştirme Çalışmaları																						
2.3. Kazı Çalışmaları																						
2.4. Mühendislik Yapıları																						
2.5. Tünellerin İnşaatı																						
2.6. Demiryolu Üstyapı İşleri																						
2.7. İstasyon Binalarının İnşaatı																						
2.8. Arazi Hazırlama ve İnşaat Aşaması Çevresel İzleme Faaliyetleri																						
3. Elektromekanik Aşama																						
3.1. Tünel E&M																						
3.2. Elektrifikasyon																						
3.3. Sinyalizasyon																						
4. Kapanış ve Sonrası																						
4.1. Taş Ocaklarının ve İlgili Tesislerin Kapatılması ve Rehabilitasyonu																						
4.2. Kamp Alanlarının Demobilizasyonu																						

3.0 YASAL GEREKLİLİKLER

3.1 Paydaş Katılımı ve Halkla İstişare için Türkiye Gereklilikleri

3.1.1 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

Proje'nin paydaş katılımı bileşenine ilişkin ana belge "Türkiye Cumhuriyeti Anayasası"dır. Anayasa'nın katılım konularına ilişkin maddeleri aşağıda sıralanmıştır.

İKİNCİ KISIM - TEMEL HAKLAR VE ÖDEVLER - VII. Düşünce ve Kanaat Hürriyeti

MADDE 25. Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

İKİNCİ KISIM - TEMEL HAKLAR VE ÖDEVLER - VIII. Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti

MADDE 26. Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar.

İKİNCİ KISIM - TEMEL HAKLAR VE ÖDEVLER - VIII. Sağlık, Çevre ve Konut

A. Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması

MADDE 56. Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirme ve çevrenin kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir.

İKİNCİ KISIM - TEMEL HAKLAR VE ÖDEVLER - XI. Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması

MADDE 63. Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.

İKİNCİ KISIM - TEMEL HAKLAR VE ÖDEVLER - VII. Dilekçe Hakkı

MADDE 74. Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.

3.1.2 Diğer Temel Ulusal Kanunlar/ Yönetmelikler

I. Medeni Kanun

Taşınmaz mülkiyet hakları ve kısıtlamaları 4721 Sayılı Medeni Kanunun (08.12.2001 tarihli ve 24607 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan) ilgili bölümünde tanımlanmıştır. Proje'nin tüm aşamalarında Türk Medeni Kanunu hükümleri dikkate alınacak ve yerine getirilecektir.

II. Bilgi Edinme Hakkı Kanunu

4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (24.10.2003 tarih ve 25269 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan), demokratik ve şeffaf bir hükümetin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine göre bilgi edinme hakkının usul ve esaslarını düzenlemektedir. Herkesin kamu kurumu niteliğindeki kamu kurumları ve meslek kuruluşlarının faaliyetleri hakkında bilgi edinme hakkı vardır.

III. Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun

Türk vatandaşları, 4982 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun (01.11.1984 tarih ve 3071 sayılı Resmi Gazete) 3. maddesine göre kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, Türkiye Büyük

Millet Meclisi'ne ve yetkili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Yurt dışında ikamet edenler, karşılıklılık ilkesi gözetilerek ve Türkçe dilekçe vermek suretiyle bu hakka sahiptirler.

IV. Kamulaştırma Kanunu

Paydaşların Proje'ye katılımı ile ilgili bir diğer kanun da 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'dur (04.11.1983 tarih ve 18215 sayılı Resmi Gazete).

Kamulaştırma işlemi idari eylemi, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu (08.11.1983 tarih ve 18215 sayılı Resmi Gazete) uyarınca amacı, yetkisi, usulü, nedeni ve eylemin konusuna göre gerçekleştirilir.

V. Çevre Kanunu

Yukarıda açıklanan mevzuata ek olarak, Türk Çevre Mevzuatının temel taşı 2872 sayılı Çevre Kanunu'dur (11.08.1983 tarih ve 18132 sayılı Resmi Gazete, 5491 sayılı Kanun ile değişik). Çevre Kanunu'na göre, vatandaşlar ve devlet, "kirlüten öder" ve "kullanan öder" ilkelerine dayalı olarak çevrenin korunmasından sorumludur. Kanun, Avrupa Birliği mevzuatına uyum sağlamak amacıyla geliştirilmiş veya revize edilmiş çeşitli yönetmelik ve kararname ile desteklenmektedir.

ÇED'in temel aşamaları Türkiye Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği (29.07.2022, RG No. 31907) ile belirlenmiştir.

ÇED Raporu gerektiren projeler, ÇED süreci ve diğer ilgili esas ve usuller ÇED Yönetmeliğinde ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Türkiye'de ilk ÇED Yönetmeliği 1993 yılında yürürlüğe girmiş ve 1997, 2002, 2003, 2008, 2013 ve 2014 yıllarında değişikliğe uğramıştır. Son olarak, son ÇED Yönetmeliği 29 Temmuz 2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ÇŞİDB Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'ne (Resmi Gazete 29 Temmuz 2022; No: 31907) göre, ÇED sürecine ilişkin ilgili gereklilikler kamuya açıklanmıştır.

ÇED Yönetmeliği Paydaş Katılım Planı

Bilgi paylaşımı ve paydaş katılımı, 29 Temmuz 2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÇED Yönetmeliği'nin "Halkın Bilgilendirilmesi ve Süreç Toplantısına Katılımı" başlıklı MADDE 9-(5) hükmü kapsamında yapılır: *"Halkın proje ve etkileri hakkında bilgilendirilmesi, görüş ve önerilerinin alınması amacıyla Bakanlıkça yetkilendirilmiş kurum/kuruluşlar tarafından PKP hazırlanır. Hazırlanan paydaş katılım planı ÇED başvuru dosyasında sunulur. Bakanlığın gerekli görmesi halinde, yetkili kurum/kuruluşlar tarafından ÇED süreci boyunca halkı bilgilendirmek amacıyla bilgilendirici broşür, anket dağıtılması, seminer gibi çalışmalar yapılması veya proje ile ilgili bir internet sitesi hazırlanarak bilgi paylaşılması istenebilir. Ayrıca Bakanlık tarafından talep edilmesi halinde bu plan ÇED süreci boyunca güncellenir."*

ÇED Yönetmeliği Ek-1 listesinde yer alan projeler için, projeden etkilenecek yerel halkın bilgilendirilmesi amacıyla "Halkı Bilgilendirme ve Sürece Katılım Toplantısı" düzenlenmesi yasal bir zorunluluktur.

Bu Plan, projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen paydaşları, katılım planlarını sunan kamuya açık bir belgeyi ve paydaşlarla iletişim bilgilerinin paylaşılmasını içerir. Proje sahibi, çevresel ve sosyal politikaların, ulusal ve uluslararası standartların karşılandığından ve kredi kuruluşlarının gerekliliklerine uygun olduğundan emin olmalıdır. Plan, değişen ihtiyaç ve koşullara göre her aşama için güncellenmelidir.

PKP, Projeye Genel Bakış, Projenin Olası Sosyal Etkilerinin Özeti, Ulusal ve Uluslararası Paydaş Katılım Planı Gereklilikleri, Paydaş Tanımlama (Yerel Halk, Yerel Yönetimler, Ulusal Yönetimler, Sivil Toplum Kuruluşları), Bilgi Paylaşımı, Katılım Faaliyetleri, Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı, Şikayet Mekanizması, İzleme ve Raporlama ile Kaynaklar ve Sorumlulukları içermelidir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'ne göre Proje'nin Durumu

Eski adıyla Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Demiryolu Projesi, mülga Demiryolları, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü tarafından planlanmıştır. İlgili proje için ÇED Süreci, mülga Türk ÇED Yönetmeliği (Resmi Gazete No. 26939, 17.7.2008) uyarınca yürütülmüş ve mülga Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 27 Nisan 2011 tarihinde “ÇED Olumlu Kararı” verilmiştir. Bu tarihten sonra söz konusu proje için 7 yıl boyunca yatırıma başlanmamış ve Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Demiryolu Projesi için verilen “ÇED Olumlu Kararı” yönetmelik gereği geçersiz sayılmıştır.

ÇED Yönetmeliği'nde 3 Ekim 2013 ve 25 Kasım 2014 tarihlerinde yapılan değişikliklerin ardından Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Yüksek Standartlı Elektrikli Demiryolu Projesi için 2019 yılında yeniden ÇED süreci başlatılmış ve Proje için 14 Eylül 2020 tarihinde “ÇED Olumlu Kararı” alınmıştır.

3.2 Uluslararası Standartlar

3.2.1 IFC Performans Standartları

IFC'nin Sürdürülebilirlik Çerçevesi, Kurumun sürdürülebilir kalkınma konusundaki stratejik taahhüdünü ifade eder ve IFC'nin risk yönetimi yaklaşımının ayrılmaz bir parçasıdır. PS'ler, müşterinin IFC tarafından yapılan bir yatırımın ömrü boyunca karşılaması gereken standartları belirler. Sosyal çalışmalara rehberlik eden geçerli standartlar aşağıdaki gibidir:

- Performans Standardı 1: Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi
- Performans Standardı 2: İşgücü ve Çalışma Koşulları
- Performans Standardı 4: Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti
- Performans Standardı 5: Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim
- Performans Standardı 8: Kültürel Miras

Paydaş katılımına yanıt olarak PS1, müşterinin proje riskleri ve etkileri ile geliştirme aşamasına göre ölçeklendirilmiş ve etkilenen toplulukların özelliklerine ve çıkarlarına göre uyarlanmış bir PKP geliştirmesini ve uygulamasını gerektirir. PKP, dezavantajlı veya hassas olarak tanımlanan kişilerin etkin katılımını sağlamak için farklılaştırılmış önlemler içerir. Paydaş katılım süreci büyük ölçüde topluluk temsilcilerine bağlı olduğunda, müşteri bu kişilerin etkilenen toplulukların görüşlerini temsil ettiğini ve istişarelerin sonuçlarını seçmenlerine sadakatle ileteceklerine güvenebileceğini doğrulamak için her türlü makul çabayı gösterecektir.

Buna ek olarak, IFC PS1, insan haklarına yönelik risklerin belirlenmesini ve proje kapsamında ele alınmasını sağlamak için bir insan hakları incelemesi yapılmasını zorunlu kılar. Bu inceleme, müşterinin çevresel ve sosyal risklerin yanı sıra potansiyel insan hakları etkilerini de dikkate almasına yardımcı olarak proje yaşam döngüsü boyunca uluslararası insan hakları standartlarına uyumu teşvik eder. Proje için İnsan Hakları Etki Değerlendirmesi (“İHED”), Projenin ÇSED Raporunun ayrılmaz bir parçası olarak gerçekleştirilmiştir.

PS1, teklif sahiplerinin özellikle şunları yapmasını gerektirir:

- Projenin çevresel ve sosyal risk ve etkilerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi.
- Çalışanlar, etkilenen topluluklar ve çevre üzerindeki riskleri ve etkileri öngörmek ve bunlardan kaçınmak veya kaçınmanın mümkün olmadığı durumlarda bunları en aza indirmek ve kalan etkilerin olduğu durumlarda bunları telafi etmek veya dengelemek için bir etki azaltma hiyerarşisi benimsemek.
- Yönetim sistemlerinin etkin kullanımı yoluyla müşterilerin çevresel ve sosyal performanslarının iyileştirilmesini teşvik etmek.

- Etkilenen topluluklardan gelen şikayetlerin ve diğer paydaşlardan gelen dış iletişimlerin uygun şekilde yanıtlanmasını ve yönetilmesini sağlamak.
- Proje döngüsü boyunca etkilenen topluluklarla onları potansiyel olarak etkileyebilecek konularda yeterli katılımı teşvik etmek ve sağlamak ve ilgili çevresel ve sosyal bilgilerin açıklanmasını ve dağıtılmasını sağlamak.
- Potansiyel insan hakları risklerinin ve etkilerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, projenin uluslararası standartlara uygun olarak etkilenen bireylerin ve toplulukların insan haklarına saygı göstermesinin ve bu hakları desteklemesinin sağlanması ve olumsuz etkilerin uygun şekilde azaltılması.

3.2.2 Ekvator Prensipleri

EP, proje finansmanında sosyal ve çevresel risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi için gönüllü bir finans sektörü ölçütüdür.

EP'ler, sürdürülebilir proje finansmanı için finans sektörünün "altın standardı" olarak kabul edilir. EP'ler, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik konusunda IFC PS'leri ve Dünya Bankası Grubu'nun Çevre, Sağlık ve Güvenlik genel yönergeleri üzerine kurulmuştur ve her alıcı kurumun proje finansmanı faaliyetleriyle ilgili kendi iç sosyal ve çevresel politikalarını, prosedürlerini ve standartlarını uygulamak için kullanabileceği ortak bir temel ve çerçeve sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Ekvator Prensipleri Finans Kuruluşları ("EPFI"), borçlunun EP'leri uygulayan sosyal ve çevresel politika ve prosedürlerine uymayacağı veya uymayacağı projelere kredi vermemeyi taahhüt eder.

KC İnşaat aşağıdaki EP'lere uymayı taahhüt eder:

- Prensip 1: İnceleme ve Sınıflandırma
- Prensip 2: Çevresel ve Sosyal Değerlendirme
- Prensip 3: Uygulanabilir Çevresel ve Sosyal Standartlar
- Prensip 4: Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi ve EP Eylem Planı
- Prensip 5: Paydaş Katılımı
- Prensip 6: Şikayet Mekanizması
- Prensip 7: Bağımsız İnceleme
- Prensip 8: Taahhütler
- Prensip 9: Bağımsız İzleme ve Raporlama
- Prensip 10: Raporlama ve Şeffaflık

Prensip 5'e göre, "Tüm Kategori A ve Kategori B projeleri için EPFI, müşterilerin etkilenen topluluklarla ve varsa diğer paydaşlarla, yapılandırılmış ve kültürel olarak uygun bir şekilde ve devam eden bir süreç olarak etkili paydaş katılımı göstermelerini talep edecektir. Müşteri, etkilenen topluluklar üzerinde potansiyel olarak önemli olumsuz etkilere yol açabilecek projeler için Bilgilendirilmiş İstişare ve Katılım ("BİK") sürecini yürütecektir. Müşteri, Proje ile ilişkili riskler ve etkiler, geliştirme aşaması, etkilenen toplulukların dil tercihleri ve karar alma uygulamaları ile dezavantajlı ve hassas grupların gereksinimleri temelinde istişare sürecini yönetecektir. Bu süreç, herhangi bir dış manipülasyon, müdahale, zorlama veya korkutmadan uzak kalmalıdır."

“Paydaş katılımını kolaylaştırmak için müşteri, projenin riskleri ve etkileriyle orantılı olarak, uygun değerlendirme belgelerini etkilenen topluluklara ve ilgili durumlarda diğer paydaşlara yerel dilde ve kültürel olarak uygun bir şekilde hazır bulunduracaktır.”

“Müşteri, paydaş katılım sürecinin sonuçlarını, bu süreç sonucunda kararlaştırılan eylemler de dahil olmak üzere dikkate alacak ve belgeleyecektir. Çevresel veya sosyal riskleri ve olumsuz etkileri olan projeler için bilgilendirme, değerlendirme sürecinin erken aşamalarında, her halükarda Proje inşaatı başlamadan önce ve sürekli olarak yapılmalıdır.”²

Özellikle, Prensip 6 şunu belirtir: “Tüm Kategori A ve uygun durumlarda Kategori B projeleri için EPFI, Müşterinin, projenin çevresel ve sosyal performansı ile ilgili endişeleri ve şikayetleri almak ve çözümünü kolaylaştırmak için tasarlanmış Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi’nin (“ÇSYS”) bir parçası olarak bir şikayet mekanizması kurmasını şart koşacaktır. Şikayet mekanizması, projenin riskleri ve etkileriyle orantılı olmalı ve etkilenen toplulukları birincil kullanıcıları olarak içermelidir. Kültürel açıdan uygun, erişilebilir, ücretsiz ve konuyu gündeme getiren kişiyi cezalandırmayan açık ve şeffaf bir danışma süreci aracılığıyla endişeleri gidermek için hızla çalışacaktır. Bu mekanizma yargısal veya idari çözümlere erişimi engellemeyecektir. Müşteri paydaş katılım süreci sırasında etkilenen topluluklara mekanizma hakkında bilgilendirecektir.”

4.0 PAYDAŞ TANIMLAMA

IFC, paydaşları bir projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen bireyler ya da gruplar ile projeden doğrudan etkilenmeyen ancak projeye ilgi duyan ve projenin sonucunu olumlu veya olumsuz yönde etkileme gücüne sahip olanlar olarak tanımlamaktadır. Bu paydaşlar, yerel olarak etkilenen topluluklar veya bireyler ile bunların resmi ya da gayriresmî temsilcileri, ulusal veya yerel idareler, politikacılar, özel ilgi grupları, akademi dünyası, işletmeler ve doğrudan ya da dolaylı çalışanları içerebilir.

Paydaş belirlemenin genel amacı, proje paydaşlarını BİK için belirlemek ve önceliklendirmektir. Paydaş belirleme sürekli bir süreçtir. Belirlenen paydaşların listesi, şikayet mekanizmasının sonuçlarına göre ve projenin farklı aşamalarına ya da güncellemelerine göre değerlendirilmeli ve güncellenmelidir.

Potansiyel paydaşlar, paydaş statüsü, ilgi düzeyi veya etki etme gücü temelinde kategorize edilecek ve önceliklendirilecektir.

4.1 Proje Paydaşları

Genel olarak paydaşlar iki gruba ayrılabilir:

- Birincil paydaşlar, Projenin etkilerinden doğrudan etkilenen bireyler ve topluluklardır; ve
- İkincil paydaşlar, Proje üzerinde ilgisi veya etkisi (olumlu veya olumsuz) olan kişilerdir.

Birincil paydaşlar şunlardır:

- Uluslararası kurum ve kuruluşlar (örneğin uluslararası yatırımcılar, uluslararası finans kuruluşları, uluslararası sivil toplum kuruluşları (“STK’lar”)),
- Ulusal devlet kurumları,
- Bölgesel devlet kurumları/otoriteleri,
- Yerel Makamlar,

² <https://equator-principles.com/>

- Ulusal ve yerel STK'lar ve örgütler,
- Sendikalar ve Dernekler,
- Demiryolu kullanıcıları,
- Eğitim ve öğretim kurumları (örneğin üniversiteler, kolejler, düşünce kuruluşları)
- Sanayi sektörü (örneğin inşaat ve altyapı ticaret birlikleri),
- Projeden Etkilenen Kişiler (PEK'ler):
 - Projeden etkilenen yerleşim yerlerinin muhtarları/yerel yetkilileri,
 - Yerel topluluk üyeleri,
 - Arazi sahipleri ve arazi kullanıcıları (resmi ve gayri resmi arazi kullanıcıları) ve
 - Hassas gruplar,
- Proje çalışanları, çalışan temsilcileri,
- Üçüncü taraf mal ve hizmet tedarikçileri, yükleniciler ve bunların alt yüklenicileri,
- Sosyal hizmetler (örneğin hastaneler, yerel okullar ve diğer yerel toplum hizmetleri) ve
- Medya.

Tablo 3 yukarıdaki sınıflandırmaya göre belirlenen paydaşları göstermektedir.

Tablo 3: Paydaş Sınıflandırması

Tür	Paydaşlar	Birincil		İkincil
		Doğrudan	Dolaylı	
Proje Sahibi	Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	X		
Yüklenici	KC Kars Demiryolu İnşaatı Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi	X		
Alt yüklenici	Alt yükleniciler - sonra belirlenecektir.	X		
Çalışanlar	Alt yükleniciler dahil proje çalışanları	X		
Danışmanlar	Proje danışmanları - sonra belirlenecektir.	X		
Uluslararası kurum ve kuruluşlar	Kredi veren kurumlar, potansiyel kredi veren kurumlar			X
Sınır ötesi Paydaşlar ³	Komşu ülkeler. Kafkasya Genel Müdür Yardımcılığı (KGMY)			X
Ulusal Hükümet Yetkilileri	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tarım ve Orman Bakanlığı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Hazine ve Maliye Bakanlığı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı İçişleri Bakanlığı Milli Savunma Bakanlığı Ulusal Güvenlik Konseyi Karayolları Genel Müdürlüğü Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ("DSİ") Türk Silahlı Kuvvetleri			X

³ Projenin Türkiye'nin doğu kesiminde sınıra yakın bir konumda yer aldığı ve sınırın yakınından geçen demiryolu nedeniyle komşu ülkelerin yakın olduğu unutulmamalıdır. Ancak Proje ayak izi tamamen Türkiye sınırları içerisinde kalmaktadır. Ayrıca, Türkiye ile bu komşu ülkeler arasında ortak arazi kullanımı bulunmamaktadır. Gürültü, titreşim ve hava kalitesinin potansiyel etkileri değerlendirilmiş olup Türkiye sınırları dışındaki yerleşim yerleri üzerinde önemli bir etki beklenmemektedir. Sonuç olarak, Ermenistan, İran ve Azerbaycan gibi komşu ülkelere uzanan herhangi bir etki beklenmemektedir. Ancak Proje, komşu ülkelerdeki paydaşlarla iletişim halinde kalmak, etkili iletişim sağlamak ve gerektiğinde olası endişeleri gidermek için bir sınır ötesi iletişim prosedürü uygulayacaktır.

Tür	Paydaşlar	Birincil		İkincil
		Doğrudan	Dolaylı	
Bölgesel/Yerel Yetkililer	Merkezi yönetim kuruluşlarının Kars ve Iğdır il müdürlükleri Kars Valiliği Kars İl Jandarma Komutanlığı Kars Dıgor Kaymakamlığı Dıgor İlçe Jandarma Komutanlığı Iğdır Valiliği Iğdır İl Jandarma Komutanlığı Iğdır Aralık Kaymakamlığı Aralık İlçe Jandarma Komutanlığı Iğdır Karakoyunlu Kaymakamlığı Karakoyunlu İlçe Jandarma Komutanlığı Iğdır Tuzluca Kaymakamlığı Iğdır Tuzluca İlçe Jandarma Komutanlığı Iğdır Dilucu Kara Sınır Kapısı, Aralık Iğdır Dilucu Özel Kapı Tuzluca Sürmeli Köyü Sınır İstasyonu Merkezi yönetim kuruluşlarının Dıgor, Tuzluca, Karakoyunlu ve Aralık ilçe müdürlükleri KUDAKA (Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı) SERKA (Serhat Kalkınma Ajansı) Kars Belediyesi Dıgor Belediyesi Iğdır Belediyesi Aralık Belediyesi Karakoyunlu Belediyesi Tuzluca Belediyesi Etkilenen yerleşim yerlerinin (köyler ve mahalleler) muhtarları İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri (AFAD)		X	

Tür	Paydaşlar	Birincil		İkincil
		Doğrudan	Dolaylı	
Ulusal ve Yerel STK'lar ve kuruluşlar	Ticaret ve Sanayi Odaları Kent Konseyleri Doğa Derneği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu TEMA Türkiye Muhtarlar Derneği Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Demiryol-İş Sendikası Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) WWF Türkiye Kadınlara özel dernekler İŞKUR			X
Demiryolu Kullanıcıları			X	
Eğitim ve öğretim kurumları	Kafkas Üniversitesi İğdır Üniversitesi Kars Meslek Yüksek Okulu Kars Fen Lisesi İğdır Meslek Yüksek Okulu İğdır Fen Lisesi Aralık Meslek Yüksek Okulu Çeşitli Devlet ve Özel Liseler Halk Eğitim Merkezleri			X
Sosyal hizmetler	Kars Harakani Devlet Hastanesi Kafkas Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kars Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi İğdır Devlet Hastanesi İğdır Üniversitesi Sağlık Hizmetleri İğdır Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi Aralık Devlet Hastanesi Dilucu Sağlık Merkezi Aile Sağlığı Merkezleri		X	

Tür		Paydaşlar			Birincil		İkincil
					Doğrudan	Dolaylı	
PEK'ler	Etkilenen yerleşim yerleri, Yerel topluluk üyeleri Muhtarlar Hassas gruplar Arazi Sahipleri Resmi Arazi Kullanıcıları Gayri Resmi Arazi Kullanıcıları Yerel İşletmeler	Kars	Merkez	Mezra		X	
				Halefoğlu			
				Subatan			
				Karakaş			
				Eşmeyazı			
				Soylu			
				Hacıveli			
				Esenkent			
				Kozluca			
				Atayurt			
		Digor		Alaca			
				Üçbölük			
				Köseler			
				Alem			
				Bacalı			
				Yeniköy			
				Düzgeçit			
				Karabağ			
				Kilittaşı			
				Sorguçkavak			
				Halıkışlak			

Tür		Paydaşlar			Birincil		İkincil
					Doğrudan	Dolaylı	
				Bayırbağı			
				Oyuklu			
				Arpalı			
		İğdir	Tuzluca	Aşağı			
				Orta			
				Turabi			
				Sürmeli			
				Yeniköy			
				Köprübaşı			
				Alhanlı			
				Kılıçlı			
				Aşağıçıyıklı			
			Merkez	Küllük			
				Karakuyu			
				Yukarıçarıkçı			
				Söğütlü			
				Suveren			
				Aşağıçarıkçı			
				Çalpala			
				Aşağıerhacı			
				Faruktoka (Hoşhaber)			

Tür	Paydaşlar	Birincil		İkincil
		Doğrudan	Dolaylı	
Medya	15 Temmuz Gazetesi			X
	Aras Gazetesi			
	Aydın Gazetesi			
	Güven Gazetesi			
	Hudut Gazetesi			
	İğdır Gazetesi			
	İğdır Doğuş Gazetesi			

Tür	Paydaşlar	Birincil		İkincil
		Doğrudan	Dolaylı	
	Iğdır Yaşar Gazetesi Yeşil Iğdır Gazetesi Kars Hakimiyet Gazetesi Kars Havadis Gazetesi Gazete Kars Serhat TV Iğdır FM Kafkas FM			
Üçüncü taraf mal ve hizmet sağlayıcıları	İsveç, İtalya, İspanya, Hollanda ve İsviçre'den tedarikçiler			X

4.2 Hassas Gruplar

IFC'ye göre kırılganlık (hassasiyet) bir bireyin veya grubun ırkı, rengi, cinsiyeti, dili, dini, siyasi veya diğer görüşleri, ulusal veya sosyal kökeni, mülkiyeti, doğumu veya statüsü ile ilgilidir. Müşteri ayrıca cinsiyet, yaş, etnik köken, kültür, okuryazarlık, hastalık, fiziksel veya zihinsel engellilik, yoksulluk veya ekonomik dezavantaj ve benzersiz doğal kaynaklara bağımlılık gibi faktörleri de dikkate almalıdır. Hassas gruplar, projenin olumsuz etkilerinden orantısız şekilde etkilenen gruplardır. Bazı durumlarda, bu gruplar ekonomik olarak da dışlanmış olabilir; bu da kaynaklara, fırsatlara veya hizmetlere sınırlı erişim anlamına gelir ve kırılganlıklarını daha da artırır.

ÇSED çalışmaları sırasında gerçekleştirilen topluluk düzeyi ve hane halkı anketleri, Proje'den orantısız şekilde etkilenenler de dahil olmak üzere hassas grupları tanımlamaktadır. Yerel toplulukların hassas gruplarının ayrıntılı temsili, Proje'nin ÇSED'inin Sosyal Mevcut Durum Bölümü'nde özetlenmiştir. Bu veriler, katılım ve hafifletme için özel stratejilerin geliştirilmesine olanak tanıyarak hassas grupların sürece dahil edilmesini sağlar. Ayrıca, paydaş geri bildirimlerinin proje planlama ve uygulamasına dahil edilmesini, etkilenen grupların özel ihtiyaçlarının ele alınmasını ve olası olumsuz etkilerin en aza indirilmesini sağlar.

Tablo 4, ÇSED'de ilgili etki azaltma önlemlerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için kullanılan, Proje'den potansiyel olarak etkilenen grupların hassasiyetlerini ve karşılaşılabilecekleri orantısız etkileri özetlemektedir. Belirlenen her hassas grup için özelleştirilmiş katılım stratejileri aşağıda tanımlanmıştır ve etkin bir şekilde katılımlarının sağlanması ve endişelerinin giderilmesi için Proje yaşam döngüsü boyunca uygulanacaktır.

Tablo 4: Potansiyel Proje Etkileri ve Özelleştirilmiş Katılım Açısından Projenin ÇSED'inde Tanımlanan Hassas Gruplar

Projenin ÇSED'inde Tanımlanan Hassas Gruplar	Hassaslık Tanımı ve Potansiyel Etkiler	Özelleştirilmiş Katılım Yöntemleri ve Faaliyetleri
Okuryazar olmayan kişiler	Okuryazarlık engelleri nedeniyle Proje ile ilgili bilgilere veya fırsatlara erişemiyorsa hassas kişidir.	- Yüz yüze toplantılar gibi sözlü iletişim yöntemleri ve Proje bilgilerinin görsel temsilleri. - TİS'ler, danışmak ve şikayetleri toplamak için yüz yüze katılımı kolaylaştıracaktır.
Sosyal yardımla geçinen haneler	PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Proje'nin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir.	Etkilenen bireylerin sosyal yardım programları veya alternatif geçim kaynakları fırsatlarıyla buluşturulması.
Toprak sahibi olmayanlar	- Proje nedeniyle ekonomik olarak yerinden edilmiş, geçim kaynaklarını veya gelir kaynaklarını yeterli alternatifler olmaksızın kaybetme ihtimali olan hassas kişiler. - PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Proje'nin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir.	- Destek tartışmalarının muhtarlarla düzenli etkileşim faaliyetlerine dahil edilmesi. - Düzenli köy ziyaretleri sırasında periyodik istişareler. - Proje kapsamındaki olası istihdam olanaklarına ilişkin görüşmelerin kolaylaştırılması.

Projenin ÇSED'inde Tanımlanan Hassas Gruplar	Hassaslık Tanımı ve Potansiyel Etkiler	Özelleştirilmiş Katılım Yöntemleri ve Faaliyetleri
Göçebeler	Göç düzenleri veya kaynaklara erişimleri Proje faaliyetleri nedeniyle kesintiye uğrarsa hassas kişidir.	- Muhtarlardan bilgi toplandıktan sonra mevsimsel göç noktalarında yapılan mevsimsel istişareler. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması.
Kendi hayvanları olmayan çobanlar	- Proje nedeniyle ekonomik olarak yerinden edilmiş, geçim kaynaklarını veya gelir kaynaklarını yeterli alternatifler olmaksızın kaybetme potansiyeli olan hassas kişiler. - PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Projenin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir. - PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Projenin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir.	- Düzenli köy ziyaretleri sırasında periyodik istişareler. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması.
Gezici arıcılar	- Proje nedeniyle ekonomik olarak yerinden edilmiş, geçim kaynaklarını veya gelir kaynaklarını yeterli alternatifler olmaksızın kaybetme potansiyeli olan hassas kişiler. - Göç düzenleri veya kaynaklara erişimleri Proje faaliyetleri nedeniyle kesintiye uğrarsa hassas kişidir. - PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Proje'nin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir.	- Sezon dışı dönemlerde yerleşim yerlerinde istişareler ve odak grup görüşmeleri. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması.
Mevsimlik işçiler	- Proje nedeniyle ekonomik olarak yerinden edilmiş, geçim kaynaklarını veya gelir kaynaklarını yeterli alternatifler olmaksızın kaybetme potansiyeli olan hassas kişiler. - Göç düzenleri veya kaynaklara erişimleri Proje faaliyetleri nedeniyle kesintiye uğrarsa hassasdır. - PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Proje'nin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı savunmasız olabilir.	- Mevsimlik çalışma döneminde yerleşim yerlerinde yıllık istişareler ve odak grup görüşmeleri. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması.
Mülteciler	- Güvencesiz yasal ve sosyal statüleri nedeniyle istismar riski altında olabilir. - Türk Kanunu kapsamındaki geçici veya belirsiz yasal statüleri nedeniyle istismar edilmeleri veya tam çalışma	- Gerekirse çok dilli iletişim materyallerinin kullanılması. - STK'lar veya yerel derneklerle işbirliği.

Projenin ÇSED'inde Tanımlanan Hassas Gruplar	Hassaslık Tanımı ve Potansiyel Etkiler	Özelleştirilmiş Katılım Yöntemleri ve Faaliyetleri
	haklarından mahrum bırakılmaları durumunda hassas olabilirler; bu da istihdam korumalarına erişimi sınırlandırabilir.	
Hane reisi kadınlar	- PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Proje'nin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir. - Ağırlıklı olarak erkeklerden oluşan inşaat işgücünün artan varlığıyla ilişkili olası rahatsızlık veya güvenlik endişeleri nedeniyle yerel pazarlara ve hizmetlere erişimde zorluklarla karşılaşabilir.	- Proje'nin kadın TİS'i tarafından yerleşim yerlerinde ev ziyaretleri ve yüz yüze görüşmeler. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması. - Kadınlara yönelik iş fırsatları ve ekonomik destek programları hakkında bilgi sağlanması.
Dul ve çocuksuz kadınlar	PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Proje'nin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir.	Proje'nin kadın TİS'i tarafından yerleşim yerlerinde ev ziyaretleri ve yüz yüze görüşmeler.
Eğitim çağında olup eğitime devam etmeyenler	Vasıf eksikliği nedeniyle Proje ile bağlantılı istihdam veya eğitim fırsatlarından yararlanamıyorsa hassas durumdadır.	- Eğitim desteği tartışmalarının muhtarlarla düzenli etkileşim faaliyetlerine dahil edilmesi. - Yerel okullarla etkileşim.
Türkçe bilmeyen kişiler	Proje ile ilgili bilgilere erişemiyorsa veya ihtiyaçları ve endişeleri hakkında etkili bir şekilde iletişim kuramıyorsa hassastır.	- Gerekirse çok dilli iletişim materyallerinin kullanılması. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması.
70 yaşın üzerinde yalnız yaşayan kişiler	- PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Proje'nin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir. - Projenin sağlık klinikleri gibi yerel hizmetleri kullanması durumunda, temel hizmetlere erişimde halihazırda zorluklarla karşılaşan kişiler için erişimin sınırlandırılması potansiyeline sahiptir.	- İstişare için ev ziyaretleri. - Sosyal destek hizmetleri hakkında bilgi verilmesi. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması. - Kamu istişareleri için erişilebilir toplantı yerleri ve ulaşım seçeneklerinin sağlanması.
Hasta, yaşlı ve engelli bakımı nedeniyle eve bağımlı kişiler	Proje'nin sağlık klinikleri gibi yerel hizmetleri kullanması durumunda, temel hizmetlere erişimde halihazırda zorluklarla karşılaşan kişiler için erişimin sınırlandırılması potansiyeline sahiptir.	- İstişare için ev ziyaretleri. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması.
Kronik hastalık nedeniyle eve bağımlı kişiler	PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Projenin neden	İstişare için ev ziyaretleri.

Projenin ÇSED'inde Tanımlanan Hassas Gruplar	Hassaslık Tanımı ve Potansiyel Etkiler	Özelleştirilmiş Katılım Yöntemleri ve Faaliyetleri
	olduğu fiyat enflasyonuna karşı savunmasız olabilir. Proje'nin sağlık klinikleri gibi yerel hizmetleri kullanması durumunda, temel hizmetlere erişimde halihazırda zorluklarla karşılaşan kişiler için erişimin sınırlandırılması potansiyeline sahiptir.	Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması.
Fiziksel engeli bulunan kişiler	PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Proje'nin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir.	- İstişare için ev ziyaretleri. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması. - Kamu istişareleri için erişilebilir toplantı yerleri ve ulaşım seçeneklerinin sağlanması.
Zihinsel engeli bulunan kişiler	PEA'daki mal ve hizmetlere yönelik artan talep nedeniyle Proje'nin neden olduğu fiyat enflasyonuna karşı hassas olabilir.	- İstişare için ev ziyaretleri. - Muhtarlar aracılığıyla katılım ve Proje bilgilerinin paylaşılması. - Kamu istişareleri için erişilebilir toplantı yerleri ve ulaşım seçeneklerinin sağlanması.

Bu etkileri ele almak için Proje, alternatif geçim kaynağı fırsatları, tazminat ve yeniden yerleştirilen bireyler için destek sağlanması da dahil olmak üzere hedeflenen etki azaltma önlemleri uygulayacaktır. Sürekli istişare ve izleme, hassas grupların ihtiyaçlarının belirlenmesini ve Proje süresi boyunca etkin bir şekilde ele alınmasını sağlayacaktır. Bu çabalar, olumsuz etkileri en aza indirmeyi ve etkilenen tüm bireyler için Proje'nin faydalarına eşit erişimi teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu etkiler ve ilgili etki azaltma önlemleri Proje YYEP'sinde ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

Hassas grupların belirlenmesi devam eden bir süreç olacaktır ve bu nedenle Proje TİS'leri Proje'nin ömrü boyunca hassas grupların belirlenmesinden ve bu gruplarla ilişki kurmaya devam etmekten sorumlu olacaktır.

Proje'nin ilk aşamalarından itibaren, karar alma, şikayet mekanizması ve hedeflenen tüm paydaşlara bilgi dağıtımında kapsayıcılığı sağlamak için hassas olarak tanımlanan kişilere özel önem ve destek verilecektir. Proje ile ilgili tüm bilgiler hassas gruplara zamanında ve kültürel olarak uygun bir şekilde sağlanacaktır.

5.0 PAYDAŞ KATILIM ARAÇLARI

Paydaş katılımı için çeşitli araç ve yöntemlerin belirlenmesinin amacı; anlamlı paydaş katılımını sağlamak için tüm paydaşlara uygun şekilde Projeye erişimini sağlamaktır. Katılım araçlarının etkinliği izlenecek ve gerekirse yeni katılım araçları geliştirilecektir.

Tablo 5: Paydaş Katılım Araçları

Katılım Araçları	Araçların İçeriği
Topluluk toplantıları	AYGM ve KC İnşaat, Proje'nin çevresel ve sosyal etkileri hakkında paydaşları bilgilendirmek, TİS'leri topluluk üyelerine tanıtmak ve onları şikayet mekanizması hakkında bilgilendirmek için etkilenen yerleşim yerlerinde muhtarların yardımıyla topluluk toplantıları düzenleyecektir.
Proje web sitesi	Proje web sitesi, paydaşlarla çevrimiçi etkileşim için gereklidir ve Proje hakkında güncel bilgileri paylaşmak için kullanılacaktır. ÇSED, TOÖ, PKP ve diğer yönetim planları da dahil olmak üzere Proje ile ilgili belgeler web sitesinde yer alacaktır. Asgari olarak, aşağıdaki belgeler projenin web sitesinde yayınlanacaktır: - Projenin amacını da içeren Proje bilgileri, - Proje konumu ve genel Proje yerleşimi, - İzinler/onaylı ÇED raporları, - Proje ilerleme durumu ve zaman çizelgesi, - Projenin Çevresel ve Sosyal Politikası, - Taslak ÇSED Raporu, - Teknik Olmayan Özet, - PKP, - Şikayet mekanizması ve şikayet formları, - Sıkça Sorulan Sorular, - Arazi Edinimi ve Kamulaştırma Kılavuzu, - TİS'lerin ve diğer ilgili kilit personelin iletişim bilgileri.
Telefon görüşmeleri, e-postalar, kısa mesajlar	TİS'lerin telefon numarası/e-posta adresi yaygın bir şekilde dağıtılacaktır. TİS'ler, doğrudan bilgi gerektiren, bir istişare veya görüşmeye davet edilmeyi gerektiren veya geri bildirim veya bilgi talep edilen koşullar veya konular hakkında telefon görüşmeleri veya e-postalar veya kısa mesaj yoluyla paydaşlarla doğrudan iletişim kuracaktır.
Proje Yardım Hattı	KIAD Projesinin ÇSED sürecinde paydaşların şikayetlerini (şikayet, görüş ve öneri vb.) iletebilmeleri için bir Proje yardım hattı kurulacaktır. Bu telefon numarası özellikle internete erişimde zorluk yaşayan hassas grupların ve kadınların daha aktif katılımını sağlamayı amaçlamaktadır. Telefon numarası, il müdürlükleri, belediyeler, etkilenen yerleşim yerlerindeki muhtarlıklar gibi paydaş kurumlara ve kamuya açık alanlara asılacaktır.
Proje afişleri / broşürler / el ilanları / reklam panoları	Proje, ÇSED süreci ve herhangi bir şikayet için KC İnşaat Halkla İlişkiler Departmanı ve TİS'lerinin iletişim bilgilerini (e-posta, telefon, posta adresi ve faks) içeren bir broşür hazırlanacaktır. Proje ile ilgili iletişim kanallarını, duyuruları ve bilgileri içeren broşürler, el ilanları, posterler ve reklam panoları çevre yerleşimlerde muhtarlıklar, belediyeler, il müdürlükleri ve paydaş meslek odaları gibi ortak kamusal alanlarda bulunacaktır.
Şikayet Mekanizması - Çalışanlar ve dış paydaşlar için şikayet kutuları (Talep ve Şikayet Kutuları)	Hem iç (çalışanlar için) hem de dış (toplum için) paydaşların endişelerini veya şikayetlerini şahsen, posta veya e-posta yoluyla iletmelerine olanak tanıyan bir şikayet mekanizması geliştirilecek ve Proje'ye uyarlanacaktır. Proje'de çalışan personelin şikayetlerini, endişelerini ve görüşlerini iletmek için şikayet kutularına erişimi olacaktır. Bu kutular kafeterya ve dinlenme alanları gibi kolay erişilebilir alanlarda bulunmalıdır. Dış paydaşlar için Proje web sitesi ve yardım hattı şikayetlerin toplanması için kullanılacaktır. Ayrıca, dış paydaşlar için Proje şikayet kutuları muhtarlıklara, köy kahvelerine ve etkilenen yerleşim yerlerindeki kamusal alanlara yerleştirilecektir. Kullanımı kolay şikayet formları ve kutuları, dış paydaşların şikayet, öneri ve görüşlerini paylaşmak için kolayca erişebilecekleri yerlere yerleştirilecektir. Etkilenen yerleşim yerlerinde yaşayan hassas gruplara özel önem verilecektir.

Katılım Araçları	Araçların İçeriği
Gazete	İlgili Proje bilgileri uygun şekilde kamu medyasına sağlanacaktır. Bu esas olarak ÇSED'in açıklanması ve inşaat aşamalarında yapılacaktır. Ayrıca, Proje'de yerel toplulukları veya arazi kullanımını etkileyecek önemli değişiklikler öngörüldüğünde de yapılacaktır.
Yüz yüze toplantılar / Halkın Katılımı Toplantısı	Gerektiğinde paydaşlarla etkileşim kurmak için açık ve hedefli toplantılara devam edilecektir. IFC "Paydaş Katılımı: Gelişmekte Olan Piyasalarda İş Yapan Şirketler için İyi Uygulama El Kitabı" uyarınca: Kapsam belirleme sırasında istişare iyi bir uygulamadır ve profesyonel yargıya ve ikincil kaynakların incelenmesine dayanan araştırma ve değerlendirmeleri tamamlamak için kullanılmalıdır. Bu kılavuzu takiben KC İnşaat, Proje'yi özellikle yerel halka açıklamak için bir Halkın Katılımı Toplantısı ("HKT") düzenleyecektir. Toplantının yeri, zamanı ve içeriğini gösteren afişler, toplantılardan 10 gün önce tüm muhtarlıkların görünür yerlerdeki duyuru panolarına asılmıştır ve gazete ilanları yapılacaktır. ÇSED'in tamamlanmasının ardından, nihai ÇSED raporunun taslak metni halka sunulacak ve paydaşları, özellikle de yerel paydaşları raporda belirtilen etkiler ve etki azaltma önlemleri hakkında bilgilendirmek için bir bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.
Spesifik prosedürler	Proje, komşu ülkelerdeki paydaşlarla iletişim halinde kalmak, etkili iletişim sağlamak ve gerektiğinde olası endişeleri gidermek için Sınır Ötesi İletişim Prosedürü'nü ("SÖİP") uygulayacaktır. SÖİP'nin ayrıntıları Bölüm 8.5'te özetlenmiştir.

6.0 ÖNCEKİ PAYDAŞ KATILIM FAALİYETLERİ

Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Yüksek Standartlı Elektrikli Demiryolu Projesi için 6 Kasım 2019 tarihinde ÇED süreci başlatılmış ve ÇED Başvuru Dosyası hazırlanmıştır. Buna istinaden, ÇED süreci kapsamında halkı bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak amacıyla 16 Aralık 2019 ve 17 Aralık 2019 tarihlerinde AYGM ve yerel ÇED danışman şirketi tarafından sırasıyla Kars ve Iğdır illerinde halkın katılımı toplantıları düzenlenmiştir.

Toplantı tarihleri ve yerleri Tablo 6'da sunulmaktadır.

Tablo 6: Halkın Katılımı Toplantısı Takvimi

İl	Bölge	Tarih	Zaman	Adres
Kars	Merkez	16 Aralık 2019	14.00	Kars İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Konferans Salonu
Iğdır	Merkez	17 Aralık 2019	10.00	Iğdır Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Konferans Salonu

Toplantılardan önce yerel ve ulusal gazetelerde toplantının yeri, zamanı ve içeriğini belirten afişler yayınlanmıştır. Yapılan tüm toplantılarda yatırım hakkında bilgi verilmiş ve Proje bilgilerini içeren bilgilendirici broşürler dağıtılmıştır. Sunum bölümünün ardından soru-cevap bölümüne geçilmiştir. Proje güzergahı, kamulaştırma süreci, geçim kaynakları ve çevresel etkiler ile ilgili sorular hem AYGM'ye hem de yerel ÇED danışman firmasına yöneltilmiştir.

7.0 MEVCUT VE GELECEK PAYDAŞ KATILIMI FAALİYETLERİ

7.1 ÇSED için Paydaş Katılım Faaliyetleri

Paydaş katılımı, ÇSED sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Paydaş katılımı ÇSED sürecinin farklı aşamalarında gerçekleşir (örn. planlama/ kapsam belirleme, mevcut durum, ÇSED'in açıklanması). Paydaş katılımının her aşamasının hedefleri farklıdır.

Planlama/ kapsam belirleme ve başlangıç aşamaları sırasında hedefler şunlardır:

- Ulusal, valilik ve yerel düzeylerdeki kilit paydaşların, önerilen Proje (ve faaliyetleri), ÇSED süreci, paydaş katılım süreci ve proje şikayet mekanizması hakkında bilgilendirilmesi,
- Mevcut durum çalışmalarının kapsamı ve olası etkiler ile yönetim tedbirlerinin ön tespiti konusunda paydaşların görüşlerinin alınması,
- Ulusal, bölgesel ve yerel paydaşlardan ikincil mevcut durum verilerinin elde edilmesi,
- Proje'den etkilenen yerleşimlerin Proje etkilerinin kapsamını anlamasının sağlanması ve
- Sosyal durum saha araştırmalarının bir parçası olarak birincil veri toplanması.

Bunun için ÇSED kapsamında sosyo-ekonomik temel saha çalışmaları yapılmadan önce KIAD Projesi TİS, etkilenen yerleşim yerlerindeki muhtarlar Proje, şikayet mekanizması ve arazi edinim süreçleri hakkında bilgi vermiştir. Paydaş katılım faaliyetleri 17 gün sürmüş ve 19 Temmuz - 4 Ağustos 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. TİS, öncelikle Proje ve güzergahı hakkında muhtarlarla bilgi paylaşmış ve geri bildirimlerini almıştır. Bu toplantıların tamamı köylerin ortak kullanım alanlarında gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılara 15-20 kişiden oluşan yerel halk da katılmış, soruları yanıtlanmış, talep ve önerileri not edilmiştir. Toplam 45 toplantı gerçekleştirilmiş ve bu toplantılar Paydaş Danışma Toplantısı Formu (EK B) kullanılarak belgelenmiştir. TİS, iletişim bilgilerini tüm muhtarlarla paylaşarak herhangi bir soru ya da sorun olması halinde kendilerine ulaşabileceklerini bildirmiştir.

Sosyal mevcut durum ve etki değerlendirmesi saha çalışmaları 19 Temmuz - 4 Ağustos 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş ve EA'daki mahalle ve köylerde hane ve topluluk düzeyinde anketler yapılmıştır.

Mahallelerin demografik bilgileri topluluk düzeyinde bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Hane halkı anketi, hane halklarının demografik yapısı ve kamulaştırma da dahil olmak üzere Proje'nin etkileri hakkında ayrıntılı bilgi toplamıştır. Proje güzergahı üzerinde yer alan Iğdır ve Kars illerinde sosyal çalışmalar yürütülmüştür. Yerel halka bilgi verilmiş ve ayrıca Proje ile ilgili soru ve görüşleri dile getirilmiştir.

7.2 ÇSED Bilgilendirme Paketi ve İstişare için Halkın Katılımı Toplantıları

Bilgilendirme amacıyla, ÇSED raporu kamuya açık çeşitli yerlerde erişilebilir olmalıdır. Uygun yerler arasında belediye ve merkezi hükümet ofisleri, yerel topluluk merkezleri, üniversiteler veya akademik araştırma merkezleri, şirket ofisleri ile yerel STK'lar ve topluluk temelli kuruluşların ofisleri yer alabilir. İlgili belgelere yönelik web bağlantıları da sağlanabilir.

ÇSED Paketinin teknik olmayan bir özeti hazırlanmıştır ve Proje'nin web sitesi (<https://www.kiadyht.com/>) aracılığıyla paylaşılacaktır. Web sitesi açıklamasına ek olarak, TOÖ'nün Türkçe versiyonlarının basılı kopyaları etkilenen tüm yerleşim yerlerine dağıtılacaktır.

Taslak ÇSED ile ilgili HKT'ler, 8-11 Ocak 2025 tarihleri arasında Kars ve Iğdır'da, başta yerel halk olmak üzere paydaşları Proje'nin etkileri ve raporda belirtilen etki azaltma önlemleri hakkında bilgilendirmek amacıyla

düzenlenmiştir. Bu ilk açıklamayı takiben yapılacak her türlü güncelleme veya ekleme kamuya açık hale getirilecektir.

Proje'nin EA'sında yer alan ilçelerde altı toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantıların amacı taslak ÇSED'i açıklamak ve paydaşların görüşlerini almaktır. Görüşlerin 10 Şubat 2025 tarihine kadar belirlenen iletişim kanalları veya muhtarlıklarda bulunan formlar aracılığıyla iletebileceği duyurulmuştur. Geri bildirimler gözden geçirilerek nihai ÇSED'e dahil edilecek ve ilave yorumlar gelecekteki revizyonlarda dikkate alınacaktır. Hassas grupların katılımını sağlamak için önlemler alınmıştır ve talebe bağlı olarak özel toplantılar düzenlenebilir. Daha fazla güncelleme Proje web sitesinde mevcut olacaktır.

Duyuru

Toplantı duyuruları, Şekil 4'te gösterildiği gibi, hem sözlü hem de basılı araçlarla yapılmıştır. Duyuru yerel ve ulusal gazetelerde yayımlanmıştır. Toplantı duyuruları ayrıca ilgili kurumlara resmi yazı ile gönderilmiştir.

Resmi duyuru mektupları 59 yerleşim yerinin tüm muhtarlıklarına gönderilmiştir. Toplantı duyurusu aynı zamanda TİS ekibi tarafından Proje EA'sındaki tüm yerleşim yerleri ziyaret edilerek gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, toplantı, servis ve şikayet mekanizması duyurularının posterleri tüm yerleşim yerlerindeki kahvehanelere ve muhtarlıklara asılmıştır.

Toplantı duyurusu Proje web sitesinde de paylaşılmıştır (<https://www.kiadyht.com/duyurular/>). Duyuruda aşağıdaki madde yer almıştır:

“Proje ile ilgili görüşlerinizi 10 Şubat 2025 tarihi mesai saati bitimine kadar iletişim kanallarımızdan veya Projeden etkilenen yerleşim yerlerinin muhtarlıklarında bulunan formlar aracılığıyla iletebilirsiniz. Gelen yorumlarınız değerlendirilerek taslak ÇSED raporunun nihai hale getirilmesi için gerekli revizyonlar yapılacaktır. Takip eden 30 gün içinde alınan yorumlar büyük bir titizlikle ele alınacak ve ÇSED Raporunun gelecek versiyonuna ek olarak dahil edilecektir. Güncellemeleri Proje web sitesi üzerinden takip edebilirsiniz.”

Web sitesi duyurusu Şekil 5'te sunulmuştur. Köy servis saatleri, Şikayet ve Talep Formu ve ÇSED'in TOÖ'si de Proje web sitesinde paylaşılmıştır. Servis bilgilendirme duyurusu Şekil 6'da sunulmaktadır. Şekil 7, muhtarlarla ÇSED bilgilendirme etkileşimi için kullanılan örnek bir duyuruyu sunmaktadır.

**KARS-İĞDIR-ARALIK-DİLUCU
YÜKSEK STANDARTLI DEMİRYOLU PROJESİ**

**KARS İĞDIR ARALIK DİLUCU
YÜKSEK STANDARTLI DEMİRYOLU PROJESİ**

**Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
Kamuoyu ve Paydaşlar ile Danışma Duyurusu**

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü (AYGM) uhdesinde ve şirketimiz yükleniminde bulunan **Kars – İğdir- Aralık – Dilucu Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi** **Yapım İşi** etki değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Yerel mevzuatla uyumlu Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) çalışması sonrasında, IFC (International Finance Corporation – Uluslararası Finans Kurumu) Standartları ve Ekvator Prensipleri ile uyumlu bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme (ÇSED) çalışması yürütülmüştür. Proje ile ilgili çevresel ve sosyal riskler ve etkiler, sözü edilen standartlardaki sıkı kriterler göz önünde bulundurularak, kapsamlı bir şekilde belirlenmiştir.

Görüşlerinizi Bekliyoruz

Siz değerli paydaşlarımızın görüşlerini almak Proje'mize önemli katkılar sağlayacaktır. Proje ile ilgili görüşlerinizi 10 Şubat 2025 mesai bitimine kadar aşağıdaki iletişim kanalları aracılığı ya da projeden etkilenen yerleşim yerlerine bağlı Muhtarlık ofislerinde yer alan formlar vasıtası ile yapabilirsiniz. Tarafımıza ulaşan görüşlerinizi değerlendirerek, halen taslak halindeki raporu nihai hale getirmek doğrultusunda ÇSED Raporu'nda gerekli revizyonlar yapılacaktır, takip eden 30 günlük sürede gelen görüşler büyük bir özenle ele alınacak ve ÇSED Raporu'nun ileri tarihli sürümünde ek olarak yer alacaktır.

Proje web sayfası üzerinden gelişmeleri takip edebilirsiniz.

Halkın Katılım Toplantısı

Proje'nin proje güzergahına yakın farklı noktalarda kamuya açık, altı adet **Halkın Katılım Toplantısı** düzenlenecektir. Projeden etkilenen yerleşim yerlerinden, toplantı alanlarına erişim için servisler sağlanacaktır, servis kalkış saatlerini ve yerlerini bağlı olduğunuz muhtarlıklardan ve aşağıdaki barkodu takip ederek öğrenebilirsiniz.

Projeden Etkilenen Yerleşim Yerleri	Tarih	Saat	Toplantı Yerleri
Kars Merkez	09 Ocak 2025	10:00-12:00	Kars Valiliği Gazi Toplantı Salonu
Kars Digor	09 Ocak 2025	14:30-16:30	Digor Kaymakamlığı YİBO Toplantı Salonu
İğdir Merkez	10 Ocak 2025	10:00-12:00	Millet Bahçesi 100.Yıl Halk Kütüphanesi Salon
İğdir Tuzluca	10 Ocak 2025	14:30-16:30	Belediye Çok Amaçlı Salonu
İğdir Karakoyunlu	11 Ocak 2025	10:00-12:00	A.Ali Dönmez A.Lisesi Konferans Salonu
İğdir Aralık	11 Ocak 2025	14:30-16:30	Atatürk Toplantı Salonu

Hassas Grupların Katılımı

Engelli vatandaşlar, yaşlılar, toplum baskısından çekinen bireyler, seyahat engeli olanlar ve küçük çocukları olduğu için toplantılara katılmayacağını düşünen kadınlar dahil tüm hassas grupların katılımını teşvik etmekteyiz. Gelecek talepler ve saptadığımız ihtiyaçlar doğrultusunda, toplantı takviminde yer almayan özel toplantıların da düzenlenmesi söz konusu olabilecektir. Hassas gruplara mensup bireyler proje iletişim numarası olan 0535 248 29 49 nolu telefondan arayarak destek taleplerini iletebilirler.

Proje İletişim Adresi

Adres: Topçular Mahallesi Sultan Alparslan Caddesi 64-1/A Merkez / İĞDIR

Proje İletişim Numarası : 0535 248 29 49

Proje Web Sayfası: www.kiadyht.com

Kars İğdir Aralık Dilucu Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi'ne göstereceğiniz ilgiye şimdiden teşekkür eder, önümüzdeki günlerde görüşlerinizi bildirmenizden ve toplantılara katılımınızı görmekten memnuniyet duyarız.

**KARS-İĞDIR-ARALIK-DİLUCU
YÜKSEK STANDARTLI DEMİRYOLU PROJESİ**

**KARS İĞDIR ARALIK DİLUCU
YÜKSEK STANDARTLI DEMİRYOLU PROJESİ**

**Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
Kamuoyu ve Paydaşlar ile Danışma Duyurusu**

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü (AYGM) uhdesinde ve şirketimiz yükleniminde bulunan Kars – İğdir- Aralık – Dilucu Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi Yapım İşi etki değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Yerel mevzuatla uyumlu Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) çalışması sonrasında, IFC (International Finance Corporation – Uluslararası Finans Kurumu) Standartları ve Ekvator Prensipleri ile uyumlu bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme (ÇSED) çalışması yürütülmüştür. Proje ile ilgili çevresel ve sosyal riskler ve etkiler, sözü edilen standartlardaki sıkı kriterler göz önünde bulundurularak, kapsamlı bir şekilde belirlenmiştir.

Görüşlerinizi Bekliyoruz

Siz değerli paydaşlarımızın görüşlerini almak Proje'mize önemli katkılar sağlayacaktır. Proje ile ilgili görüşlerinizi 10 Şubat 2025 mesai bitimine kadar aşağıdaki iletişim kanalları aracılığı ya da projeden etkilenen yerleşim yerlerine bağlı Muhtarlık ofislerinde yer alan formlar vasıtası ile yapabilirsiniz. Tarafımıza ulaşan görüşlerinizi değerlendirerek, halen taslak halindeki raporu nihai hale getirmek doğrultusunda ÇSED Raporu'nda gerekli revizyonlar yapılacaktır, takip eden 30 günlük sürede gelen görüşler büyük bir özenle ele alınacak ve ÇSED Raporu'nun ileri tarihli sürümünde ek olarak yer alacaktır.

Proje web sayfası üzerinden gelişmeleri takip edebilirsiniz.

Projeden Etkilenen Yerleşim Yerleri	Tarih	Saat	Toplantı Yerleri
Kars Merkez	09 Ocak 2025	10:00-12:00	Kars Valiliği Gazi Toplantı Salonu
Kars Digor	09 Ocak 2025	14:30-16:30	Digor Kaymakamlığı YİBO Toplantı Salonu
İğdir Merkez	10 Ocak 2025	10:00-12:00	Millet Bahçesi 100.Yıl Halk Kütüphanesi Salon
İğdir Tuzluca	10 Ocak 2025	14:30-16:30	Milli Eğitim Müd. Konferans Salonu
İğdir Karakoyunlu	11 Ocak 2025	10:00-12:00	A. Ali Dönmez A. Lisesi Konferans Salonu
İğdir Aralık	11 Ocak 2025	14:30-16:30	Atatürk Toplantı Salonu

Hassas Grupların Katılımı

Engelli vatandaşlar, yaşlılar, toplum baskısından çekinen bireyler, seyahat engeli olanlar ve küçük çocukları olduğu için toplantılara katılmayacağını düşünen kadınlar dahil tüm hassas grupların katılımını teşvik etmekteyiz. Gelecek talepler ve saptadığımız ihtiyaçlar doğrultusunda, toplantı takviminde yer almayan özel toplantıların da düzenlenmesi söz konusu olabilecektir. Hassas gruplara mensup bireyler proje iletişim numarası olan 0535 248 29 49 nolu telefondan arayarak destek taleplerini iletebilirler.

Proje İletişim Adresi

Adres: Topçular Mahallesi Sultan Alparslan Caddesi 64-1/A Merkez / İĞDIR

Proje İletişim Numarası : 0535 248 29 49

Proje Web Sayfası: www.kiadyht.com

Kars İğdir Aralık Dilucu Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi'ne göstereceğiniz ilgiye şimdiden teşekkür eder, önümüzdeki günlerde görüşlerinizi bildirmenizden ve toplantılara katılımınızı görmekten memnuniyet duyarız.

Resmi ilanlar www.ilan.gov.tr'de (Basın 2152698)

Şekil 4: HKT Duyurusu ve Gazete İlanı

Görüşlerinizi Bekliyoruz

Siz değerli paydaşlarımızın görüşlerini almak Proje'mize önemli katkılar sağlayacaktır. Proje ile ilgili görüşlerinizi 10 Şubat 2025 mesai bitimine kadar aşağıdaki iletişim kanalları aracılığı ya da projeden etkilenen yerleşim yerlerine bağlı Muhtarlık ofislerinde yer alan formlar vasıtası ile yapabilirsiniz. Tarafımıza ulaşan görüşlerinizi değerlendirerek, halen taslak halindeki raporu nihai hale getirmek doğrultusunda ÇSED Raporu'nda gerekli revizyonlar yapılacaktır, takip eden 30 günlük sürede gelen görüşler büyük bir özenle ele alınacak ve ÇSED Raporu'nun ileri tarihli sürümünde ek olarak yer alacaktır.

Proje web sayfası üzerinden gelişmeleri takip edebilirsiniz.

Halkın Katılım Toplantısı

Proje'nin proje güzergahına yakın farklı noktalarda kamuya açık, altı adet **Halkın Katılım Toplantısı** düzenlenecektir. Projeden etkilenen yerleşim yerlerinden, toplantı alanlarına erişim için servisler sağlanacaktır, servis kalkış saatlerini ve yerlerini bağlı olduğunuz muhtarlıklardan ve aşağıdaki barkodu takip ederek öğrenebilirsiniz.

Şekil 5: Proje Web Sitesinde HKT ve ÇSED Açıklamasına İlişkin Duyuru

CONTACT PERSON FOR SHUTTLES: EREN XXXXXXX - 0 5XX XXX XX XX				
Province	District	Settlement	Shuttle Time	Meeting Date
KARS	MERKEZ	HALEFOĞLU	08:50	09 Jan 2025 - 10:00 Yıllay Gazi Toplantı Salonu
		HACİVELİ	08:30	
		SUBATAN	08:35	
		KARAKAŞ	08:40	
		EŞMEYAZI	09:00	
		SOYLU	09:00	
		ATAYURT	08:50	
		ESENKENT	08:40	
		KOZLUCA	08:40	
		ALACA	08:30	
KARS	DİĞOR	OYUKLU	13:00	09 Jan 2025 - 14:30 Kaymakamlık YİBO Toplantı Salonu
		KÖSELER	14:20	
		ALEM	14:20	
		BACALI	14:30	
		YENİKÖY	14:15	
		DÜZGEÇİT	14:00	
		KARABAĞ	13:20	
		KİLİTTAŞI	13:00	
		HALIKIŞLAK	14:00	
		SORĞUÇKAVAK	13:30	
IĞDIR	TUZLUCA	BAYIRBAĞI	13:15	10 Jan 2025 - 14:30 Milli Eğitim Toplantı Salonu
		ARPALI	13:00	
		CIYRIKLI	14:00	
		KILIÇLI	13:00	
		ALHANLI	13:20	
		AŞAĞI	14:30	
		ORTA	14:30	
		KÖPRÜBAŞI	14:30	
		TURABI	13:45	
		YENİKÖY	13:20	
IĞDIR	MERKEZ	SÜRMELİ	13:00	10 Ocak 2025 Saat 10:00 Millet Bahçesi Halk Kütüphanesi Salonu
		KİTİ	08:30	
		KÜLLÜK	08:45	
		YUKARI ÇARIKÇI	08:55	
		AŞAĞIÇARIKÇI	09:10	
		HOŞHABER_FARUKTOK	09:20	
		ÖZVATAN	09:30	
		HALFELİ	09:45	
		YUNUS EMRE	09:40	
		KARAKUYU	09:30	
IĞDIR	KARAKOYUNLU	SUVEREN	09:15	11 Jan 2025 - 10:00 Lise Konf. Salonu
		ERHACI	09:00	
IĞDIR	ARALIK	SÖĞÜTLÜ	08:45	11 Jan 2025 14:30 Atatürk Toplantı Salonu
		MELEKLİ_KARABAĞ	08:30	
		ERGNEKON	09:30	
		TAŞBURUN	09:30	
		HASANHAN	13:00	
		YUKARI ÇAMURLU	13:15	
		YUKARI TOPRAKLI	13:30	
		KARŞIYAKA	14:30	
		ORTAKÖY	13:45	
		AŞAĞI ARATAN	13:30	
IĞDIR	ARALIK	GÖDEKLİ	13:15	
		EMİNCE	13:00	
		YUKARI ARATAN	13:20	
		KARAHACILI	13:25	
		AŞAĞI TOPRAKLI	13:30	
		AŞAĞI ÇAMURLU	13:35	

Şekil 6: HKT için Servis Bilgileri

KC KARS DEMİRYOLU İNŞAATI ADI ORTAKLIĞI TİCARİ İŞLETMESİ

Sayı : KC -ANK-2024-106

26/12/2024

Konu : Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi Paydaşlar ile Dayanışma Duyurusu

T.C.
KARS VALİLİĞİ
ALACA KÖYÜ MUHTARLIĞI
Kars

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü (AYGM) uhdesinde ve şirketimiz yükleniminde bulunan Kars – Iğdır - Aralık – Dilucu Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi Yapım İş'i etki değerlendirmeye çalışmaları devam etmektedir.

Proje'nin çevresel ve sosyal etkilerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, olası olumsuz etkilerin azaltılması ve Proje'nin faydalarının en üst düzeye çıkarılması amacıyla uluslararası standartlara uygun bir "Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme (ÇSED)" süreci yürütülmektedir. Bu kapsamdaki çalışmalar, bağımsız ÇSED Danışmanları olarak yetkilili kılınmış olan WSP Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti. ("WSP") tarafından gerçekleştirilmektedir.

ÇSED çalışmalarının bir parçası olarak, Proje'nin paydaşları ile Proje planlama sürecinin devam ettiği bu erken aşamada iletişimi geliştirilmesi ve Proje'nin gerçekleştirilmesine katkıda bulunacak yorum, görüş ve önerilerin alınması, uluslararası standartlar uyarınca çok önemli ve temel bir gerekliliktir. Bu amaçla, Ek-1'de belirtilen yer ve tarihlerde Proje tanıtımının yapılması, görüş ve önerilerin alınması için Halkın Katılım Toplantıları düzenlenecektir. Bahse konu toplantılar, Proje idaresi (AYGM, KÇ Demiryolu İnş. ve bağimsız ÇSED danışmanı olarak çalışmaları yürüten)le aynı WSP firmasının temsilcilerinden oluşan bir heyette gerçekleştirilecektir. Proje'nin genel özelliklerini ve gerçekleştirilecek ÇSED çalışmalarının kapsamını özetleyen bir bilgilendirme broşürü Ek-2'de yer almaktadır. Buna ilaveten, görev alanınız dâhilinde Proje ve olası etkileri ile ilgilien halkla paylaşılmak üzere tarafınıza daha önce de sağlanmış olan görüş formları Ek-3'te ve Muhtırlarınızla bilgilendirme amaçlı açışacağınız bir duyuru da Ek-1'de yer almaktadır.

ÇŞED çalışmalarının 2025 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır. ÇŞED süreci kapsamında, Muhtarlığınız görev alanı dahilindeki halkın, Proje'ye ilişkin başlıca görüşleri/endişeleri/beklentileri ile ilgili öngörüleriniz ve halkınız içerisinde, varsa, bilgilendirme çalışmaları kapsamında özet olarak ulaşılmaması gerektiği düşünüldüğü hassas gruplar/kişiler (ör. kadınlar, yoksullar, engelli ya da yaşı ve bakıma muhtaç kişiler vb. gibi) olup olmadığı ile ilgili görüşleriniz konusunda bilgi sahibi olmak bahse konu süreç açısından önemlidir.

Ayrıca Kars – İğdir- Aralık – Dilükçe Yoluksı Standartlı Demiryolu Projesi Yapım İşi ve ÇŞD çalışmaları kapsamında değerdendirilmesini gerekli gördüğümüz diğer hususların Projeye ait Ek-2'de verilen broşür içerisinde yer alan iletişim bilgileri aracılığı ile iletilmesi; Ek-1'de yer ve tarihleri bildirilmiş, görev alanınıza en yakın konumda gerçekleştirilecek olan Halkın Katılım Toplantılarına hem Muhtarlığınız hem de görev alanınız dahilinde bulunan halkın katılımının sağlanması hususlarında; bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Saygılarımızla,

 MEHMET PAKIZLI
 KC KARYEMİYOLU İNŞ. A.Ş. ORT. T.C. BİREYİM
 Çarşıları Nih. Çarşıları Cad.
 Üsküdar / İSTANBUL
 ÜSKÜDÜR V.D.V.N.:5411262094
 İletişim :
 Esra BAYRAM: 0 531 297 88 44
 Ek-1: Halkın Katılım Toplantısına İlişkin İlan
 Ek-2: Proje Bilgilendirme Broşürü
 Ek-3: Şikayet ve Talep Formu
 3.1.2025

Ek-1 Halkın Katılım Toplantısına İlişkin İlan
Ek-2: Proje Bilgilendirme Broşürü
Ek-3: Şikayet ve Talep Formu

3.1. 2025

Şekil 7: Muhtarlarla ÇSED Bilgilendirme Katılımına İlişkin Örnek Duyuru

Toplantılar

ÇSED, YYEP ve Paydaş Katılımı hakkında bilgi paylaşılmıştır. Toplantılara Proje'nin çevresel ve sosyal danışmanı olarak WSP, AYG M ve Kalyon katılmıştır. Orman Bölge Müdürlüğü, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Devlet Su İşleri, İlçe Tarım Müdürlüğü ve Yerel Medya gibi paydaşlar da toplantılara katılmıştır. Proje sunumu, Proje'nin çevresel ve sosyal danışmanları tarafından yapılmış ve toplantıda dile getirilen soru ve endişeler Kalyon ve AYG M temsilcileri tarafından yanıtlanmıştır.

Toplantılara toplam 234 kişi katılmıştır. Toplantılara Aralık'ta 43, Karakoyunlu'da 26, Iğdır Merkez'de 61, Tuzluca'da 21, Diğor'da 48 ve Kars Merkez'de 35 kişi katılmıştır.

Toplantılardan fotoğraflar aşağıdaki Tablo 7’de sunulmaktadır.

Tablo 7: Halkın Katılımı Toplantılarından Fotoğraflar

İl	Bölge	Tarih	Toplantılardan fotoğraflar
Kars	Merkez	9.1.2025	

İl	Bölge	Tarih	Toplantılardan fotoğraflar
Kars	Digor	9.1.2025	
İğdır	Merkez	10.1.2025	
İğdır	Tuzluca	10.1.2025	

İl	Bölge	Tarih	Toplantılardan fotoğraflar
İğdır	Karakoyunlu	11.1.2025	
İğdır	Aralık	11.1.2025	

Toplantılardaki sunumlar aşağıdaki konuları içermektedir:

- Proje'nin çevresel ve sosyal etkileri ve etki azaltma önlemleri,
- YYEP ve GKGKP ve PEK'lerin ilgili hakları hakkında bilgi,
- Kamulaştırma hakkında bilgi,
- Proje'nin çevresel ve sosyal bileşenleri ve potansiyel etkileri.

Toplantılarda dile getirilen soru ve cevaplar Tablo 8'de özetlenmiştir.

Tablo 8: Toplantılarda Dile Getirilen Sorular, Yorumlar ve Talepler

09.01.2025 - Merkez, Kars

Halefoğlu

S.1. Mera erişim yolları kapatılacak mı? Hem inşaat hem de işletme aşamalarında geçişler nasıl yönetilecek? Tarım arazilerine erişim nasıl sağlanacak?

C.1. Maksimum geçiş aralığı 1 km olacak, alt ve üst geçitler inşa edilecektir. AYGM ekibi KMZ dosyalarını ve Proje detaylarını sizlerle paylaşacaktır. Geçişler için kritik konumlar varsa, lütfen görüşlerinizi bizimle paylaşın.

S.2. Demiryolu kenarları hayvanlar ve çocuklar için tehlike oluşturacak mı? Koruyucu önlemler uygulanacak mı?

C.2. Yerde elektrik hattı olmayacaktır; elektrik havadaki tellerde olacaktır. Olası tehlikeleri önlemek için güzergah tellerle çevrilecektir.

Subatan

S.3. İstasyon yerinin ve güzergahının değiştirilmesini talep ediyoruz. Köyümüzde şehitlik ve gezilecek yerler var, bu da köyümüzü bir turizm noktası haline getiriyor. İstasyon yapılacağını duyduğumuz halde yapılmamasına şaşırıktık. Köyümüzde bir istasyon istiyoruz.

C.3. Talebiniz not edilmiştir.

S.4. Mera alanımızı kendi özel arazilerimizden tahsis ettik ve şimdi tamamen zarar görüyor. Diğer köylerde güzergah kenar mahallelerden geçerken bizim durumumuzda meramızın ortasından geçiyor. Ayrıca, mevcut güzergah Subatan ve Karakaş arasında sosyal çatışmaya neden olabilir. Karakaş'a daha yakın bir yerden geçerse, arazilerimizi bölmekten ve hazine arazisinden geçmekten kaçınacak, sizin için de kamulaştırma yükünü azaltacaktır.

C.4. Tasarım en ergonomik yaklaşımla geliştirilmiştir. İlave masaüstü çalışmalarıyla gözden geçirdikten sonra, herhangi bir değişikliğin uygulanabilir olup olmadığını değerlendireceğiz.

S.5. Kamulaştırma ödemeleri hakkında bilgimiz yok ve ödemeler genellikle yeterli değil. Bu araziye ömür boyu gelir sağlamak için güveniyorum, bu nedenle tazminat en az 80 yıllık bir ömrü kapsamalıdır. Proje istihdam sağlayacak olsa da, bu sadece günlük ücretler için olacaktır. Önemli bir tarımsal destek bekliyoruz. Tam kamulaştırma veya alternatif arazi tahsisi daha iyi bir çözüm olacaktır; aksi takdirde köyü terk etmek ve göç etmek zorunda kalacağız.

C.5. Kamulaştırma ödemelerine ek olarak, YYEP ve GKGKP programları uygulanacaktır.

Eşmeyazı

S.6. Güzergah arazimizin ortasından geçerse, arazi kullanılamaz hale gelir. Bu durumda arazinin tamamı kamulaştırılmalıdır.

C.6. Bu bir demiryolu projesi olduğu için arazi bölünmeleri kaçınılmazdır. Kalan arazi kullanılamaz durumdaysa - 1.000 m²'den az ve traktör kullanımı için uygun değilse - tamamen kamulaştırılacaktır. Ancak, önemli bir kısmı Proje alanı dışında kalırsa, tam kamulaştırma mümkün olmayacaktır.

S.7. Kamulaştırma ödemelerinin miktarı ne olacak?

C.7. Bunlar henüz belirlenmemiştir. Tutarlar kamulaştırma süreci başlamadan 2-3 ay önce kesinleşecektir. Teklifi kabul ederseniz anlaşma yapılacaktır; kabul etmezseniz tazminatın belirlenmesi için sizin adınıza dava açacağız.

Atayurt

S.8. Mera geçişleriyle ilgili endişelerimiz de var ve bunları TİS ekibine ilettik.

C.8. İnşaat dönemi boyunca orada olacağız ve iletişim halinde kalacağız.

Alaca

S.9. Trafiği etkileyebilecek ve yollara zarar verebilecek taş ocağı tesisleri kurulacaktır. Yeni yollar uygun şekilde inşa edilmelidir.

C.9. Etkilenen her köyü desteklemek için elimizden geleni yapacağız.

S.10. Kamulaştırma ödemelerine itiraz ettiğimizde bile sonuç önemli ölçüde değişmiyor ve olumsuz etkileniyoruz. Tazminat miktarları adil bir şekilde belirlenmelidir.

C.10. Bu konuda her türlü çabayı göstereceğiz. Kamulaştırma ödemelerine ek olarak, YYEP ve GKGKP kapsamında hem bireysel hem de köy düzeyinde destek sağlanacaktır. Tarım ve hayvancılığı desteklemek için projeler geliştirilecektir.

S.11. (Orman Bölge Müdürlüğü): Çevresel etkilerle ilgili bazı önerilerimiz var. Halıkışlak bölgesinde erozyonu önlemek için Türkiye’de doğal olarak yetişmeyen ancak Almanya’dan getirildikten sonra burada başarıyla yetiştirilen bir bitki türü getirilebilir. Ayrıca endemik türlerin korunması için ekolojik bir köprü inşa edilebilir.

C.11. Halıkışlak bölgesinde nehir bir viyadük ile geçilecektir. Ayrıca ekolojik köprü de inşa edilecektir.

09.01.2025 - Digor, Kars

Oyuklu

S.12. (Yorum): Lütfen yerel halkın dezavantajlı duruma düşmemesini sağlayın. Kamulaştırma tazminatı çok düşük - bu miktarla ne yapabiliriz? Çocuklarımızın ve torunlarımızın bu topraklar üzerinde miras hakları var.

S.13. Yeterli Mera geçişi olacak mı?

C.13. Mera geçişleri özenle yapılacaktır.

S.14. Göçü önlemek için tazminat en yüksek seviyede belirlenmelidir. Hafriyat atıklarına ne olacak?

C.14. Bunlar inşaat sırasında uygun şekilde yönetilecektir. Uluslararası kredi kuruluşları, standartların yüksek olması için bu Projeyi izleyecektir.

S.15. Yerel istihdam olacak mı?

C.15. Evet, yerel istihdama öncelik verilecektir.

S.16. Ekili arazi zarar görürse ne olur?

C.16. Ekili arazilere gelebilecek herhangi bir zararı gidermek için tazminat ve etki azaltma önlemleri sağlanacaktır.

S.17. Su kaynakları etkilenecek mi?

C.17. Su kaynakları üzerindeki herhangi bir etkiyi en aza indirmek için önlemler alınacaktır.

Köseler

S.18. (Muhtarın yorumu): Lütfen kamulaştırma ödemelerinin dezavantaj yaratmamasını sağlayın. Projeyi destekliyoruz; yol medeniyettir.

Alem

S.19. En önemli konu hayvan geçişleridir.

C.19. Bu konuyu mümkün olan en kısa sürede gelip yüz yüze görüşeceğiz.

Karabağ

S.20. Taş ocağı kurulacak ve meramız işgal edilecek. Köyün ihtiyaçları var ve köy için destek istiyoruz.

C.20. Bölgenizde taş ocağı bulunmayacaktır. Bu tür destekler inşaat başladığında sağlanacaktır. Lütfen şikayet mekanizmasını aktif olarak kullanın; emin olun, bunları alıyor ve değerlendiriyoruz.

Bacalı

S.21. Geçim kaynaklarımız tarım ve hayvancılıktır ve Proje çiftçilerin geçim kaynaklarına zarar verecektir. Arazi bölünmesi ve düşük tazminat oranları geçim kaynaklarımızı olumsuz etkileyecektir. Zaten dışarıya göç yaşıyoruz. Arazi alınırsa ve gelir seviyeleri düşerse göçü durduramayız. Projelerden bahsedildi, ancak lütfen bunların sadece vaatler olmadığından emin olun. Tüm vaatlerin yazılı olarak kayıt altına alınmasını talep ediyoruz. Ayrıca bir sulama projesi ve tarım arazilerinin iyileştirilmesini talep ediyoruz.

C.21. Talepleriniz not edilmiştir.

Yeniköy

S.22. Planlanan projelerin sadece vaat olarak kalmasını istemiyoruz. Bizim için öncelikli konu hayvan geçişleridir.

C.22. Sizin için dezavantaj yaratmamaya çalışıyoruz. Tam olarak istediğimiz gibi olmayabilir ama bir uzlaşmaya varılabilir.

Düzgeçit

S.23. Meramız etkileniyor ve büyük bir kısmı alınıyor. Şu anda iki geçiş planlanıyor ancak üç geçişe ihtiyaç var. Ayrıca bir taziye evimiz yok; yaz aylarında bir tane inşa edeceğiz ve bu konuda da desteğinizi bekliyoruz.

C.23. Talepleriniz not edilmiştir.

Halıkışlak

S.24. Köyümüz için sosyal faaliyetler yapılmasını ve verilen sözlerin tutulmasını talep ediyoruz.

C.24. Talepleriniz not edilmiştir.

S.25. Etkilenen taraflar sadece arazi sahipleri değil, tüm bölgedir. Çiftlik hayvanları zarar görürse, veterinerler de etkilenir. Tarım arazileri etkilendiğinde yerel işletmeler de etkileniyor. Herkes destek alabilecek mi, yoksa sadece arazi sahipleri mi? Bölge düzeyindeki tüm etkilerin göz önünde bulundurulması gerekiyor.

C.25. Destek hem köy hem de bireysel düzeyler için ayrı ayrı sağlanacaktır.

S.26. Tünel tamamlandığında, mera ıslahı ve Digor istasyonundan köye bağlantı için destek sağlanabilir.

C.26. Not edildi.

Bayırbağı

S.27. Hayvan geçişleri en büyük sorunumuz. Ayrıca köyümüzde bulunan kültür alanına giden yolun yapılmasını talep ediyoruz.

C.27. Talepleriniz not edilmiştir.

Arpalı

S.28. Köyümüzün altyapı sorunları için destek bekliyoruz. Suyumuz azaldığında köylüler arasında çatışmalar çıkıyor. Su temini ve 8 km asfalt yol yapımı konusunda yardım talep ediyoruz.

C.28. Talepleriniz not edilmiştir.

Digor Merkez

S.29. Dışarıya göçü önlemek için istasyon ve lojistik merkezinin Digor'da inşa edilmesini talep ediyoruz. Ayrıca, iş için nasıl başvurabiliriz?

C.29. (Başvuru süreci hakkında bilgi verilmiştir.)

10.01.2025 - Merkez, Iğdır

Orman Bölge Müdürlüğü

S.30. Orman alanı ikiye bölünerek ağaç kaybına neden oluyor. Ormanın 60 metresi etkilenecek ve orada bir de damlama sulama sistemi var. Eğer bu etkilenirse diğer ağaçlar kuruyacak. Bu konuda endişeliyiz.

C.30. Bu konu gündeme getirilmiş ve yönetime iletilmiştir. O bölgede bir aç-kapa tüneli yapılacaktır, bu nedenle bu düzeyde bir etki beklemiyoruz. İnşaat sırasında geçici olarak kullanılamayabilir, ancak alan daha sonra restore edilecektir. Bozulan alanlara ağaçlar dikilecektir.

S.31. Tüm fonlarımızı orman için bu alana yatırdık. Önemli miktarda para harcandı. Buna ek olarak, şu anda bu alan için bir Avrupa hibem var, ancak iptal edilecek.

C.31. Proje ekibi bu bölgeyi bizzat ziyaret edecek ve görüşecektir.

Medya

S.32. Ormandaki 5.000 ağacın etkileneceği bilgisi var. Bu durum halkın tepkisine neden olabilir.

C.32. 5.000 ağaç etkilenemeyecektir. Proje sınır boyunca geçecek ve bir aç-kapa tüneli inşa edilecektir.

Organize Sanayi Bölgesi Temsilcisi (OSB)

S.33. Yükleme/boşaltma istasyonu nehir yatağında yer almaktadır. Güneye doğru uzatılsa daha iyi olurdu.

C.33. Bu talep daha önce de yapılmıştı ve üzerinde çalışıyoruz.

Küllük

S.34. Arazi bölünüyor. Meraya ne olacak? Ayrıca su sıkıntımız var ve destek istiyoruz.

C.34. Bu tür projelerde arazi bölünmeleri kaçınılmazdır. YYEP ve GKGKP kapsamında destek sağlanacaktır. Altyapı desteği de inşaat başladıktan sonra ele alınacaktır.

Yukarıarıklı

S.35. Güzergah boyunca beş köye hizmet veren bir su boru hattı var. Güzergah buradan geçtiğinde ne olacak?

C.35. Boru hattı güzergahın altına düşerse, güzergahın yanına taşınacaktır. Hat gerektiğinde yer değiştirecektir.

S.36. Meramızda koruma altında bir alan var. Oraya ne olacak?

C.36. Yazışmalar tamamlanmış ve arkeologlar tüm güzergahı incelemiştir. Bu konuda endişeye gerek yoktur.

Hoşhaber

S.37. Merada evlerimiz var. Güzergah kardeşimin ve babamın evlerinden geçiyor. Güzergah o bölgede değiştirilebilir mi?

C.37. Gerekli çalışmaları yaptık, ancak güzergahı değiştiremedik. Karayollarından farklı olarak demiryolu projelerinin katı hizalama kriterleri var, bu da sapmaları zorlaştırıyor. Not alıp tekrar gözden geçireceğiz, ancak bir değişiklik mümkün olmayabilir.

S.38. Merada bir evde yaşıyoruz. Kalp hastasıyım ve yedi çocuğum var. Yol çocuğumun okulunun hemen yanından geçiyor. Başka seçeneğimiz olmadığı için merada bir ev inşa ettik. Yıkılırsa gidecek başka yerimiz yok. İdare edebileceğimiz tek yer orasıydı. Tazminat verilebilir ama emeklerimiz boşa gidecek.

C.38. Endişelerinizi anlıyoruz. Durumunuz not edilecek ve olası seçenekleri gözden geçireceğiz.

Özvatan, Halfeli

S.39. Kanalin üzerinde boş araziler varken demiryolu güzergahı neden evlerin ve tarım arazilerinin içinden geçiyor? 200 metre yukarı kaydırılması her şeyi çözecektir.

C.39. Not edildi.

Yunus Emre, Halfeli

S.40. Güzergahı anlayamadık. Halfeli'de kullanılmayan mera alanları olmasına rağmen doğrudan yerleşim alanlarından geçiyor gibi görünüyor. Neden bu şekilde planlandı?

C.40. Gerekirse üzerinden geçmek için bir viyadük inşa edilecek. Bu yer zaten not edildi ve üzerinde çalışıyoruz.

S.41. Güzergah kesin mi yoksa değişme olasılığı var mı?

C.41. Çalışmalar halen devam etmektedir.

S.42. 12.000 m²'den sadece 1.000 m² kalırsa ne olur?

C.42. Kalan arazi kullanılamaz durumdaysa - 1.000 m²'den az ve traktör kullanımı için uygun değilse - tamamen kamulaştırılacaktır.

Karakuyu

S.43. Köyümüzde demiryolu futbol sahamızın ve üç evin içinden geçiyor. Mümkünse güzergahın değiştirilmesi çok faydalı olacaktır.

C.43. Tapu olmasa bile tazminat sağlanacaktır. Ayrıca, YYEP kapsamında ekstra destek verilecektir.

Melekli-Karabağ

S.44. Demiryolu arazinin ortasından geçiyor; tüm alanın kamulaştırılması daha iyi olacaktır. Tazminat miktarı ne kadar olacak?

C.44. Bu alandaki çalışmalar devam etmekte olup, kamulaştırma tazminat tutarları henüz belirlenmemiştir.

İğdır Üniversitesi, Profesör

S.45. Bölümümüzde İğdır'a özgü seramikler üretiyoruz. Bu kültürel öğeleri istasyonlarda sergileyebilir miyiz?

C.45. Başka bir projede de benzer bir şey yapmıştık. Elbette bunu yapabiliriz.

Milli Eğitim Müdürlüğü

S.46. Patlatma ve titreşim etkileri ile ilgili herhangi bir çalışma yapıldı mı?

C.46. Bu bölgede çok az patlatma yapılmıştır. Zemin zaten kötüdür ve zemin iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

10.01.2025 - Tuzluca, İğdır

Aşağıçıyıklı

S.47. Arazilerin ikiye bölünmesi sorun yaratmaktadır. Arazi geçişleri ve verim kaybı ile ilgili bir sorun var.

C.47. Her iki taraftan geçişlerle erişim sağlanacaktır. Talep edilen geçiş noktalarını arazide toplayacağız. Arazi bölündükten sonra gelir kayıpları ile ilgili ayrı bir sosyal çalışma yapılacaktır.

Alhanlı

S.48. Köy tüzel kişiliği arazilerinin kamulaştırılması nasıl ele alınacak?

C.48. Özel bir parsel gibi kamulaştırılacak ve ödeme muhtarlık (köy idaresi) bütçesine yatırılacaktır.

S.49. İş başvurularını nasıl yapabiliriz?

A.49. (Açıklandı).

Aşağı

S.50. Demiryolu çevresinde güvenlik önlemleri alınacak mı?

C.50. Servis yolları açılacak, geçitler sağlanacak ve alanın etrafına çitler yerleştirilecektir.

S.51. Kamulaştırma listesi Kaymakamlık tarafından bize gönderilmedi.

C.51. Not edildi, kontrol edilecektir.

Orta

S.52. İstasyon nerede konumlandırılacak?

C.52. İstasyon Göktaş Caddesi üzerinde yer alacaktır.

Köprübaşı

S.53. Geçişler ne sıklıkta olacak?

C.53. Geçitler her 750 metre ile 1 kilometre arasında bir yerleştirilecektir.

Turabi

S.54. Güzergah sulama suyu ile çakışıyor.

C.54. Kanal çalışmaya devam edecek ve su engellenmeyecektir.

11.01.2025 - Karakoyunlu, Iğdır

Ergenekon

S.55. Araziler ikiye bölünüyor. Kalan alanlar kullanılamaz hale gelirse, arazi değerine göre mi alınacaktır?

C.55. Kullanılamaz arazi kalırsa, o da alınacaktır. Bu alan 1. derece arkeolojik sit alanında yer aldığı için burada tarım arazilerinden kaçınmadık.

S.56. Başlangıçta istasyonun Karakoyunlu'da olacağı söylenmişti, ancak daha sonra Tuzluca'da olacağını öğrendik. Bu karar daha sonra mı değiştirildi?

C.56. Burada bir istasyon planlamamıştık ama böyle bir talep var, değerlendireceğiz.

S.57. Kamulaştırma bedeli nasıl belirlenir?

C.57. Tarım İl Müdürlüğü, ekilen ürünlere ve üç yıllık ortalama verime dayalı olarak değeri belirler.

S.58. "En iyi rota" ile neyi kastediyorsunuz? En az maliyetli olan mı yoksa bilimsel olarak en uygun olan mı? Ben eskiden TEMA'nın başkanıydım. Bir ormancılık projemiz vardı ve bu proje ormanın içinden geçiyor. Ağaçlar ve emekler yok olacak. Güzergahı değiştirebilir misiniz?

C.58. Bu talep alınmıştır. İnşaat sırasında ağaçları taşıyacağız ve daha fazla ağaç ekleyerek herhangi bir hasarı telafi edeceğiz. Her üç ayda bir denetimler olacak. Aşağıdaki alan Organize Sanayi Bölgesi olduğu için güzergahı oraya kaydıramıyoruz.

S.59. İnşaat sırasında su kaynağını kullanabilecek miyiz?

C.59. Evet, kullanabileceksiniz.

S.60. Bir gençlik merkezi talebimiz var.

C.60. Not edildi.

S.61. Bir istasyon talebimiz var. Taleplerimizin yerine getirilmeden kalmasını istemiyoruz. Biz kimseye sorun çıkarmadık.

C.61. Taleplerinizi not ettik.

Taşburun

S.62. Bitiş tarihi ne zaman? Bu yıl arazilerimizi ekmeli miyiz, yoksa inşaat başlayacak mı?

C.62. Bu yıl arazilerinizi ekebilirsiniz. İnşaat ürünlerinizi etkilerse, zararı telafi edeceğiz.

S.63. Kamulaştırma bedelini açıklamadan araziye girmeyin. Ödeme yapılmadan izin vermeyeceğiz.

C.63. Acele kamulaştırma bedeli ile nihai kamulaştırma bedeli farklıdır. Araziye girmek için önce acele kamulaştırma ödemesi yapılır.

S.64. Taşburun'da bir istasyon inşa edilebilir mi?

C.64. Dönüm noktalarına istasyon inşa edemeyiz.

11.01.2025 - Aralık, Iğdır

Hasanhan

S.65. Proje nedeniyle arazimiz bölündü. Kullanılmayan kalan araziye ne olacak? Arazinin bölünmesinden ve su kanalının durumundan etkileniyoruz.

C.65. Kalan arazi kullanılamaz durumdaysa - 1.000 m²'den az ve traktör kullanımı için uygun değilse - tamamen kamulaştırılacaktır. Ancak, önemli bir kısmının Proje alanı dışında kalması durumunda, tam kamulaştırma mümkün olmayacaktır. Kanal için arazi toplulaştırması yapılacaktır. Bu kapsamda size başka bir arsa tahsis edilebilir.

S.66. Mahsuller zarar görürse, tazminattan kim sorumlu olacak?

C.66. Kamulaştırma alanı içerisinde çalışmalar yürüteceğiz. Zarar görmesi halinde tazminat ödenecektir.

S.67. Acele kamulaştırma sonucunda arazilerimizin tam değeri sağlanamıyor.

C.67. İlk olarak, acele kamulaştırma ödemeleri yapılır. Ardından, değerlendirmeler yapılır ve kamulaştırma için tam tazminatı kapsayacak ek bir ödeme sağlanır.

S.68. Çalışmalar tamamlandıktan sonra telefonlara cevap verilmiyor, endişeler göz ardı ediliyor ve biz bunu istemiyoruz. Arazilerimizi birleştirip kanalı yeniden inşa ederlerse bizim için kabul edilebilir olacaktır.

C.68. Kredi verenler her üç ayda bir denetim yapacaklar, dolayısıyla sürekli iletişim olacak. Su kanalıyla ilgili konular için masa başı çalışmaları yürütüyoruz.

Yukarıtopraklı

S.69. Mera alanında bir evim var ve bu durumdan etkilenip etkilenmeyeceğimi veya dezavantajlı olup olmayacağımı bilmek istiyorum.

C.69. Ev için tapunuz varmış gibi kabul edilecek ve ev için ödeme alacaksınız. Ancak, arazi mera olarak belirlendiğinden, arazinin kendisi için herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

S.70. İçme suyumuz da meranın yakınında, güzergaha 25 metre mesafede bulunuyor ancak DSİ tarafından onaylanmadı. Bu durumda ne olacak?

C.70. Dikkate alınacaktır.

Ortaköy

S.71. Taş ocağı kurulacağı için ürünler zarar görebilir. Oluşan çevresel zararlar ilgili ne olacak?

C.71. Halihazırda sondaj çalışmaları devam etmekte olup, uygun görülmesi halinde bir taş ocağı kurulacaktır. Taş ocağı için ayrıca bir ÇED raporu hazırlanacaktır. Taş ocağı kurulursa, alanın etrafı çevrilecek ve toz oluşması durumunda sulama sistemi devreye girecek ve toz perdesi konulacaktır.

S.72. Gençler için sosyal faaliyetler talep ediyoruz. Su sıkıntısı var ve bir sulama kanalı inşa edilmesini talep ediyoruz.

C.72. Not edildi.

Emince

S.73. Dilucu'na 40 km uzaklıkta bulunan köylerin de faydalanabilmesi için Emince Köyü'nde bir istasyon talep ediyoruz.

C.73. Yakınlarda iki istasyon bulunmaktadır. Talep dikkate alınmıştır.

Gödekli

S.74. Nüfus bakımından en büyük ve dışarıya en fazla göç veren yerleşim yeri Gödekli'dir. Hem vasıflı hem de vasıfsız işçiler için iş olanakları talep ediyoruz. Proje güzergahı boyunca 10.000 koyun ve 1.000 büyükbaş hayvanla hayvancılık yaptığımız bir mera bulunmaktadır. Köyümüz aynı zamanda hayvancılık faaliyetlerinin en yoğun olduğu köydür. Bu nedenle istihdam olanakları talep ediyoruz. Ayrıca, bize yeterli sayıda iş başvuru formu verilmedi.

C.74. Not edilmiştir ve formlar size sağlanacaktır.

7.3 Arazi Edinimi Aşaması için Paydaş Katılım Faaliyetleri

Arazi edinimi ve kamulaştırma süreciyle ilgili paydaş katılımı faaliyetleri ulusal yönetmeliklere (özellikle 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu) ve IFC PS 5'e uygun olarak gerçekleştirilecektir.

Proje için IFC PS 5 ve diğer ilgili ulusal düzenlemelere uygun olarak Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılmasını da içeren bir Yeniden Yerleşim Eylem Planı ("YYEP") hazırlanacaktır. Geçim kaynaklarının restorasyonunu da içeren YYEP'nin bir parçası olarak, arazi edinimi ve kamulaştırma faaliyetlerinden etkilenen tüm paydaşlar belirlenecek ve katılımları sağlanacaktır. Katılımın sonuçları YYEP ve PKP'ye yansıtılacaktır.

Projenin etkilenen hanelerin geçici olarak yeniden yerleştirilmesine yönelik yaklaşımının ayrıntıları YYEP'ye dahil edilecek ve bu yaklaşım ve önerilen etki azaltma önlemleri hanelerin sosyo-ekonomik profilini (örneğin hassas grupların varlığı ve haneler tarafından üstlenilen ekonomik faaliyetlere bağımlılık) dikkate alacaktır.

7.4 Toplum Sağlığı ve Güvenliği için Paydaş Katılım Faaliyetleri

İnşaat faaliyetleri sırasında yapılacak özel çalışmalar (patlatma, enerji kaynaklarının kesilmesi, kamu yollarının bozulması vb.) TİS'ler tarafından paydaşlara bildirilecektir. İletişimin zamanı ve yöntemleri, Toplum Sağlığı ve Güvenliği Planı'nda ("TSGP") tanımlanacaktır.

TSGP, patlatma faaliyetleriyle ilgili asgari olarak aşağıda listelenen konuları içerecektir:

- Patlatma nedeniyle evlere gelebilecek olası zararı azaltmaya yönelik önlemler,
- Patlatma etkilerini ve hasarını önlemeye yönelik tedbirler,
- Patlatma işlemlerinin ayrıntılarını etkilenebilecek kişilere iletme için bir zaman çizelgesi ve plan (örneğin, patlatma faaliyetlerinin en az bir hafta önceden bildirilmesi ve ayrıca topluma etkili bir şekilde ulaşmak için yerel camiler aracılığıyla duyuruların yapılmasının sağlanması),
- Etkilenen hanelerin geçici olarak taşınmasına yönelik Proje yaklaşımının detayları.

KC İnşaat tarafından binaların patlatmaya dayanma kabiliyetini değerlendirmek için bir bina etki değerlendirmesi yapılacak ve binanın zarar görmesini önlemek için özel önlemler alınacaktır.

7.5 İnşaat Öncesi İstişare

İnşaat faaliyetlerinin başlamasından önce, etkilenen topluluklar ve ilgili paydaşlarla inşaat öncesi istişareler gerçekleştirilecektir. Bu istişarelerin amacı; zamanında bilgi paylaşmak, olası çevresel, sosyal ve toplum sağlığı ve güvenliği etkilerini tartışmak ve görüş toplamak yoluyla Proje inşaat çalışmalarının sosyal ve çevresel açıdan sorumlu bir şekilde yürütülmesini sağlamaktır. Paydaşlardan geri bildirimler toplanacak ve mümkün olduğunda Proje inşaat planlamasına ve etki azaltma yaklaşımına dahil edilecektir.

İnşaat öncesi istişarelerde ele alınacak temel konular şunlardır:

- **Erozyon Kontrolü ve Üst Toprak Yönetimi:** İstişarelerde, üst toprağın kaldırılacağı ve depolanacağı alanlar ile jeotekstil filtreler, drenaj kanalları ve çökeltme yapıları gibi erozyon kontrol önlemlerinin uygulanacağı alanlar hakkında bilgi verilecektir. Yerel topluluklar, erozyon, sedimantasyon ve toprak kaybını önlemek amacıyla eğimler, menfez çıkışları ve geçici depolama alanlarının nasıl yönetileceği konusunda bilgilendirilecektir. Yerel arazi kullanımı ve çevresel hassasiyetlere ilişkin geri bildirimler, mümkün olduğunda planlamaya dahil edilecektir. Erozyon Kontrolü ve Üst Toprak Yönetimi Planı ("EKÜTYP"), ilgili etki azaltma önlemleri için uygulanacak ve paydaşların endişelerini veya şikayetlerini iletebilmeleri için Proje Şikayet Mekanizması oluşturulacaktır.
- **Depolama ve Geçici Tesis Alanları:** Arazi kullanımı veya araziye erişimle ilgili endişeleri değerlendirmek için malzeme ve ekipman depolama ile geçici tesis alanlarının planlanan konumlarına ilişkin olarak paydaşlarla istişarelerde bulunulacaktır.
- **Ulaşım Güzergahları ve Erişim Yolları:** Paydaşlara inşaat süresince kullanılacak ulaşım güzergahları ve erişim yolları, araç trafiğinde beklenen artışlar ve bu durumun yerel hareketlilik ve güvenlik üzerindeki olası etkileri hakkında bilgi verilecektir. Toplum sağlığı ve güvenliğini korumaya yönelik önlemler — örneğin hız sınırı uygulamaları, net bir şekilde işaretlenmiş levhalar (özellikle okullar veya yoğun yaya alanları yakınında), belirlenmiş yaya geçitleri ve toz bastırma çalışmaları — detaylı şekilde açıklanacaktır.

- **Toplum Sağlığı ve Güvenliği:** Trafik tehlikeleri, toz, gürültü ve inşaat sahalarına yakın bölgelerdeki genel kamu güvenliği gibi toplum sağlığı ve güvenliğine yönelik potansiyel riskler tartışılacaktır. Bu riskleri azaltmaya yönelik planlanan etki azaltma önlemleri paydaşlarla paylaşılacaktır.
- **Şantiye Güvenliği ve Erişim Kontrolleri:** İnşaat sahalarında uygulanacak güvenlik önlemleri (çitler, aydınlatma, gözetim sistemleri ve güvenlik personeli varlığı gibi) hakkında paydaşlara bilgi verilecektir. Yetkisiz girişlerin — özellikle çocuklar, hayvanlar veya kestirme yol kullanmak isteyen yerel halk tarafından — uygun tabelalar, erişim kısıtlamaları ve topluluk farkındalığı artırılarak nasıl engelleneceği açıklanacaktır.
- **Kültürel Miras ve Rastlantısal Buluntular:** Bilinen veya potansiyel kültürel miras alanlarında, Proje'nin Rastlantısal Buluntu Prosedürü açıklanacak ve kültürel hassasiyetlerin dikkate alınması amacıyla yerel topluluklarla iletişim kurulacaktır.
- **Arazi Kullanımı ve Erişim Kısıtlamaları:** İstisnalar, inşaat faaliyetleri nedeniyle geçici veya kalıcı erişim kısıtlamalarının olabileceği alanlar hakkında bilgi paylaşımını içerecektir. Özellikle PEK'ler başta olmak üzere tüm paydaşların görüşleri alınacak ve tarım, otlatma arazileri ile su kaynaklarına erişimin mümkün olduğu durumlarda bu erişimin sürdürülebilirliği sağlanacaktır.
- **Geçim Kaynakları Etkileri:** İlgili durumlarda, inşaat faaliyetlerinin geçim kaynakları üzerindeki olası etkileri, bu etkileri en aza indirmeye yönelik önlemler ve tazminat ya da geçim desteği süreçleri hakkında paydaşlara bilgi verilecektir.
- **İstihdam:** Paydaşlara, Proje kapsamında sunulacak istihdam olanakları, işe alım süreçleri, zaman çizelgeleri ve başvuru kanalları hakkında kapsamlı bilgi verilecektir. Bu süreçte şeffaflık, fırsat eşitliği ve özellikle kadınlar ile hassas grupların katılımının teşvik edilmesine öncelik verilecektir.
- **Şikayet Mekanizması:** İnşaat aşamasında paydaşların endişelerini ve şikayetlerini iletebilmelerini sağlamak amacıyla Proje Şikayet Mekanizması tanıtılacaktır. Mekanizmanın erişilebilirliği, başvuru ve yanıt süreleri, gizlilik ilkeleri ve iletişim kanalları açık ve anlaşılır bir şekilde paylaşılacaktır.

Bu istisnalar, tüm paydaşların katılımını teşvik eden kapsayıcı kültürel olarak uygun yöntemler kullanılarak düzenlenecektir. Topluluk İletişim Sorumluları ("TİS"ler) tüm katılım faaliyetlerinin planlanmasından, yürütülmesinden ve belgelenmesinden sorumlu olacaktır.

8.0 PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI

Paydaş Katılım Programı, farklı katılım araçlarını kullanarak tüm paydaşları bilgilendirmeyi, bilgi paylaşımında bulunmayı ve istişare etmeyi amaçlamaktadır. Proje uygulama sürecinde, kültürel açıdan uygun bir şekilde, insan haklarına saygı göstererek ve toplumsal cinsiyet eşitliğini dikkate alarak bilinçli danışma ve katılımı sağlamak amacıyla çeşitli katılım araçları önerilmektedir (Tablo 5).

Projenin onaylanmasının ardından, ÇSED, TOÖ, YYEP ve diğer destekleyici yönetim planları dahil olmak üzere Proje belgeleri Proje web sitesinde yayınlanacaktır. TOÖ ve PKP'nin basılı kopyaları PEK'lere dağıtılmak üzere ilgili muhtarlıklara verilecektir. TOÖ, şunları içerecektir:

- Proje'nin kısa tanımı,
- Proje zaman çizelgesi,
- Bugüne kadar yürütülen çevresel ve sosyal çalışmalar hakkında bilgi,
- Etkilerin ve etki azaltma önlemlerinin özeti,
- Geçim kaynaklarının geri kazandırılması da dahil olmak üzere YYEP hakkında bilgi ve

- Şikayet, yorum ve geri bildirim iletme araçları.

Arazi edinimi, yeniden yerleşim, düşünce özgürlüğü ve işçi haklarıyla ilgili insan hakları risklerini göz önünde bulunduran Proje, toplulukların hakları konusunda bilgilendirilmesini ve bunların Proje'nin sosyal performansının bir parçası olarak aktif bir şekilde izlenmesini sağlamak için sürekli paydaş katılımını sürdürecektir. Ayrıca, paydaş katılımı, insan hakları etkileriyle ilgili endişelerini ve algılarını anlamayı hedefleyecektir.

8.1 Bilgi Paylaşımı için Önerilen Strateji

ÇSED, PKP, YYEP ve TOÖ'nün tamamı Proje web sitesinde elektronik olarak yayınlanacak ve Türkçe ve İngilizce olarak sunulacaktır. Buna ek olarak, PKP ve TOÖ'nün basılı kopyaları etkilenen yerleşim yerlerindeki muhtarlıklarda bulunacaktır.

Proje güncellemelerini iletme ve farkındalığı artırmak için aşağıdaki araçlar kullanılacaktır:

- Proje web sitesi,
- Yerel medya,
- Muhtarlıkların ilan panoları ve
- Broşürler ve afişler.

Tablo 3'te listelenen tüm STK'lar, dernekler ve diğer ilgili kuruluşlar bilgilendirme süreci hakkında bilgilendirilecek ve Proje belgelerinin ilgili web sitesi bağlantıları kendileriyle paylaşılacaktır. Gerekliğinde, bilgilendirme paketinin kopyaları e-posta yoluyla veya basılı kopyaları posta yoluyla gönderilecektir.

Proje'nin geliştirme ve inşaat aşamaları boyunca, TİS'ler Proje'nin sosyal performansının yanı sıra katılım faaliyetleri ve şikayet giderme mekanizmasının sonuçlarını sunan üç aylık raporlar hazırlayacaktır.

İnşaat başlamadan önce KC İnşaat tarafından inşaat öncesi sosyal bilgilendirme toplantıları düzenlenecek ve inşaat öncesi bilgilendirme toplantılarının tutanakları tutulacaktır.

ÇSED geri bildirim formu ve inşaat öncesi bilgilendirme toplantısı tutanağı şablonu EK A'da sunulmaktadır.

8.2 İstişare için Önerilen Strateji

Bu PKP, Proje'nin inşaat öncesi (tasarım dahil), inşaat ve işletme aşamalarında paydaşlarla iletişim kurmak, paydaşları Proje faaliyetleri hakkında bilgilendirmek, endişelerini gidermek ve onları katılımcı bir yaklaşımla karar alma süreçlerine dahil etmek için geliştirilmiştir. Paydaş katılım faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için, Proje'nin ilk aşamalarından itibaren aşağıdaki istişare stratejileri uygulanacaktır:

- Kadınların katılımını teşvik etmek, toplumsal cinsiyete özgü şikayetleri almak ve raporlamak ve gerektiğinde sadece kadınlara özel istişare faaliyetleri yürütmek üzere Kadın TİS'ler işe alınacaktır.
- Bilgi paylaşımı, katılım ve şikayet yönetimi sırasında katılımlarını sağlamak için belirlenen hassas kişilerle hedefli istişareler gerçekleştirilecektir.
- Etki azaltma önlemlerini uygulamak için küçük odak grup tartışmaları yapılacaktır.
- Önerilen tüm katılım araçları TİS'lerin isimlerini, iletişim bilgilerini ve şikayet mekanizmasını içerecektir.

Proje için paydaş istişareleri, etkilenen topluluklardan gelen geri bildirimlerin etkili bir şekilde toplanmasını, analiz edilmesini ve ele alınmasını sağlamak için bir geri bildirim mekanizması da içerecektir. Bu mekanizma, Proje'nin ömrü boyunca yerel paydaşlarla devam eden etkileşimin ayrılmaz bir parçası olacaktır.

- TİS'ler, bu topluluklardan gelen geri bildirimlerin toplanmasından, analiz edilmesinden ve yanıtlanmasından sorumlu olacak ve endişelerinin toplanmasını ve iletilmesini sağlayacaktır.
- KC İnşaat ve AYGM durumu değerlendirecek ve Proje kararlarına ve tasarımına nasıl dahil edilebileceğini belirlemek için geri bildirimleri değerlendirecektir. Endişelerin ele alınmasının fizibilitesi göz önünde bulundurulacak ve dahil edilmeyebilecek herhangi bir geri bildirim için gerekçeler sağlanacaktır.
- Etkilenen topluluklar, şeffaflığı sağlamak ve istişare sürecine olan güveni sürdürmek için geri bildirimlerin nasıl ele alındığı konusunda bilgilendirilecektir.

Etkili bir kayıt mekanizması sağlamak için her toplantı için Paydaş Danışma Toplantısı Formları ve Paydaş Toplantı Kayıtları doldurulacaktır. Örnek formlar sırasıyla EK B ve EK C'de yer almaktadır.

8.3 Proje Aşamaları için Önerilen Program

İnşaat öncesi faaliyetler, Proje güzergahı, inşaat programı, toplum sağlığı ve güvenliğine yönelik etki azaltma önlemleri, arazi edinimi ve araziye erişim konuları da dahil olmak üzere Proje bilgilerinin açıklanmasına odaklanacaktır.

ÇSED'in hazırlanmasıyla birlikte, ÇSYS ve ilgili yönetim planları hazırlanacak ve ÇSYS, inşaat aşamasında iş ve çalışma koşulları, toplum sağlığı ve güvenliği, yeniden yerleşim ve ekonomik yerinden edilme, ulaşım vb. üzerindeki etkileri azaltacak şekilde yapılandırılacaktır. İnşaat aşamasındaki katılım faaliyetleri, Proje ile ilgili inşaat etkilerini en aza indirmeye odaklanacaktır. İnşaat aşamasında ÇSYS, yükleniciler ve alt yükleniciler tarafından ilgili yönetim planlarının uygulanması yoluyla iş gücü ve çalışma koşulları, toplum sağlığı ve güvenliği, yeniden yerleşim, ekonomik yerinden edilme ve ulaşım etkilerini azaltacak şekilde yapılandırılacaktır. PKP, taslak ÇSED'in açıklanma döneminde alınan geri bildirimlere göre güncellenecektir. Belirlenen paydaşlar yeniden değerlendirilecek ve paydaş listesi gerektiği şekilde güncellenecektir. Paydaşları Proje ile ilgili faaliyetlerin durumu hakkında bilgilendirmek için inşaat aşamasında düzenli olarak paydaş katılım faaliyetleri gerçekleştirilecektir. İnşaat faaliyetleri sırasındaki özel çalışmalar (patlatma, enerji kaynaklarının kesilmesi, kamu yollarının bozulması vb.) TİS'ler tarafından paydaşlara bildirilecektir.

Proje'nin işletme aşaması için detaylı katılım faaliyetleri inşaat faaliyetlerinden altı ay önce tanımlanacaktır. Yerel topluluklar geçiş dönemi, işletme aşamasının etkileri, yerel istihdamın yer değiştirmesi ve mal ve hizmetlere olan talebin azalması hakkında bilgilendirilecektir. TCDD'nin TİS'leri PKP'nin uygulanması konusunda eğitilecek ve operatörün iletişim bilgileri etkilenen tüm paydaşlara sağlanacaktır.

Tablo 7: Paydaş Katılım Programı

Proje aşaması	Hedef paydaşlar	Paydaş Katılımı konuları	Paydaş Katılımı Yöntemleri	Konum	Sıklık	Sorumluluklar
İnşaat Öncesi	Projeden Etkilenen Kişiler Kamulaştırmadan etkilenen PEK'ler (arazi sahipleri, arazi kullanıcıları, işletmeler, fiziksel olarak yerinden edilmiş kişiler) Sosyal etki alanındaki yerleşim yerlerinin sakinleri Hassas gruplar, mevsimlik işçiler, arıcılar	Güzergah seçimi KC İnşaat'ın TİS'lerini, sorumluluklarını ve sözleşme detaylarını tanıtmak Proje güncellemesi Kamulaştırma ve tazminat süreci Geçim kaynakları üzerindeki etki Arazi edinimi, yeniden yerleşim ve YYEP uygulaması Şikayet mekanizması süreci İstihdam Hassas gruplar ve toplumsal cinsiyet konuları Erozyon kontrolü ve üst toprak yönetimi dahil olmak üzere toplum sağlığı ve güvenliği konuları	Halka açık toplantılar Eğitim/atölye çalışmaları Kamu duyuruları Online ve basın bültenleri aracılığıyla elektronik yayınlar Proje dokümanlarının basılı kopyalarının muhtarlıklara dağıtılması Medya duyuruları Bilgilendirme broşürleri ve kitapçıkları Sadece kadınlara özel odak grup görüşmeleri	Her yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda Proje ofisi	İnşaattan önce	AYGM KC İnşaat
	Projeden Etkilenen Kişiler Kamulaştırmadan etkilenen PEK'ler (arazi sahipleri, arazi kullanıcıları, işletmeler, fiziksel olarak yerinden edilmiş kişiler)	Patlatma çalışmaları nedeniyle evlerde olası hasar Binanın patlatmaya dayanma kabiliyetini değerlendirmek için bina etki değerlendirmesi Patlatma etkilerinin ve hasarlarının önlenmesi için uygulanacak tedbirler Patlatma çalışmalarına ilişkin ayrıntıların iletilmesi için zaman çizelgesi ve plan	İnşaat öncesi anket Paydaşlar/İstişare toplantıları	Her yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda Proje ofisi	İnşaattan önce	AYGM KC İnşaat

Proje aşaması	Hedef paydaşlar	Paydaş Katılımı konuları	Paydaş Katılımı Yöntemleri	Konum	Sıklık	Sorumluluklar
	Sosyal etki alanındaki yerleşim yerlerinin sakinleri Hassas gruplar, mevsimlik işçiler, arıcılar	Arazi edinimi, yeniden yerleşim ve YYEP uygulaması				
	Hükümetle İlgili Taraflar Belediyeler Valiler Bölge yetkilileri Akademik kurumlar	Güzergah seçimi Kamulaştırma süreci Proje'nin çevresel ve sosyal etkileri ve etki azaltıcı önlemler Erozyon kontrolü ve üst toprak yönetimi dahil olmak üzere toplum sağlığı ve güvenliği konuları Paydaş katılım süreci ve şikayet mekanizması süreci	Bireysel toplantılar Genel toplantılar Resmi yazışmalar Posta, telefon görüşmeleri	Kurum ziyaretleri Paydaşların talebi doğrultusunda Proje ofisi	Gerektiğinde	AYGM KC İnşaat
	Hükümet Dışı Taraflar Basın ve medya STK'lar İşletmeler ve ticari kuruluşlar İşçi örgütleri	Güzergah seçimi Proje'nin çevresel ve sosyal etkileri ve etki azaltıcı önlemler Erozyon kontrolü ve üst toprak yönetimi dahil olmak üzere toplum sağlığı ve güvenliği konuları Paydaş katılım süreci ve şikayet mekanizması süreci	Genel Halk Toplantıları Basın Bültenleri Bilgilendirme broşürleri ve kitapçıkları; görsel-işitsel materyaller	Kurum ziyaretleri Paydaşların talebi doğrultusunda Proje ofisi	Her Proje aşamasında ve gerektiğinde	AYGM KC İnşaat

Proje aşaması	Hedef paydaşlar	Paydaş Katılımı konuları	Paydaş Katılımı Yöntemleri	Konum	Sıklık	Sorumluluklar
İnşaat	Projeden Etkilenen Taraflar Projeden Etkilenen Kişiler Proje EA'sında ikamet eden kişiler Yerel işletmeler Hassas gruplar, mevsimlik işçiler, arıcılar	Güncellenen inşaat durumuna ilişkin bilgilerin güncellenmesi İnşaatla ilgili şikayetlerin alınması Çevresel ve sosyal farkındalık İnşaat aşaması Ç&S etkileri Erozyon kontrolü ve üst toprak yönetimi dahil olmak üzere toplum sağlığı ve güvenliği konuları Yerel istihdam İnşaat nedeniyle geçim kaynakları üzerindeki etki Arazi edinimi, yeniden yerleşim ve YYEP uygulaması İnşaat güncellemeleri ve inşaat programı	Genel Halk toplantıları, Proje TİS'leri ile sürekli iletişim Eğitim Sadece kadınlara özel odak grup görüşmeleri Telefon bildirimleri Medya Basın bülteni Şikayet mekanizması Proje web sitesi	Her yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda Proje ofisi	Etkilenen tüm yerleşim yerlerinde üç ayda bir toplantılar	KC İnşaat KC İnşaat'ın alt yüklenicileri
	Diğer İlgili Taraflar Devlet kurumları Ulusal ve yerel medya Sivil toplum kuruluşları Ticari kuruluşlar	Çevresel ve sosyal farkındalık İnşaat aşaması Ç&S etkileri Erozyon kontrolü ve üst toprak yönetimi dahil olmak üzere toplum sağlığı ve güvenliği konuları Yerel istihdam İnşaat nedeniyle geçim kaynaklarının etkilenmesi İnşaat güncellemeleri ve inşaat programı	Genel bilgilendirme toplantıları Basın bülteni Kurum ziyaretleri Şikayet mekanizması	Kurum ziyaretleri Paydaşların talebi doğrultusunda Proje ofisi	İki yılda bir yapılan toplantılar Gerektiğinde	KC İnşaat KC İnşaat'ın alt yüklenicileri AYGM

Proje aşaması	Hedef paydaşlar	Paydaş Katılımı konuları	Paydaş Katılımı Yöntemleri	Konum	Sıklık	Sorumluluklar
İşletme	Projeden Etkilenen Taraflar Projeden Etkilenen Kişiler Proje EA'sında ikamet eden kişiler Yerel işletmeler Hassas gruplar, mevsimlik işçiler, arıcılar	İnşaat ve işletme aşamasından geçiş süreci İşletme aşaması TİS'lerinin tanıtılması İşletme aşamasındaki şikayetler için TCDD'nin rolünün tanıtılması İşletme aşaması Ç&S konuları, özellikle toplum sağlığı ve güvenliği Ulusal ve yerel medyada bilgi paylaşımı İstasyonlarda broşürler ve bilgilendirme afişleri	Genel bilgilendirme toplantıları Atölye Çalışmaları Bireysel toplantılar Basın Bültenleri Medya Şikayet mekanizması	Her yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda Proje ofisi	İnşaatın tamamlanmasının ardından	AYGM TCDD
	Diğer İlgili Taraflar (Dış) Devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşları Yerel işletmeler Turistler	Ulusal ve yerel medyada bilgi paylaşımı İstasyonlarda broşürler ve bilgilendirme afişleri	Basın Bültenleri Medya Şikayet mekanizması	Kurum ziyaretleri Paydaşların talebi doğrultusunda Proje ofisi	İnşaatın tamamlanmasının ardından	AYGM TCDD

8.4 Arazi Edinimi ve YYEP Uygulaması

Etkili paydaş katılımı ve istişare, YYEP uygulama sürecinin temel bileşenleridir. Proje, etkilenen toplulukların endişelerini dile getirmelerine, soru sormalarına ve YYEP'nin uygulanmasını şekillendirecek geri bildirimler sağlamalarına olanak tanıyan açık ve şeffaf iletişim kanallarını sürdürecektir.

YYEP uygulaması için bilgi paylaşımı ve istişare programı, kamulaştırma süreci başlamadan önce ilçe merkezlerinde düzenlenen toplantılarla başlayarak yapılandırılmış bir yaklaşım izleyecektir. YYEP'nin ilk taslağı paydaşlara açıklanacak ve geri bildirim için hazır hale getirilecektir. Etkilenen yerleşim yerlerinde basılı kopyalar sağlanacak ve dijital bir kopyaya Proje web sitesinden erişilebilecektir. Taslak YYEP, duyuruları takiben 30 gün boyunca halkın incelemesine açık olacaktır. Geri bildirimler toplandıktan sonra, YYEP paydaşların görüş ve endişelerini yansıtacak şekilde güncellenecektir. Revize edilmiş YYEP, bu PKP'de özetlenen çeşitli danışma kanalları aracılığıyla alınan yorumlara dayanarak nihai hale getirilecektir.

Mevsimlik işçiler, gezici arıcılar ve etnik azınlıklar da dahil olmak üzere tüm paydaşların endişelerinin duyulmasını ve ele alınmasını sağlamak için, YYEP'nin uygulanmasına yönelik istişare süreci kapsayıcı olacak ve her grubun kendine özgü ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak uyarlanacaktır. Bu özel katılım, mevsimlik işçilerin özel endişelerini ele almak için hedeflenen toplantıları, faaliyetleri üzerindeki olası etkilerle ilgili olarak arıcılarla istişareleri ve süreç boyunca seslerinin duyulmasını ve saygı duyulmasını sağlamak için etnik azınlıklarla kültürel açıdan hassas katılımı içerecektir. Hassas gruplara yönelik paydaş katılım yöntemleri ve faaliyetlerine ilişkin ayrıntılar Bölüm 4.2'de sunulmuş ve YYEP uygulama süreci için de geçerli olacaktır. Aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilecektir:

- **Arazi Edinimi:** Adımlar, zaman çizelgesi ve tazminat seçenekleri de dahil olmak üzere arazi edinim süreci hakkında bilgilendirmek için PEK'lerle istişareler yapılacaktır. Bu süreç, etkilenen paydaşların haklarının ve arazi edinimi prosedürlerinin tam olarak farkında olmalarını sağlayacaktır. KC İnşaat arazi edinim sürecine liderlik edecek ve istişareleri yürütecektir.
- **Kamulaştırma ve Tazminat:** Tazminat seçeneklerini, zaman çizelgelerini ve prosedürleri açıklamak için etkilenen kişilerle birebir istişareler yapılacaktır. Paydaşların kamulaştırma ve tazminatla ilgili endişelerini dile getirmeleri için bir şikayet mekanizması oluşturulacak ve yanıtlar belirli bir zaman çizelgesi içinde verilecektir. KC İnşaat, etkilenen taraflarla istişareler yürütecek, tazminat seçenekleri hakkında net açıklamalar yapacak ve şikayet mekanizmasını yönetecektir. AYGM kamulaştırma sürecini yönetecek ve tazminat planlarını onaylayacak ve yasal gereklilikleri karşılamalarını sağlayacaktır.
- **Yeniden Yerleşim Planlaması:** Proje, yeniden yerleşim ihtiyaçlarını belirlemek ve etkilenen tüm tarafların planlama sürecine dahil olmasını sağlamak için halka açık toplantılar ve istişareler yoluyla etkilenen paydaşların katılımını sağlayacaktır. Toplanan geri bildirimler, yeniden yerleşim planlarının geliştirilmesini sağlayacak ve planlama süreci boyunca paydaşları bilgilendirmek için sürekli iletişim sürdürülecektir. KC İnşaat istişarelere liderlik edecek, etkilenen paydaşlardan geri bildirim toplayacak ve bu görüşlerin nihai yeniden yerleşim planlarına dahil edilmesinde AYGM'ye yardımcı olacaktır. AYGM, yeniden yerleşim planlamasını denetleyecek ve ulusal yönetmeliklere ve Proje standartlarına uygunluğu sağlayacaktır.
- **YYEP Uygulaması:** Paydaşlar, uygulama durumunun ve ihtiyaç duyulan düzenlemelerin tartışılacağı geri bildirim oturumlarına davet edilecektir. Ortaya çıkan endişeleri gidermek ve etki azaltma önlemlerinin etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak için düzenli takip istişareleri yapılacaktır. KC İnşaat uygulamaya liderlik edecek, devam eden istişareleri kolaylaştıracak ve süreç boyunca paydaşlar tarafından dile getirilen endişelere yanıt verecektir. AYGM, YYEP uygulamasının genel ilerlemesini izleyecek ve her türlü üst düzey sorunu ele alacaktır.
- **İzleme:** İzleme aşamasında Proje, yeniden yerleşim ve tazminat çalışmalarının etkinliğini değerlendirmek için etkilenen topluluklarla sürekli istişarelerde bulunacaktır. Geri bildirimler düzenli anketler, görüşmeler ve

topluluk toplantıları yoluyla toplanacaktır. KC İnşaat izleme faaliyetlerini yürütecek, paydaşlardan geri bildirim toplayacak ve yeniden yerleşim ve tazminat çalışmalarının etkinliğine ilişkin raporlama yapacaktır. AYGM gözetim sağlayacak ve izleme sürecinin Proje gerekliliklerini karşılamasını sağlayacaktır.

Buna ek olarak Proje, PEK'ler arasında haklar konusunda farkındalığı artırmak için bir Arazi Edinimi Rehberi (AER) yayınlıyacak ve dağıtıacaktır. Etkilenen yerleşim yerlerinde KC İnşaat tarafından dağıtılacak olan AER, şunları içerecektir:

- Kamulaştırma süreci,
- PEK'lerin YYEP ve GKGKP kapsamındaki hakları,
- KC İnşaat, AYGM ve TCDD'nin sorumlulukları,
- Sıkça Sorulan Sorular,
- Şikayet Mekanizması,
- İletişim bilgileri.

8.5 Sınır Ötesi İletişim

Proje, Türkiye'nin doğu kesiminde sınıra yakın bir konumda yer almaktadır ve sınırın yakınından geçen demiryolu nedeniyle komşu ülkelere yakınlık söz konusudur. Ancak Proje ayak izi tamamen Türkiye sınırları içerisinde kalmaktadır. Ayrıca, Türkiye ile bu komşu ülkeler arasında ortak arazi kullanımı bulunmamaktadır.

Sınır ötesi etkilerle ilgili olarak, toplum sağlığı, güvenliği ve ekosistem hizmetlerine ilişkin değerlendirmeler yapılmış olup Türkiye sınırları dışındaki yerleşim yerleri üzerinde önemli bir etki beklenmemektedir. Ayrıca, su kaynakları üzerindeki etki düşük ile ihmal edilebilir olarak değerlendirilmiştir. Önemli mesafe göz önüne alındığında, komşu bölgeler üzerinde herhangi bir olumsuz etki beklenmemektedir.

Proje, bir Sınır Ötesi İletişim Prosedürü ("SÖİP") oluşturmuştur ve bu prosedürü Proje, Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetişim ("ESG") Çerçevesini tamamlayacak şekilde uygulayacaktır. SÖİP, yapılandırılmış iletişim yoluyla potansiyel sınır ötesi etkileri olan olayların etkili bir şekilde yönetilmesini sağlar. Koordineli bir müdahale sağlamak için Proje yetkilileri, hükümet organları ve komşu ülkeler de dahil olmak üzere birden fazla paydaşı içerir. Olaylar önem derecesine göre sınıflandırılır ve bildirim ve iletişim için özel protokoller izlenir. Düzenli izleme ve takip, olayların uluslararası standartlar ve en iyi uygulamalarla uyumlu bir şekilde çözülmesini ve uygun şekilde belgelenmesini sağlar.

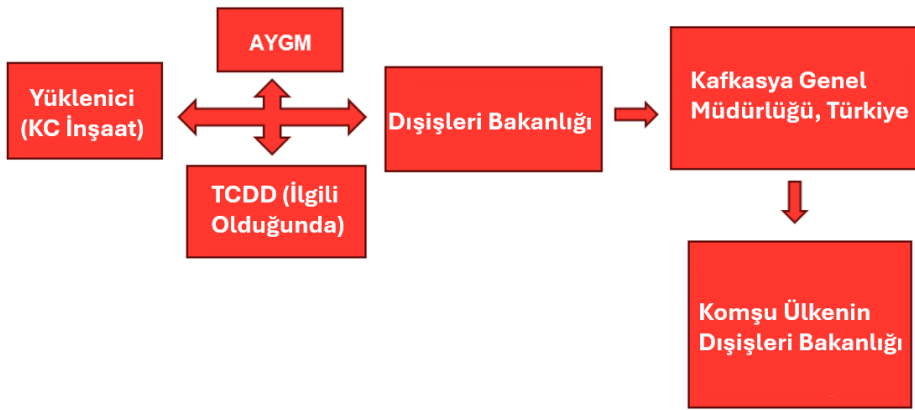
SÖİP kapsamında, Ermenistan, Azerbaycan ve İran yetkilileri ile çevresel kaygıları görüşmek üzere aylık toplantılar düzenlenmektedir. İlgili kurumlarla kurulan iletişim kanalları Proje aşamaları boyunca açık kalacaktır. SÖİP'e göre olaylar, gereken aciliyet ve iletişim seviyesini belirleyen önem derecesine (Küçük, Orta, Büyük veya Kritik) göre sınıflandırılmaktadır. Olay Müdahale Ekibi ("OME") 2 saat içinde iç paydaşları bilgilendirmeli, Hükümet İrtibat Görevlisi ("HİG") 6 saat içinde ulusal makamları bilgilendirmeli ve orta ile kritik olaylar için komşu ülkeler 12 saat içinde bilgilendirilmelidir. İletişim, Dışişleri Bakanlığı tarafından diplomatik kanallar aracılığıyla yönetilir ve bir acil durum hattı ve doğrudan temasları içerir. Ortak değerlendirmeler ve olay sonrası raporların 30 gün içinde hazırlanması ve tüm olayların üç aylık raporlarda belgelenmesi ile çözüme kadar düzenli güncellemeler sağlanır.

KC İnşaat, AYGM'yi Proje ile ilgili olarak Dışişleri Bakanlığı ile sınır ötesi iletişimi koordine etmesi konusunda bilgilendirmiştir. AYGM'den Dışişleri Bakanlığı'na da Proje hakkında bilgi vermek ve Ermenistan ile resmi iletişim prosedürü konusunda rehberlik talep etmek üzere resmi bir mektup gönderilmiştir. Dışişleri Bakanlığı'nın resmi yanıtında, her iki ülkenin de ilişkileri geliştirmek için Özel Temsilciler atadığı belirtilmiştir. Bu bağlamda, Proje

kapsamında Ermeni yetkililerle temas kurulması gerekiyorsa, talebin Dışışleri Bakanlığı'na iletilmesi gerekmektedir.

Bu yazışmaların devamında, sınır ötesi iletişim prosedürünün tüm komşu ülkeleri (İran ve Azerbaycan) kapsayacak şekilde genişletilmesine karar verilmiştir. Bu doğrultuda AYGM, Dışışleri Bakanlığı'na yeni bir yazı göndererek Proje kapsamında tüm komşu ülkelerle iletişimin gerekli olabileceğini bildirmiştir.

Sonuç olarak, Dışışleri Bakanlığı aracılığıyla komşu ülkelerle iletişimi kolaylaştırmak için KC İnşaat, AYGM ve Dışışleri Bakanlığı arasında koordinasyonu içeren bir sistem kurulmuştur. Dışışleri Bakanlığı ve Devlet Su İşleri, komşu ülkelerdeki yetkililerle iletişimde merkezi bir role sahiptir. Çabalarını birleştirerek, sınır aşan ilgili durumları etkili bir şekilde ele alabilecekler ve acil kontrolden uzun vadeli etki yönetimine kadar tüm yönlerin dikkate alınmasını sağlayabileceklerdir.

Şekil 8: Birincil İletişim Kanalları Çalışma Şeması

Ayrıca KC İnşaat, ÇSED süreci sırasında yetkilileri Proje hakkında bilgilendirmek amacıyla Genel Müdür Yardımcısı ve Daire Başkanı ile bir toplantı gerçekleştirmiştir. Bu toplantıda her iki taraf da yakın iletişimi sürdürme ve bu konuda işbirliği yapma konusunda mutabık kalmıştır.

- **Sınır Ötesi İletişim:** Proje'nin SÖİP'i uygulanacaktır. Arpaçay Nehri/Aras Nehri ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere potansiyel kirlilik olayları için iletişim Dışışleri Bakanlığı aracılığıyla, özellikle de KC İnşaat'ın Kafkasya Genel Müdür Yardımcılığı ("KGM") aracılığıyla yürütülecektir. KGM, Ermenistan'daki benzer bir heyetle çevre konularını ele alan aylık düzenli toplantılar düzenlemektedir. Proje'nin inşaat/işletme aşamasında olası bir çevresel veya sosyal olay meydana gelmesi durumunda, KGM yazılı veya telefon iletişimi yoluyla doğrudan bilgilendirilecek ve Ermenistan'daki eşdeğer yetkiye sahip ilgili muhatap derhal bilgilendirilecektir.
- **DSİ ve İlgili Makamlarla Etkileşim:** Potansiyel sınır ötesi nehir etkileriyle ilgili olarak Proje, DSİ veya su kaynakları yönetiminden sorumlu ilgili yerel makamlarla da iletişim kuracaktır. Bu katılım, Arpaçay ve Aras nehirleri de dahil olmak üzere ortak su kaynakları üzerindeki potansiyel etkilerin iletilmesini ve ele alınmasını sağlayacaktır. Paylaşılan nehirler üzerinde potansiyel bir çevresel etki olması durumunda, yetkililer yazılı iletişim yoluyla derhal bilgilendirilecektir. Devam eden koordinasyon, su kaynaklarının çevresel düzenlemelere göre yönetilmesini sağlayacaktır.

8.6 Medya İletişimi

TİS'ler, yerel düzeyde yürütülecek bilgi paylaşım faaliyetlerinden sorumlu olacaktır. Bu faaliyetler; basılı materyallerin dağıtımı, duyuru panolarının kullanımı ve topluluk düzeyindeki istişareleri içerecektir.

Genel bilgi paylaşım stratejisinin bir parçası olarak, Proje'ye ilişkin medya yansımalarının yönetilmesine yönelik önlemler de alınacaktır. Proje, olası olumsuz medya yansımalarıyla ilişkili riskleri azaltmak ve Proje'nin olumlu etkilerinin görünürlüğünü artırmak amacıyla şeffaf bir iletişim yaklaşımı benimseyecektir.

Tutarlı, şeffaf ve iyi koordine edilmiş dış iletişimin sağlanması amacıyla, aşağıdaki protokol Proje ile ilgili medya iletişiminin rollerini ve sorumluluklarını ortaya koymaktadır.

Rutin İletişim

Normal koşullarda, Çevresel ve Sosyal (Ç&S) Yöneticisi, TİS'lerle koordineli bir şekilde tüm medya ile ilişkilerde temel irtibat noktası olarak görev yapacaktır. Bu kapsamda temel sorumlulukları şunlardır:

- Medya sorularına zamanında ve koordineli şekilde yanıt vermek,
- Proje ile ilgili yerel, bölgesel ve ulusal medya kanallarını proaktif olarak takip etmek,
- Olası yanlış bilgi ya da çarpıtmaları tespit ederek bunlara müdahale etmek,
- Gerekli durumlarda PKP ile uyumlu basın bültenleri ve medya açıklamaları hazırlamak,
- Tüm dış mesajların Proje'nin değerleri, taahhütleri ve iletişim yönergeleri ile tutarlı olmasını sağlamak.

TİS ayrıca merkezi bir medya iletişim kaydı tutacak ve gerekli görülen durumlarda kilit personel için medya iletişimi eğitimlerini koordine edecektir.

Bunun yanı sıra, toplumsal kalkınma desteği, paydaş katılım faaliyetleri ve Proje'nin bölgeye olan sosyal katkıları hakkında bilgilendirici materyaller (örneğin kısa güncellemeler veya bilgilendirme notları) hazırlanarak, gerekli görüldüğünde ilgili medya temsilcileriyle paylaşılacaktır.

Kriz veya Acil Durum İletişimi

Bir kriz, acil durum veya yerel toplumu doğrudan ya da dolaylı olarak olumsuz etkileyebilecek herhangi bir olay durumunda, medya ile tüm iletişim Proje Müdürü'nün sorumluluğunda olacaktır. Bu tür durumlarda:

- Proje Müdürü, hukuk birimiyle birlikte resmi açıklamaların hazırlanmasına liderlik edecek ve medya ile tüm iletişimi yürütecektir,
- Tüm medya soruları, Proje yönetim ekibi tarafından belirlenmiş resmi sözcüye (örneğin bir TİS ya da görevlendirilen başka bir kişi) yönlendirilecektir,
- Medya ile paylaşılan bilgiler doğrulanmış, doğru ve belirlenen iç onay sürecinden geçmiş olacaktır,
- İletişim zamanında, hassas ve Proje'nin şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesine uygun şekilde yürütülecektir.

Proje Yöneticisi, uygun olduğu durumlarda Ç&S ekibi ve hukuk müşaviriyle işbirliği yaparak mesajların riski azaltacak, kamu güvenini koruyacak ve paydaşların güvenini koruyacak şekilde hazırlanmasını sağlayacaktır.

9.0 ŞİKAYET MEKANİZMASI

Şikayet, Proje'nin uygulanması ve Proje faaliyetlerinin etkisine ilişkin herhangi bir şikayet veya görüştür (yorumlar/geri bildirimler/sorular/öneriler/talepler dahil). Şikayet Mekanizması, paydaşların Proje ile ilgili geri bildirim, endişe ve şikayetlerini iletmelerini sağlayan temel araçtır. Şikayet mekanizması, paydaşların ihtiyaçlarına yanıt vermeyi ve uygun etki azaltma stratejileri geliştirerek paydaşlarla güvene dayalı ve yapıcı bir ilişki kurulmasını kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Şikayet mekanizmasının hedefleri şunlardır:

- Etkilenen kişilerin Proje süresince (saha hazırlığından işletmeden çıkarmaya kadar) şikayetlerini ifade edebilmeleri için kültürel açıdan uygun yollar ve araçlar sağlamak,

- Şikayetlerin gizli tutulmasını ve süreç dışında paylaşılmamasını sağlamak,
- Topluluklarla şeffaf ve karşılıklı saygıya dayalı ilişkiler kurmak,
- Düzeltici eylemlerin belirlenmesini ve uygulanmasını sağlamak,
- Etkilenen kişilerin alınan düzeltici önlemden memnun olduğunu doğrulamak; ve
- Hukuki yollara başvurma ihtiyacını önlemek; ancak şikayet mekanizması paydaşların yargı sisteme erişimini engellemez.

KC İnşaat, faaliyetleri için PKP'ye uygun olarak Proje için benimsenecek ve uygulanacak olan yerleşik bir şikayet mekanizmasına sahiptir. Bu mekanizma, paydaşların şikayetlerini eksiksiz, doğru ve zamanında çözmeyi amaçlayan yönetim sürecinin temel hatlarını çizmektedir. Proje için uygulanacak Şikayet Mekanizmasının detayları aşağıdaki bölümlerde sunulmaktadır.

9.1 Devlet Şikayet Mekanizması – Tüm Paydaşlar

Halk her türlü sorun, şikayet ve talebini Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi ("CİMER") aracılığıyla dile getirebilir. Bu merkez, halk ile hükümet arasındaki iletişim kanallarını açık tutmak için İletişim Başkanlığı tarafından geliştirilen 24 saat aktif bir çevrimiçi ulusal sistemdir. Halk her zaman ve her yerde sorunlarını, şikayetlerini ve taleplerini dile getirebilir. Sorunlar, şikayetler ve talepler bu ulusal çevrimiçi sistem aracılığıyla hem alınabilir hem de yanıtlanabilir.

CİMER sistemi, paydaşların inşaat aşamasında AYGM ile, işletme aşamasında ise TCDD ile doğrudan iletişim kurmasına olanak sağlamaktadır. Bununla birlikte, paydaşların yanıt alabilmeleri ve şikayetlerini yerel olarak iletebilmeleri için Proje için ayrı bir proje düzeyinde şikayet giderme sistemi özelleştirilecektir. Proje düzeyindeki bu şikayet giderme sistemi, inşaat aşamasında AYGM, Proje Uygulama Birimi ("PUB") ve KC İnşaat tarafından kurulacak, uygulanacak ve izlenecektir.

9.2 İç Şikayet Mekanizması – Çalışanlar için

KC İnşaat, Proje için tüm doğrudan ve dolaylı çalışanlar tarafından takip edilecek bir İç Şikayet Mekanizması geliştirecektir. Bu prosedürde şikayet, çalışan için zararlı olduğu düşünülen herhangi bir durumla ilgili memnuniyetsizlik beyanı olarak tanımlanacak ve kurum içi iletişim, yetkinin kötüye kullanılması, ırk, renk, soy, ulusal köken, din, yaş, cinsiyet, cinsel yönelim, toplumsal cinsiyet kimliği, cinsel taciz veya engellilik durumuna dayalı ayrımcılık gibi çeşitli konuları kapsayacaktır. Şikayet sahipleri, talep etmeleri halinde anonim kalma ve gizliliği koruma hakkına sahip olacaktır. KC İnşaat, şikayet sahiplerinin bilgilerini rızaları olmadan ifşa etmeyecek ve rıza gösterilmesi halinde yalnızca ilgili yöneticiler ve personel bilgilendirilecektir.

Aşağıdaki önlemler Proje'nin iç şikayet mekanizmasının ilkelerini oluşturmaktadır ve Proje tarafından takip edilecektir:

- Şikayet mekanizması eğitimi, tüm çalışanların mekanizmaya aşina olmalarını ve şikayetleri nasıl dile getireceklerini bilmelerini sağlamak için çalışanların işe başlama eğitimine dahil edilecektir.
- Proje çalışanlarının istihdamları boyunca şikayet mekanizmasının farkında olmalarını ve anlamalarını sağlamak için, yenileme eğitimleri düzenli çalışan eğitim planlarına dahil edilecektir. Bu eğitimler üç ayda bir gerçekleştirilecek ve şikayet prosedürlerini pekiştirmek, farkındalığı artırmak ve çalışanların sorularını ya da endişelerini ele almak üzere tasarlanacaktır.
- Süreç, sürekli izleme ve değerlendirme ile İnsan Kaynakları Temsilcisi ("İKT") tarafından düzenli olarak gözden geçirilecektir.

- Tüm şikayetler gönderildikten sonra 7 gün içinde kabul edilecektir. Şikayetler 30 gün içinde çözüme kavuşturulacak ve şikayet sahibi çözüm süreci hakkında zamanında bilgilendirilecektir.
- Şikayetler bir şikayet kaydında belgelenecek ve aylık olarak takip edilecektir.
- Şikayetler isimsiz olarak iletilebilir ve şikayet süreci boyunca gizlilik kesinlikle korunacaktır. Çalışanlar bu mekanizma aracılığıyla endişelerini dile getirdikleri için cezalandırılmayacaktır. Mekanizma, çalışanların kimliklerinin korunmasını sağlayacak şekilde tasarlanmıştır ve kanunen açıklanması gerekmedikçe veya şikayetçi tarafından kabul edilmedikçe, şikayetlerle ilgili tüm bilgiler gizli tutulacaktır. IFC PS2 ile uyumlu olarak, Proje, misillemeyi tespit etmek için şikayet mekanizmasının izlenmesi yoluyla çalışanların endişelerini dile getirdikleri veya şikayette bulundukları için cezalandırılmamalarını veya olumsuz sonuçlarla karşılaşmamalarını sağlayacak ve çalışanlar katılımlarının fesih, rütbe düşürme veya ayrımcılık gibi olumsuz sonuçlara yol açmayacağı konusunda bilgilendirilecektir.

Toplama, kayıt ve değerlendirme de dahil olmak üzere şikayetlerin ele alınması bu adımları izleyecektir:

- Şikayet prosedürü öncelikle İKT tarafından başlatılır.
- İKT şikayeti/yorumu şikayet veritabanına kaydeder (EK E).
- İKT şikayeti araştırır ve ilk değerlendirmeyi yapar.
- Nihai bir karar verilir ve şikayetin çözüme kavuşturulması için daha ileri adımlar atılır.
- Şikayetçinin isminin verilmesi halinde, şikayet çözüm sürecinin başladığı 7 gün içinde kendisine bildirilir.
- Şikayet sahibi, şikayetin alınmasından sonraki 30 gün içinde karar hakkında bilgilendirilir.
- İlgili belgeler tamamlandıktan sonra şikayet resmi olarak kapatılır.
- İsimsiz şikayetlerin ele alınması o kadar etkili olmayabilir, ancak hiç kimse ismini vermek zorunda olmayacaktır.

Şikayetin türüne bağlı olarak, sorumlulukların paylaşımı Kurumsal İletişim ve ÇGS Departmanları tarafından detaylandırılmalı; ancak ele alma ve takibin karşılıklı olarak yapılması sağlanmalıdır.

Proje için Personel Talep ve Şikayet Formu ile Personel Talep ve Şikayet Veritabanı geliştirilecek ve kullanılacaktır. Örnek formlar sırasıyla EK D ve EK E’de sunulmaktadır.

9.3 Dış Şikayet Mekanizması – Topluluklar için

Yönetim sisteminin bir parçası olarak Proje için bir dış şikayet mekanizması geliştirilmiştir ve uygulanacaktır. Bu mekanizma, özellikle etkilenen paydaşlar ve topluluklardan gelen her türlü endişe ve şikayete yanıt verecektir. Şikayet giderme mekanizmasının yönetiminde görev alan personelin eğitimine özel önem verilecektir. Şikayet Mekanizmasının genel amacı, tüm paydaşlara KC İnşaat’ın faaliyetleri ve tesisleri hakkında bilgi edinme, şikayet ve endişelerini yapılandırılmış ve resmi bir şekilde iletme ve hızlı, adil ve etkili yanıtlar alma fırsatı sağlamaktır.

Yorumlar veya endişeler KC İnşaat’a sözlü, yazılı olarak (posta veya e-posta yoluyla) veya bir Şikayet Formu doldurarak iletilebilir. Şikayet formu, şikayet mekanizmasının bir açıklamasıyla birlikte Proje web sitesinde (<https://www.kiadyht.com/en/complaints-and-suggestions/>), Proje sahasında ve muhtarlıklarda mevcuttur. Şikayet formları daha sonra Bölüm 13.0’te listelenen irtibat noktalarına gönderilebilir.

Aşağıdaki önlemler Proje’nin iç şikayet mekanizmasının ilkelerini oluşturmaktadır ve Proje tarafından takip edilecektir:

- Prosedürler adil, şeffaf ve tüm paydaşlar için bilgilendirici olacaktır. Web tabanlı sistem de mümkün olduğunca basit olacaktır.
- Şikayet mekanizması, web sayfası ve muhtarlıklardaki, köy kahvelerindeki ve etkilenen yerleşim yerlerindeki kamusal alanlardaki şikayet kutuları da dahil olmak üzere Bölüm 5.0'te listelenen çeşitli katılım araçları ile yerel topluluklara iletilmektedir. Şikayet mekanizması, tüm paydaşlar için sürekli farkındalık ve erişilebilirlik sağlamak amacıyla istişareler boyunca dış paydaşlara sürekli olarak iletilecektir.
- Süreç, periyodik izleme ve değerlendirme ile TİS'ler tarafından düzenli olarak gözden geçirilecektir.
- Tüm şikayetler gönderildikten sonra 7 gün içinde kabul edilecektir. Şikayetler 30 gün içinde çözüme kavuşturulacak ve şikayet sahibi çözüm süreci hakkında zamanında bilgilendirilecektir.
- Şikayetler bir şikayet veritabanında belgelenecek ve aylık olarak takip edilecektir.
- Şikayetler isimsiz olarak iletilebilir ve şikayet süreci boyunca gizlilik kesinlikle korunacaktır.

Toplama, kayıt ve değerlendirme de dahil olmak üzere şikayetlerin ele alınması bu adımları izleyecektir:

- Şikayet prosedürü öncelikle TİS tarafından başlatılır.
- TİS şikayeti/yorumu Paydaş Talep ve Şikayet Veritabanına kaydeder (EK G). Şikayet sözlü olarak iletilmişse, TİS tarafından kayıt formuna kaydedilecektir.
- TİS şikayeti araştırır, ilk değerlendirmeyi yapar ve ilgili birime aktarır.
- Şikayetçinin isminin verilmesi halinde, TİS şikayet çözüm sürecinin başladığını 7 gün içinde şikayetçiye bildirecektir.
- Nihai bir karar verilir ve şikayetin çözüme kavuşturulması için daha ileri adımlar atılır.
- Nihai karar, şikayet TİS tarafından alındıktan sonra 30 gün içinde şikayet sahibine bildirilecektir.
- İlgili belgeler tamamlandıktan sonra şikayet resmi olarak kapatılır.

Tüm şikayetler:

- Teslim alındıktan sonra üç gün içinde onaylanacak ve
- Alındıktan sonra en geç 30 gün içinde yanıt verilecektir.

Geçim kaybını önlemek için zarar ve hasar şikayetlerinin birkaç gün içinde çözülmesi idealdir. Maddi hasar veya yaralanma gibi önemli konuları içeren şikayetler derhal, genellikle yedi gün içinde ele alınacaktır.

Özellikle, TİS'ler dış şikayetleri ele alacaktır. Bir kadın TİS de dahil olmak üzere bir TİS ekibi olacaktır. TİS'e yardımcı olan atanmış ve eğitilmiş personel, şikayetlerle ilgili bilgileri şikayet kayıt defterine kaydedebilir. Şikayet veritabanındaki bilgiler, şikayetin ayrıntılarını ve nasıl ve ne zaman sunulduğunu, kabul edildiğini, yanıtlandığını ve kapatıldığını içerecektir.

Kişiler isimlerinin gizli kalmasını talep edebilir ve bu mekanizma paydaşların şikayetlerini diğer yasal yollarla takip etme hakkını engellemez.

- Adım 1: Şikayetin alınması,
- Adım 2: Değerlendirme,
- Adım 3: Şikayetin kabul edilmesi,
- Adım 4: Şikayetin soruşturulması ve çözüme kavuşturulması,

- Adım 5: Kapanış ve
- Adım 6: Düzeltici faaliyet sonuçları.

Şikayet mekanizması, Proje'den etkilenen topluluklar için düzenlenen paydaş toplantıları ile geniş çapta duyurulmuştur. Kadın PEK'ler ve hassas gruplar için, anonim şikayetlere de izin veren şikayet giderme mekanizması hakkında bilgi paylaşmak için ek toplantılar düzenlenecektir.

Şikayet mekanizmasının tüm hassas gruplar için erişilebilirliğini sağlamak amacıyla aşağıdaki tedbirler uygulanacaktır:

- Şikayetlerin iletilmesi için özel bir telefon hattı kurularak, yüz yüze şikayet toplama noktalarına seyahat edemeyen kişilerin endişelerini uzaktan bildirmelerine olanak sağlanacaktır.
- TİS'ler telefon numaralarını toplantılar, posterler ve muhtarlıklar aracılığıyla tüm hassas gruplarla paylaşacak ve etkilenen bireylerin mevcut şikayet kanallarından haberdar olmasını sağlayacaktır.
- Telefonla alınan sözlü şikayetler TİS'ler tarafından belgelenecek ve her şikayete izleme ve takip için bir şikayet kimlik numarası verilecektir.

Proje için uyarlanacak olan örnek Paydaş Talep ve Şikayet Formu ile Paydaş Talep ve Şikayet Veritabanı sırasıyla EK F ve EK G adreslerinde yer almaktadır.

9.4 Şikayet Yönetimi

TİS'ler tarafından çözülmemeyen şikayetler, değerlendirilmek üzere doğrudan AYGM PUB Sosyal Uzmanına iletilecektir. Sosyal Uzman bu başvuruları dikkatle inceleyecek, gerekirse AYGM Üst Yönetimine iletcek ve çözüm sürecine aktif olarak katılacaktır. Bu yaklaşım, tüm tarafların haklarını korurken şikayetlerin etkili bir şekilde ele alınması için yeterli esneklik ve kapsam sağlayacaktır.

Ayrıca, ilgili şikayetlerin değerlendirilmesi ve çözümlenmesi süreçlerinde, ihtiyaç duyulması halinde dış paydaşlara da (örneğin, yerel STK'lar, sendika temsilcileri) danışılabilir. Bu sayede karmaşık ve hassas konuların ele alınmasında daha geniş bir bakış açısı sağlanması amaçlanmaktadır.

AYGM-PUB ve KC İnşaat arasındaki aylık Çevresel ve Sosyal Kurul toplantıları sırasında, AYGM-PUB-KC İnşaat Çevresel ve Sosyal Ekipleri üyelerinden oluşan bir kurul oluşturulacak ve bu konular üyeler tarafından ayrıntılı olarak tartışılacaktır.

Yönetim kurulu üyelerinin görev ve sorumlulukları Tablo 9'da sunulmaktadır.

Tablo 9: Çevresel ve Sosyal Yönetim Kurulu Üyelerinin Rol ve Sorumlulukları

Rol	Sorumluluklar
Proje Uygulama Direktörü/AYGM (Başkan)	Kurulun sorunsuz çalışmasını ve prosedürlere uyulmasını sağlayarak kurula liderlik eder. Şikayet çözüm süreçlerini denetler ve sorunların zamanında ve etkili bir şekilde ele alınmasını sağlar.
Proje Uygulama Birimi (PUB) Çevresel ve Sosyal Lider (Başkan Yardımcısı)	Kurul başkanı/başkan yardımcısı olarak şikayetlerin uygun şekilde ele alınmasını sağlar, toplantıları yönetir ve kararların uygulanmasını denetler. Proje hakkında stratejik görüş sağlar ve üst yönetim ile iletişimi sürdürür. Yönetim kuruluna genel yönlendirme ve karar alma konusunda rehberlik eder.
Sosyal Uzman (PUB)	Sosyal etkileri analiz eder ve toplum ilişkilerini yönetir.

Rol	Sorumluluklar
	Sosyal adalet ve eşitlik için şikayetlerin değerlendirilmesine yardımcı olur.
Topluluk İletişim Sorumluları (KC İnşaat)	Şikayetlerin doğru ve etkili bir şekilde iletilmesini sağlar. İletişim stratejileri geliştirir ve şikayet sahiplerine geri bildirim sağlar. Şikayet sahipleri ile etkili iletişimi kolaylaştırır ve şikayet başvuru sürecinde şeffaflığı sağlar.
Çevre Uzmanları (PUB/KC İnşaat)	Çevresel şikayetleri değerlendirir ve Proje faaliyetlerinin çevresel etkilerini izler. Çevre düzenlemeleri, doğal kaynak kullanımı ve çevrenin korunması ile ilgili çözümler önerir. Çevresel şikayetlerin uygun şekilde ele alınmasını sağlar ve çevreye duyarlı çözümler önerir.
İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları (PUB/KC İnşaat)	İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili şikayetleri değerlendirir. Projenin güvenlik yönetmeliklerine uygunluğunu izler, işçi haklarını gözden geçirir ve güvenlik önlemlerini değerlendirir. İşçi sağlığı ve güvenliği ile ilgili şikayetlerin hızlı ve uygun şekilde çözülmesini sağlar.
Hukuk Danışmanı (AYGM/KC İnşaat)	Şikayetlerin yasal boyutlarını değerlendirir ve yasal düzenlemelere uyum konusunda rehberlik eder. Proje ile ilgili yasal sorunlara çözüm önerileri getirir. Şikayetlerin yasal olarak yönetilmesine yardımcı olur ve yasal yükümlülöklere uyulmasını sağlar.
İnsan Kaynakları Uzmanları (PUB/KC İnşaat)	İK süreçlerini uygulayarak çalışanlarla ilgili şikayetleri ele alır ve işçi hakları sorunlarını çözer. İşgücü ile ilgili şikayetlere müdahale eder, çalışan memnuniyetini ve çalışma koşullarını iyileştirir.
Yönetim Temsilcisi (Üst Yönetim Temsilcisi)	Yönetim kurulu tarafından önerilen kararları ve çözümleri üst yönetime raporlar. Üst yönetimden gelen stratejik talimatları yönetim kuruluna iletir. Kararların Proje stratejisi ile uyumlu olmasını sağlar ve tüm Proje departmanları arasında koordinasyon sağlar.

İletişim Mekanizması

Kurul üyeleri arasında etkili iletişimin sağlanması ve şikayetlerin zamanında ve etkin bir şekilde ele alınabilmesi için bir iletişim mekanizması oluşturulacaktır. Mekanizma aşağıdaki unsurları içerecektir:

- **Aylık Çevresel ve Sosyal Kurul Toplantıları:** Kurul, Projenin çevresel ve sosyal uygunluğunu değerlendirmek için her ayın sonunda toplanır. Bu toplantılar sırasında şikayetler gözden geçirilir ve potansiyel çözümler tartışılır.
- **Bilgi Paylaşımı:** Şikayetler ve çözüm süreçleriyle ilgili belgeler (örneğin raporlar, analizler) şeffaflığı ve bilgiye dayalı karar almayı sağlamak için kurul üyeleri arasında paylaşılır.
- **Şikayetlerin İzlenmesi:** Her şikayete bir takip numarası verilir ve takip edilir. Şikayet çözümlerinin ilerleyişi şeffaf bir şekilde takip edilir ve mevcut aşamalara ilişkin güncellemeler için tüm üyelerle paylaşılır.
- **Paydaş İletişimi:** Gerektiğinde yönetim kurulu, şikayet çözümleri hakkında geri bildirim toplamak ve süreci iyileştirmek için dış paydaşlarla (örn. STK'lar, sendika temsilcileri, yerel topluluklar) düzenli toplantılar düzenler.

10.0 İZLEME

İzleme faaliyetleri, PKP'nin Proje standartlarına uygunluğunu değerlendirmek için Proje aşamaları boyunca gerçekleştirilecektir. Proje'nin paydaş katılım süreci Tablo 10'da belirtildiği gibi periyodik olarak izlenecektir. İzleme göstergelerinin sonuçlarına göre PKP güncellenecek ve gerekli düzeltici faaliyetler farklı Proje aşamalarında AYGM tarafından uygulanacaktır. Üç aylık özetler, istişare faaliyetleri ve şikayet istatistikleri, KC İnşaat'ın desteği ile inşaat aşamasında TİS'ler tarafından PUB'ye sağlanacaktır.

İnşaat ve işletme aşamalarında Proje'nin çevresel ve sosyal etkileri konusunda paydaşlara danışılacaktır. KC İnşaat ve AYGM, inşaat aşamasında etkilenen kişiler ve diğer ilgili taraflarla, işletme aşamasında ise TCDD ile ilgi alanlarının niteliğine ve Proje'nin potansiyel çevresel ve sosyal risk ve etkilerine uygun bir şekilde iletişim kurmaya ve onları bilgilendirmeye devam edecektir.

Proje sürecinin önemli aşamalarında, örneğin faaliyetlerin başlamasından önce ve bilgilendirme ve istişare süreci veya şikayet mekanizması yoluyla paydaşları ilgilendirdiği belirlenen belirli konularda ek bilgilerin açıklanması gerekebilir.

Proje ilerledikçe yeni etkiler tespit edilebilir ve diğerleri çözüme kavuşturulabilir. AYGM, Proje'nin çevresel ve sosyal performansı (çevresel ölçüm sonuçları, şikayet giderme süreçleri) ve takvimi hakkında paydaşlara düzenli güncellemeler sağlayacaktır.

AYGM, özellikle Proje'nin çevresel ve sosyal performansı ve etki azaltıcı önlemlerin uygulanmasına ilişkin paydaş geri bildirimleri olmak üzere, PKP'ye uygun olarak paydaş katılımını sürdürmeye devam edecektir.

Proje'de ek risk ve etkilere yol açan önemli değişiklikler olduğunda, özellikle de bunlar paydaşları etkilediğinde, AYGM bu risk ve etkiler hakkında bilgi verecek ve bu risk ve etkilerin nasıl azaltılacağı konusunda Proje'den etkilenen taraflara danışacaktır. AYGM, ek etki azaltma önlemleri de dahil olmak üzere güncellenmiş bir ÇSYP açıklayacaktır.

İşletme aşamasında, TCDD Çevresel ve Sosyal Müdürü PKP'nin yönetilmesi ve izlenmesinden sorumlu olacaktır.

Üç aylık özetler şu hususların değerlendirilmesi için kullanılacaktır:

- Katılım sürecinin şeffaflığı ve erişilebilirliği,
- İlgili bilgilerin sağlanması,
- Yanıtların güncelliği (sürekli iletişim),
- Sağlanan bilgilerin netliği ve basitliği,
- Proje etkileri ve
- Sağlanan bilgilerin uygulanabilirliği ve geçerliliği.

PKP yıllık olarak gözden geçirilir ve gerektiğinde güncellenir. PKP'nin uygulanmasının izlenmesini ve değerlendirilmesini sağlamak ve belgenin güncellemelerine ve revizyonlarına rehberlik etmek için bir dizi Temel Performans Göstergesi ("TPG") tanımlanmıştır. Etkili bir paydaş katılım süreci için izleme sürecinde değerlendirilecek olan TPG'ler Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10: Temel Performans Göstergeleri (TPG)

ID	TPG	Hedef	İzleme Tedbiri
İstişare ve Bilgilendirme			

ID	TPG	Hedef	İzleme Tedbiri
SEP- TPG -01	Paydaş katılım faaliyetlerinin kaydı	Hedef %100	Paydaş Toplantı Kaydı
SEP- TPG -02	■ Danışma kayıtları ■ Paydaşlarla paylaşılan materyaller (broşür, sunumlar) ■ Gerçekleştirilen toplantı sayısı ■ Kamu istişare toplantılarına katılan katılımcı sayısı ■ Yerel makamlara veya diğer yerel paydaşlara ziyaretler ■ Projeden etkilenen yerleşim yerlerine yapılan ziyaretlerin sıklığı ■ Bilgiyi paylaşacak gazete sayısı ■ Proje web sitesindeki tüm güncellemeler ■ Her türlü duyuru (bilgilendirme afişleri, çağrılar)	İstişare faaliyetlerine ilişkin düzenli raporların sunulması	Raporlama
Şikayet Mekanizmasının Uygulanması			
SEP- TPG -03	Toplumdan alınan şikayet/şikayetlerin sayısı	Her yıl azaltılan toplam sayı	Talep ve Şikayet Kayıtları
SEP- TPG -04	Hedeflenen zaman dilimi içinde yanıtlanan şikayet/şikâyetlerin sayısı	Hedef %100	Talep ve Şikayet Kayıtları
SEP- TPG -05	Şikayet mekanizmasının uygulanmasında paydaşlara geri bildirimde bulunulması	Şikayet mekanizmasının sonuçları hakkında paydaşlara düzenli raporlar sunulması	Raporlama
SEP- TPG -06	Şikayet mekanizmasının uygulandığından ve şikayetlerin yeterince ele alındığından emin olmak için denetlenmesi	İki yılda bir (inşaat), Yıllık (işletme) Şikayetlerin %100'ünün hedeflenen zaman dilimi içerisinde şikayet sahibini tatmin edecek şekilde kapatılması hedefi	Denetim raporu
SEP- TPG -07	Projenin yıllık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporu'nun açıklanması	Projenin Yıllık Çevresel ve Sosyal Raporu aşağıdakileri içerecek şekilde açıklanacaktır: Çevresel Performans Yönetimi, Su Yönetimi, Sera Gazı Emisyonları ve Enerji İzleme, Gürültü Yönetimi, Atık Yönetimi, Biyçeşitliliğin Korunması ve Sosyal Performans Yönetimi, Paydaş Katılımı,	Yıllık Çevresel ve Sosyal Rapor ("ÇSR")

ID	TPG	Hedef	İzleme Tedbiri
		Toplum Düzeyinde Yardım Programı, Topluluk İhtiyaç Değerlendirmesi, Toplumsal Katılım Faaliyetleri, Ekonomik Etkiler, Arkeoloji ve Kültürel Miras İş Sağlığı ve Güvenliği	

10.1 YYEP İzleme

YYEP, inşaat aşaması boyunca her altı ayda bir iç denetimlere, incelemelere ve güncellemelere tabi tutulurken, dış denetimler aynı dönem boyunca yıllık olarak yapılmalıdır. Gözden geçirme süreci sırasında YYEP veya PKP'de yapılan değişiklikler gerekçeleriyle birlikte belgelenmeli ve güncel tutulmalıdır.

İzleme sırasında YYEP, hedeflerine ulaşp ulaşmadığını ve ilgili onay koşullarına uyup uymadığını belirlemek için değerlendirilecektir. Bu incelemede çevresel izleme kayıtları, etki azaltma eylemleri ve denetim sonuçları dikkate alınacaktır. Değerlendirme süreci YYEP'nin sonuçlarını belgeleyecek ve potansiyel iyileştirme alanlarını vurgulayacaktır.

İzleme ve değerlendirme kapsamında Proje faaliyetlerinden etkilenen paydaşlara, özellikle de hassas gruplara özel önem verilecektir.

Toplantılar, denetimler, güncellemeler, iyileştirmeler, şikayetler ve eğitimler de dahil olmak üzere PKP kapsamındaki tüm faaliyetler, gizlilik gerektirenler hariç olmak üzere kaydedilecek ve güvenli bir şekilde saklanacaktır.

Aşağıdaki YYEP göstergeleri izleme faaliyetlerine rehberlik edecektir:

- Proje bileşenine ve/veya arazi edinim türüne göre fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilen hanelerin ve bireylerin sayısı,
- Arazi edinimi ve geçim kaynaklarının restorasyonu konusunda YYEP uygulaması sırasında ihtiyaç duyulan kamu bilgilendirme ve istişare sayısı,
- Tamamlanan tazminat ödemelerinin sayısı,
- Mahkeme işlemleri nedeniyle yapılan ödemelerin ve müzakereler sonucunda yapılan ödemelerin miktarı ve yüzdesi,
- Toplam davalar arasında devam eden / açık / tamamlanmış dava sayısı,
- Arazi edinimi, tazminat süreci ve arazi kullanımı sorunları ile ilgili şikayetlerin sayısı ve türü,
- Şikayetlerin durumu (açık, kapalı), kapanış zamanı ve çözüm durumu,
- Herhangi bir tazminat ödemesi ve/veya geçim desteği alan PEK sayısı,
- YYEP Uygulaması sırasında iletişime geçilen paydaş sayısı (paydaş türleri, gündeme getirilen / tartışılan konular ve katılımın cinsiyet dağılımı) ve istişarelerden elde edilen geri bildirimler,
- YYEP-GKGKP Fonu ödemelerinin miktarı ve sayısı,
- Geçim kaynağı restorasyon faaliyetlerinin sayısı ve uygun PEK'lerin türleri,

- Yeniden yerleşim konularıyla ilgili şikayetlerin sayısı ve türleri,
- Uygunsuzluk tespitleri ve çözümlerin uygunluğu.

11.0 RAPORLAMA

İnşaat dönemi boyunca, AYGM'ye iç ve dış paydaşlar tarafından dile getirilen şikayetler, sorular ve ilgili olayların yanı sıra düzeltici/önleyici faaliyetlerin, istişarelerin ve bilgilendirme faaliyetlerinin uygulanma durumu hakkında üç aylık özetler sağlanacaktır. Üç aylık özetler, hem şikayetlerin sayısını ve niteliğini (varsa) hem de AYGM ve KC İnşaat'ın şikayetleri zamanında ve etkili bir şekilde ele alma becerisini değerlendirmek için kullanılacaktır.

Talep ve Şikayet Veritabanı (hem iç hem de dış paydaşlar için, EK E ve EK G) TİS'ler tarafından sürekli olarak güncellenecektir.

Şeffaflık ve etkili paydaş katılımı için Proje, IFC yönergelerine uymak amacıyla Proje web sitesinde birkaç önemli rapor paylaşacaktır. Bunlar arasında Proje ile ilgili potansiyel etkileri ve etki azaltma önlemlerini detaylandıran ÇSED; paydaşlarla katılım sürecini özetleyen PKP; daha geniş erişilebilirlik için ÇSED'in basitleştirilmiş bir versiyonu olan TOÖ; ve çevresel ve sosyal etkilerin nasıl yönetildiğine dair güncellemeler sağlayan periyodik Çevresel ve Sosyal Performans Raporları yer almaktadır. Ayrıca, paydaş şikayetlerinin nasıl alındığını, nasıl ele alındığını ve çözüldüğünü detaylandıran ve Proje yaşam döngüsü boyunca hesap verebilirliği ve güveni sağlayan Şikayet Mekanizması Raporları paylaşılmalıdır.

Dış paydaşları bilgilendirmek için bir Çevresel ve Sosyal Performans Raporu hazırlanacak ve yıllık olarak Proje web sitesinde yayınlanacaktır.

Yıllık performans raporu şunları içerecektir:

- Proje ilerleme detayları,
- ÇSYS uygulamasının durumu,
- Çevresel izleme verilerinin sonuçları (atık, hava, vb.),
- Kaynak kullanımı ve ürün çıktısı,
- İnsan kaynakları yönetimi (personel sayısı, kadın personeller, yerel personeller, vb.),
- İş sağlığı ve güvenliği,
- Paydaş katılımı,
- Raporlama dönemi boyunca kamu üyeleri veya kamu kuruluşları ile etkileşim kurmak için yapılan toplantılar veya diğer girişimler,
- Raporlama dönemi boyunca çevresel, sosyal veya güvenlik konularında kamuoyuna ve diğer paydaşlara sağlanan bilgiler,
- Medyada çıkan haberler,
- Çevresel veya diğer topluluk grupları, STK'lar vb. ile etkileşim ve
- Yerel topluluklardan, sivil toplum kuruluşlarından veya diğer paydaşlardan alınan Proje faaliyetleriyle ilgili yinelenen şikayetlerin özeti, etki azaltma önlemleri ve yinelenen sorunların yönetimi hakkında rapor.

Raporlama gereklilikleri Tablo 11'de tanımlanmıştır.

Tablo 11: Raporlama Zaman Çerçevesi

Faaliyet	Sıklık	Amacı / Hedef Grup	İçerik
Raporlama	Üç Aylık	Proje yönetimi	Tüm paydaş katılım faaliyetlerinin ayrıntılı kayıtları, toplantılara katılan katılımcı sayısı, çözüm başına dile getirilen şikayetlerin sayısı ve türü, her bir şikayetin çözümüne ilişkin zaman çizelgesi.
Raporlama	İki yılda bir	Proje yönetimi	Faaliyetlerin kayıtlarına ilişkin istatistikler, toplantılara katılan katılımcı sayısı, çözüm başına dile getirilen şikayetlerin sayısı ve türü, her bir şikayetin çözümüne ilişkin zaman çizelgesi.
Performans İzleme	Yıllık	Proje yönetimi	Belirlenen TPG'lere karşı ilerlemenin özetlenmesi, şikayet durumunun özet çizelgesi, işgücü analizleri, paydaş/PEK istişare/toplantı tutanakları.
Etki İzleme	İki yılda bir	Proje yönetimi	Yaşam standartlarının iyileştirilmesi ve geçim kaynaklarının geri kazandırılmasına yönelik ilerlemenin değerlendirilmesinin özetlenmesi; uyumsuzluk alanlarının ve üzerinde mutabık kalınan düzeltici eylemlerin belirlenmesi.

11.1 Paydaş Gruplarına Geri Raporlama

Paydaş katılımı izleme süreci, danışma ve bilgilendirme ile şikayet mekanizması olmak üzere iki temel bileşenden oluşacaktır.

KC İnşaat, paydaşların izleme sürecine katılımını sağlamak için iki temel araç kullanacaktır. Proje TİS'leri tarafından hazırlanacak olan üç aylık raporlar, tüm paydaş katılım faaliyetlerinin ayrıntılı kayıtlarını, toplantılara katılanların sayısını, çözüm başına dile getirilen şikayetlerin sayısını ve türünü, her bir şikayetin çözümüne ilişkin zaman çizelgesini içerecek ve Proje web sitesinde üç ayda bir ve anonim olarak yayımlanacaktır.

Buna ek olarak, Proje'nin yıllık çevresel ve sosyal performans raporu ve iki yıllık şikayet mekanizması raporları, raporlama dönemi boyunca halkla veya kamu kuruluşlarıyla etkileşim kurmak için yapılan toplantıların veya diğer girişimlerin ayrıntılarını; raporlama dönemi boyunca halka ve diğer paydaşlara çevresel, sosyal veya güvenlik konularında sağlanan bilgileri; medyada yer alma ve herhangi bir çevresel veya diğer topluluk gruplarıyla etkileşimi; raporlama dönemi boyunca halktan veya sivil toplum kuruluşlarından Proje tarafından alınan şikayetlerin sayısını; ve topluluk etkileşimi ve gelişimini içerecektir.

Yıllık ve iki yıllık raporların basılı kopyaları muhtarlara dağıtılacaktır.

Proje web sitesi ve web sitesinde paylaşılan raporlar, paydaşların izleme sürecine ilişkin yorumları için bir geri bildirim mekanizması içerecektir.

12.0 ROLLER VE SORUMLULUKLAR

Proje'nin inşaat aşamasında aşağıdaki rol ve sorumluluklar KC İnşaat tarafından yerine getirilecektir. İnşaattan işletmeye geçiş dönemini takiben, rol ve sorumluluklar TCDD personeline devredilecektir.

Tablo 12: Roller ve Sorumluluklar

Rol	Detaylı Sorumluluklar
Proje Yöneticisi	Bu PKP'nin doğru ve etkili bir şekilde uygulanmasının izlenmesi, Tüm çevresel ve sosyal yönetim planlarının uygulanması, ÇSYS'nin uygulanması için gerekli mali ve insan kaynaklarının sağlanması, Gerekğinde saha yöneticisine ve TİS'lere yardımcı olunması.
Saha Yöneticisi	PKP de dahil olmak üzere tüm ÇSYS'nin uygulanmasının sağlanması, Yüklenicilerin performansının izlenmesi, TİS'lerin haftalık raporlarının ve şikayet kayıtlarının izlenmesi.
Çevre ve Sosyal (Ç&S) Müdürü	İlgili mevzuatın izlenmesi ve mevcut ÇSYS'nin güncel mevzuata göre güncellenmesi, İç denetimlerin / saha denetimlerinin yürütülmesi, Dış denetimlerin yönetilmesi, Gerekirse düzeltici önlemlerin belirlenmesi, İSG ve Çevre eğitimi ihtiyacının belirlenmesi, Ekipman, makine ve malzemelerin kontrol ve denetimlerinin periyodik olarak yapılmasının, kayıt ve arşivlerinin tutulmasının ve yetkililere sunulmaya hazır hale getirilmesinin sağlanması, Yüklenicilerin İSG kayıtlarının ve performans değerlendirmelerinin kontrol edilmesi, Yüklenicilerin çevre kayıtlarının ve performans değerlendirmelerinin kontrol edilmesi, Çevre yönetim planlarının ve hazırlıklarının incelenmesi, İSG ve Çevre ile ilgili izin ve bildirimlerin takibinin yapılması ve gerekli izinlerin alınmasının sağlanması.
Topluluk Sorumluları	İletişim Şikayetlerin kaydının, detaylarıyla birlikte (kim tarafından yapıldığı, tarih, durum (açık, bekliyor veya kapalı) vb.) Talep ve Şikayet Kayıt Veritabanında tutulması, Toplanan şikayetlerin uygunluğunun ilk değerlendirmesinde Ç&S Müdürüne destek olunması, Tüm şikayet sahiplerinin bir hafta içinde bilgilendirilmesini ve şikayetlerin bir ay içinde çözülmesinin sağlanması, İnşaat öncesi aşamadan itibaren istişarelerin yürütülmesi ve bilgi paylaşım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, Topluluk şikayetleri hakkında topluluğa düzenli raporlama yapılması, Yerel topluluklarla yapılan tüm resmi ve gayri resmi katılım faaliyetlerinin paydaş yönetim sistemine kaydedilmesi, Hazırlanan ve dağıtılan el ilanı, broşür, bülten türlerinin lokasyon bazında kayıtlarının tutulması ve bu detayların paydaş katılımı üç aylık raporlarına eklenmesi, Proje kapsamında yürütülen sosyal sorumluluk faaliyetlerinin izlenmesi ve kayıt altına alınması ve bu kayıtların paydaş katılımı üç aylık raporlarına eklenmesi, Şikayetlere verilen yanıtları aktif bir şekilde toplamak için paydaş toplantıları aracılığıyla iletişim halinde olunması.
İnsan Temsilcisi	Kaynakları Şikayetlerin kaydının, detaylarıyla birlikte (kim tarafından yapıldığı, tarih, durum (açık, bekliyor veya kapalı) vb.) Talep ve Şikayet Kayıt Veritabanında tutulması, Şikayetin çevre, iş sağlığı ve güvenliği gibi ilgili departmanların yardımıyla değerlendirilmesi, Çalışanların 5 gün içinde bilgilendirilmesinin ve şikayetlerin bir ay içinde çözülmesinin sağlanması, Çalışanların karar hakkında 20 gün içinde bilgilendirilmesinin sağlanması, Şikayetlerin resmi olarak kapatılması.
Alt Yüklenici	Yükleniciler/Alt Yükleniciler, paydaşlarla olan etkileşimlerinde yetkilerinin ötesinde herhangi bir taahhütte bulunmamakla sorumludur. Bu PKP'de ve

Rol	Detaylı Sorumluluklar
	Proje'nin diğer ilgili yönetim Sistemi dokümantasyonunda listelenen kurallara uyacaktır.

13.0 YÜKÜMLÜLÜKLER

Proje'nin inşaat aşaması paydaş katılım faaliyetleri ve şikayet mekanizması yönetimini içeren PKP'nin uygulanması için bir ekip görevlendirilmiştir.

Proje web sitesi: www.kiadyht.com

Yardım Hattı: Kurulacak

e-posta: bilgi@karsyht.com

- **Kamulaştırma** hakkında bilgi için lütfen iletişime geçiniz:
 - Kahraman Evin: +90 541 524 00 14
- Proje ile ilgili şikayet ve talepleriniz için lütfen iletişime geçiniz:
 - Esra Bayram +90 545 793 18 98
 - Tarık Aslanbaş: +90 539 496 49 02

Proje'nin işletme aşaması için, TCDD tarafından ayrı bir ekip paydaş katılım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere görevlendirilecektir. Bu faaliyetler arasında paydaşların belirlenmesi, paydaş listesinin güncellenmesi, Proje ile ilgili bilgilerin açıklanması, belirlenen araçlarla hedef paydaş gruplarıyla istişare yapılması, dış şikayetlerin yönetilmesi ve üç ayda bir üst yönetime raporlama yapılması yer almaktadır.

14.0 REFERANSLAR

- **IFC Performans Standartları 2012:**
https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/Topics_Ext_Content/IFC_External_Corporate_Site/Sustainability-At-IFC/Policies-Standards/Performance_Standartlar
- **Ekvator Prensipleri 2020**
<https://equator-principles.com/wp-content/uploads/2020/05/The-Equator-Principles-July-2020-v2.pdf>
- **IFC Paydaş Katılımı: Gelişmekte Olan Piyasalarda İş Yapan Şirketler için İyi Uygulama El Kitabı**
<https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/mgrt/parttwo-feasibilitystudies.pdf>
- MGS Proje Müşavirlik Mühendislik Ticaret Ltd. Şti. (2020). *Kars-Iğdır-Aralık-Dilucu Demiryolu Bağlantısı Projesi - Nihai ÇED Raporu*

İmza Sayfası

WSP Danışmanlık ve Mühendislik Ltd. Şti.

Esra Güven
Sosyolog

Gizem Altinkaya Kurtulmuş
Proje Müdürü

EG/GAK

Ekip Üyesi	Görev
WSP Türkiye	
Beyza Kozak	Proje Direktörü
Gizem Altinkaya Kurtulmuş	Proje Müdürü
Serkan Küçükünsal	Proje Koordinatörü - Çevre Mühendisi
Merve Acırlı	Kıdemli Çevre Uzmanı
Ayşegül Pelin Elçi Özbayram	Kıdemli Çevre Uzmanı
Eylül Kırbaç	Kıdemli Çevre Uzmanı
Dr. Çağrı Tekatlı	Kıdemli Biyolog
Mehmet Mirioğlu	Kıdemli İnşaat Tasarımcısı
Necati Erdem Kalaycıoğlu	Hidrojeoloji Mühendisi
İpek Karasu	Jeoloji Mühendisi
Ceyhun Akdede	Çevre Mühendisi
Esra Güven	Sosyolog
Refik Özşüllü	CBS Uzmanı
Mert Kaya Üstün	CBS Uzmanı

Türkiye'de Tescilli Tescil No. 53/3069

KDV No. 396 056 79 79

EK A

ÇSED Geri Bildirim Formu

Hazırlanan Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi çalışması ile ilgili soru ve görüşlerinizi aşağıdaki adreslere yazabilirsiniz.

ÇSED Geri Bildirim Formu	
İsim-Soyisim <i>İziniz olmadan kimliğinizin üçüncü taraflara ifşa edilmemesini tercih veya talep ederseniz, anonim kalabilirsiniz.</i>	
Adres <i>İl/İlçe/Yerleşim</i>	
Telefon Numarası	
Tarih	
ÇSED raporuna ilişkin endişeler, beklentiler, sorular veya şikayetler	

EK B

Paydaş Danışma Toplantısı Formu

 		KARS-İĞDIR-ARALIKDİLUCU DEMİRYOLU PROJESİ KARS – İĞDIR – ARALIK – DİLUCU RAILWAY PROJECT	
		İstişare Kayıt Formu Consultation Form	
Formu Dolduran Kişi Person Filling Out The Form		Tarih Date	
Toplantı Gündemi Agenda of The Meeting		Görüşme Kayıt No Consultation Register Number	
1- Toplantı Bilgileri Meeting Information			
Yetkili Kişinin Adı Name of Authorized Person			İletişim Şekli Form of Communication
İstişare Edilen Kurum Institution Consulted			☐ İstişare Toplantısı Consultation Meeting
Telefon/E-posta Phone/Email			☐ Telefon/Ücretsiz Hat Phone/Free Phone Line
Köy-Mahalle/İlçe/İl Village/District/Province			☐ Web Sitesi/E-posta Website/Email
			☐ Diğer Other
Paydaş Tipi Stakeholder Type			
☐ Kamu Kurumu Public Institution	☐ Oda Chamber	☐ İlgili Grup Related Group	☐ STK NGO
☐ Alt İşveren Subcontractor	☐ İşçi Sendikası Labour Union	☐ Medya Media	☐ Üniversite University
☐ PEK PAP			
☐ Diğer Other			
2- İstişare Detayları Details of The Consultation			
Konu Subject			
Geri Bildirimler Feedbacks			
Notlar Notes			

İmza/Signature:

EK C

Paydaş Toplantı Veritabanı

NO	ŞEHİR	BÖLGE	KÖY	DANŞILANKURUM	PAYDAŞ	CİNSİYET	TELEFON	TARİH	TOPLANTI GÜNDEMİ	FORMUDOLDURAN KİŞİ	İSTİŞARE SÜRECİNİN DETAYLARI	VARSA GEREKLİ EYLEM

EK D

Personel Talep ve Şikayet Formu

Referans No:		
Ad Soyad Not: İsterseniz anonim kalabilir veya izniniz olmadan kimliğinizin üçüncü taraflara ifşa edilmemesini talep edebilirsiniz	Adı ve Soyadı: _____ ☐ Şikayetimi isimsiz olarak bildirmek istiyorum ☐ İznim olmadan kimliğimin ifşa edilmemesini talep ediyorum	
Departman		
İletişim Bilgileri Şikayetçiyle nasıl iletişime geçilmek istendiği (telefon, e-posta).	☐ Telefonla: _____ ☐ E-postayla _____ ☐ Benimle iletişime geçilmesini istemiyorum.	
Şikayete İlişkin Detaylar:		
Olayın veya Şikayetin veya Talebin Açıklaması :		
Olay/Şikayet Tarihi		
☐ Bir kerelik olay/şikayet (Tarih _____) ☐ Birden fazla kez oldu (kaç kez? _____) ☐ Devam ediyor (Ayrıntıları belirtin)		
Sadece dahili kullanım içindir: Kaydedin ve Yanıtlayın		
Gerekli işlem:		
Sadece dahili kullanım içindir: Şikayetin durumu		
Kapanış kanıtı/açıklaması:		
Şikayet şu şekilde kapatılmıştır:	Tarih:	İmza:
Alınan önlemler (Ayrıntıları belirtin):		

EK E

Personel Talep ve Şikayet Veritabanı

Şikayetçinin Adı/İletişim bilgileri	Şirket	Tarafından Alınan Şikayet	Alınan tarih	Şikayet/yorum detayları	Sorumluluk (İlgili Departman)	Şikayetçi ile iletişim*	Gerçekleştirilen eylemler	Çözüldüğü tarih	Şikayetçi ile iletişim**

EK F

Paydaş Talep ve Şikayet Formu

Şikayetçi/talep sahibi hakkında bilgi		
Adı ve Soyadı:		
Not: İsterseniz anonim kalabilir veya izniniz olmadan kimliğinizin üçüncü taraflara ifşa edilmemesini talep edebilirsiniz		
Tarih: ____/____/____		
Telefon:		E-posta:
İmza:		
Kayıt Tutan Kişi:		
ŞİKAYETİN DETAYLARI		
Şikayet/ Talep:		
- Sorun birden fazla mı meydana geliyor? ☐ Evet, (kaç kez?) ☐ Hayır		
Sadece dahili kullanım içindir: Kaydedin ve Yanıtlayın		
Gerekli işlem:		
Sadece dahili kullanım içindir: Uyumluluk durumu		
Kapanış kanıtı/açıklaması:		
Şikayet şu şekilde kapatılmıştır:	Tarih:	İmza:

EK G

Paydaş Talep ve Şikayet Veritabanı

NO	ŞEHİR	BÖLGE	KÖY	PAYDAŞ TÜRÜ (kurum kişi vb.)	PAYDAŞ	CİNSİYET	TELEFON	İLETİŞİM FORMU	TARİH	FORMU DOLDURAN KİŞİ	ŞİKAYETİN AYRINTILARI	Şikayetçi ile iletişim*	Gerçekleştirilen eylemler	Çözüldüğü tarih	Şikayetçi ile iletişim**

wsp.com